

NR 51

**PODKARPACKI
INFORMATOR
KULTURALNY**

2007

WRZESIEŃ-PAŹDZIERNIK

W NUMERZE

Komunikaty	2
Wydarzenia	3
• Nagrody w dziedzinie kultury	
Teatry	4
Edukacja teatralna	7-8
Muzyka	9
Edukacja muzyczna	10
Muzea	11
Edukacja muzealna	11-13, 15-16, 18-23, 25-27, 31
Biblioteki	32
Edukacja biblioteczna	32-33
Domy i ośrodki kultury	35
Oferta amatorskiego ruchu artystycznego	36, 38
Galerie	41
Edukacja plastyczna	42
Wydarzenia (cd.)	45
• Festiwal Kapel Folkloru Miejskiego	
• Aktywność społeczno-kulturalna gmin	
• Podkarpackie Forum Prasy Samorządowej	
• Na ludową nutę	
• Co nam w duszy gra...	
• XI Prezentacje Twórczości Ludowej w skansenie	
• Krośnieński teatr „itd...” na fali sukcesu	
• Polsko-Ukraińskie Warsztaty Artystyczne	
• Idźmy w życie z wyobraźnią	
• Malarska natura rzeczy	
• Wystawy malarskie w Kolbuszowej	
• Promocja literatury pogranicza polsko-słowackiego	
• Konkurs Poetycki „Moja Rodzina	
• Jarmark Krośnieński	
• Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Mielcu	

Na okładce: I str. – Jan Stanisławski, „Bodiaki”. Wystawę „Inspiracje sztuką Japonii w malarstwie Jana Stanisławskiego i jego uczniów” obejrzymy w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli (22 września – 4 listopada)

O materiały do kolejnego „Informatora” (imprezy listopad–grudzień, wydarzenia od lipca) prosimy do 30 września br.

Zapraszamy na imprezy organizowane w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w naszym województwie. Odbywają się one w bieżącym roku ph. **Ludzie gościńca. Wędrowcy, pielgrzymi, tułacze.** Ich koordynatorem w skali kraju jest Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, w województwach Regionalne OBiDZ we współpracy z Urzędami Marszałkowskimi. Odbywają się pod patronatem ministra kultury i dziedzictwa narodowego Kazimierza Michała Ujazdowskiego.

Skorzystajmy z tych, często niepowtarzalnych, propozycji (programy obchodów EDD w poszczególnych województwach dostępne na stronie www.edd.com.pl). W naszym województwie są to następujące propozycje:

2 WRZEŚNIA, GODZ. 11.00–18.00 • ŁANCUT

Dzień Otwarty w Powozowni Muzeum-Zamku

8 WRZEŚNIA, GODZ. 9.00–17.00 • BÓBRKA

Dzień Otwarty w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazownictwa im. I. Łukasiewicza w Bóbrce

9 WRZEŚNIA • PRZEWORSK

Przeworska Kolejka Dojazdowa

Przejazd kolejką wąskotorową
(sprzedaż biletów od godz. 8.00)

9 WRZEŚNIA, GODZ. 13.00

CENTRUM KULTURALNE W ZARZECZU

Regionalny Przegląd Grup Śpiewaczych

Wystawa fot. „Gmina Zarzecze dawniej a dziś”

15 WRZEŚNIA • CISNA

Fundacja Bieszczadzkiej Kolejki Leśnej

ciąg dalszy na str. 3 »»»

PODKARPACKI INFORMATOR KULTURALNY NR 51 • WRZESIEŃ–PAŹDZIERNIK 2007

www.wrota.podkarpackie.pl/pl/kultura/pik

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego

Redakcja: Departament Edukacji i Kultury – Oddział Kultury

35-010 Rzeszów, ul. Jałowego 6a, tel. 017 860-67-91, faks 017 850-17-21, e-mail: csoja@podkarpackie.pl

Opr. red.: Cecylia Soja

Opr. wyd., skład i druk: Mitel s.c., telefon/faks: 017 852-13-62, 017 861-26-69, e-mail: materiale@mitel.com.pl

Za zmiany w repertuarze i terminach imprez redakcja nie bierze odpowiedzialności. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Autorami informacji są placówki kulturalne Rzeszowa i woj. podkarpackiego.

Nakład: 2000 egz.

ISSN 1507-6156

Nagrody w dziedzinie kultury

Przyznane zostały doroczne Nagrody Zarządu Województwa Podkarpackiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Uroczyste ich wręczenie miało miejsce 28 czerwca w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie.

W gronie uhonorowanych nagrodami indywidualnymi za całokształt działalności znaleźli się:

- **Janina Ataman-Gąsiewicz** – poetka i plastyk, aktywny członek rzeszowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich
- **Bogusława Bęben** – z-ca dyrektora Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej, koordynująca wiele zadań merytorycznych i organizacyjnych w KBP i jej filiach, w tym znanych i cenionych w środowisku krosnieńskim spotkań z twórcami – Śród Literackich i Śród Artystycznych;
- **Andrzej Cieszyński** – artysta plastyk, laureat prestiżowych nagród plastycznych w środowisku przemyskim, w którym tworzy i działa;
- **Wiesława Czarnecka** – poetka, przez wiele lat zaangażowana w życie literackie Polonii w Stanach Zjednoczonych, uprawiająca poezję patriotyczną i religijną;
- **Stanisław Dziubak** – artysta tworzący w wiklinie, znakomity propagator tej formy sztuki, twórca znanego i cenionego ośrodka wikliniarstwa artystycznego w Tarnobrzegu;

Laureaci nagród indywidualnych w towarzystwie marszałka Zygmunta Cholewińskiego (pośrodku) fot. M. Zajac

- **Jan Garncarski** – dyrektor Muzeum Podkarpackiego w Krośnie realizujący wiele ambitnych projektów, w tym budowę skansenu archeologicznego „Karpacka Troja” w Trzcinicy k. Jasła;
- **Janusz Kutyla** – muzyk, aranżer, kompozytor, dyrektor muzyczny Zespołu Pieśni i Tańca „Raclawice” oraz koordynator działalności artystycznej w Katolickim Domu Kultury „Arka” w Raclawicach;
- **Zdzisław Magoń** – muzyk, dyrygent, chórmistrz, współtwórca nagradzanego „Złotą Tarką” Zespołu Bog-Family Band, prowadzący z sukcesami zespoły muzyczne;

ciąg dalszy na str. 45 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 2

Spotkanie miłośników kolejek wąskotorowych połączone z seminarium nt. „Ochrona dziedzictwa kulturowo-historycznego jako czynnik aktywujący rozwój inicjatyw i współpracy lokalnej” (w programie także: część literacka *Nostalgiczna podróż przez Karpaty kolejką leśną* z udziałem Andrzeja Stasiuka, Adama Ziemanina i Alesia Kuczerzy (z Pragi), zwiedzanie stacji kolejki i wystawy historycznej (Majdan k. Cisnej), przejazd kolejką)

15 WRZEŚNIA, GODZ. 9.00–16.00 • KRASICZYN

Bezpłatne zwiedzanie Zamku

Zwiedzanie pod opieką przewodnika, wejścia co godzinę, rezerwacja terminów

16 WRZEŚNIA, GODZ. 11.00–18.00 • KOLBUSZOWA

Dzień Otwarty w Parku Etnograficznym

22 WRZEŚNIA • JAROSŁAW

Dzień Piosenki Turystycznej i Biesiadnej

Impreza połączona z pokazem ratownictwa górskiego i wystawą z różnych wędrówek, otwarcie wystawy ekslibrisów Krzysztofa Kmiecica

22 WRZEŚNIA, GODZ. 9.00–13.00

23 WRZEŚNIA, GODZ. 15.00–17.00 • JAROSŁAW

Klasztor oo. Dominikanów

Zwiedzanie Bazyliki z przewodnikiem i wystawy XVIII-wiecznych skarbów: szat, naczyń i ksiąg liturgicznych

22–23 WRZEŚNIA, GODZ. 16.00–19.00 • STAŁOWA WOLA

Dni Otwarte w Muzeum Regionalnym

23 WRZEŚNIA, GODZ. 16.00 • SANOK

Folkowe pożegnanie lata w Muzeum Budownictwa Ludowego

W programie: Skaldowie, Rura (Ukraina), Floret (Czechy), Chutki Smouz (Białoruś).

„Puchar Uśmiechu” w Krośnie

XXV „Puchar Uśmiechu” – Festiwal Teatrów Dziecięcych z udziałem zespołów polonijnych odbędzie się w dniach 18–20 października br.

Festiwal ma charakter konkursowy. Zgłoszenia należy dokonać do 1 października na adres organizatora (Krosnieński Dom Kultury, 38-400 Krosno, ul. Kolejowa 1). Do karty zgłoszenia należy dołączyć kasetę VHS lub płytę CD z zarejestrowanym przedstawieniem oraz materiały reklamowe. Do udziału w konkursie dopuszcza się wszystkie formy teatru „żywego planu”. Uczestnikami przedstawień są dzieci szkół podstawowych – dopuszcza się udział młodzieży gimnazjów z zastrzeżeniem, aby nie stanowili większości wykonawców spektaklu. Czas trwania spektaklu: nie krócej niż 20 min. i nie dłużej niż 40 min. Komisja artystyczna dokona kwalifikacji przedstawień.

Bliższe inf.: tel. 013 432 18 98, www.kdk.krosno.pl

TEATR IM. WANDY SIEMASZKOWEJ W RZESZOWIE

ADRES: 35-010 RZESZÓW, UL. SOKOŁA 7/9

Dyrektor naczelny: Przemysław Tejkowski

Telefony: 017 853 20 01 (centrala)

017 853 27 48 (dyrekcja)

Faks: 017 853 27 48

E-mail: sekretariat@teatr-rzeszow.com

Internet: www.teatr-rzeszow.com

Sprzedaż i rezerwację biletów indywidualnych i zbiorowych prowadzi Biuro Obsługi Widzów oraz Kasa Teatru: poniedziałki 8.00–16.00, wtorki–piątki 8.00–18.00, soboty i niedziele 15.00–18.00

W REPERTUARZE • DUŻA SCENA

BALLADYNA • Juliusz Słowacki

reż. Katarzyna Deszcz • scenogr. Anna Sekuła • muz. Krzysztof Suchodolski

„Balladyna” to opowieść o współczesnej dziewczynie, która – podobnie jak wiele dzisiejszych młodych kobiet – pragnie zrobić wielką karierę, zdobyć pieniądze i miłość. Gotowa jest na wszystko, byle wyrwać się z rzeczywistości, w której brak perspektyw.

Czy jednak zaspokojenie ambicji daje jej pełnię szczęścia? Czy zawrotna kariera, bogactwo i władza są w stanie zabić w niej człowieczeństwo? Czy istnieją reguły moralne, których nikomu nie wolno przekroczyć?

BIZNES • John Chapman, Jeremy Lloyd

reż. Jerzy Bończak • scenogr. Marek Chowaniec • kostiumy Ewa Chowaniec • oprac. muz. Małgorzata Małaszko-Stasiewicz

W czasach, kiedy tak dużo się mówi o prywatyzacji, o zakładaniu i upadku przedsiębiorstw, kiedy biznesmeni, chcąc ratować swoje zasoby finansowe, ogłaszają niewypłacalność, kiedy moralność, małżeństwo i rodzina tracą na wartości, kiedy wszechobecna jest pogonia za pieniędzmi – sztuka „Biznes” wydała mi się najlepszą komediofarą poruszającą wszystkie te problemy. Sztuka stawia też pytanie, czy warto pościć długoletni szczęśliwy związek małżeński dla kilku chwil słabości i korzyści finansowych. Jak przystało na komediofarę „Biznes” nie tylko rozbawi Państwa, ale również skłoni do refleksji.

MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ

Gabriela Zapolska

reż. Henryk Rozen • scenogr. Maciej Preyer

Dulska, właścicielka kamienicy, tyranizuje rodzinę i lokatorów. Żyje i postępuje według maksymy: „Na to mamy cztery ściany i sufit, aby brudy swoje prać w domu i aby nikt o nich nie wiedział”. „Moralność pani Dulskiej” Zapolskiej to tekst doskonały i szalenie atrakcyjny pod względem scenicznym. Zręczny, pełen wyrazistości, ze świetną analizą psychologiczną postaci. Tajemnica niesamowitego sukcesu

tej sztuki tkwi w osobie tytułowej bohaterki utworu. W naszym spektaklu w tę rolę wcieli się Katarzyna Słomska.

Dulscy – Katarzyna Słomska i Robert Chodur

fot. M. Żminkowski

PRYWATNA KLINIKA

John Chapman, Dave Freeman

reż. Jerzy Bończak • scenogr. Klaudia Solarz • kostiumy Ewa Borowik

„Prywatna klinika” to inteligentna, zgrabnie skonstruowana i niepospolicie śmieszna sztuka, której humor rozwija się perfekcyjnie aż po ostatnią scenę. Ma wszystkie najlepsze cechy gatunku: lekką treść, zabawne perypetie i arcydowcipne dialogi. To sztuka, która zapewnia absolutny relaks i szczerą śmiech, po którym wychodzi się z teatru z lżejszą duszą. Rozrywka w najlepszym guście.

„Prywatna klinika”

fot. M. Żminkowski

DZIADY • Adam Mickiewicz

reż. Jacek Andrucki • scenogr. Bogusław Cichocki • chor. Przemysław Śliwa

obsada: Justyna Kołodziej, Mariola Łabno-Flaumenhaft, Małgorzata Machowska, Barbara Napieraj, Agnieszka Wilkosz, Beata Zarembianka, Robert Chodur, Paweł Gładysz, Paweł Kacprzycki, Marek Kępiński, Hilary Kluczkowski, Wojciech Kwiatkowski, Mariusz Marczyk, Adam Mężyk, Piotr Napieraj, Jan Niemaszek, Ireneusz Pastuszek, Grzegorz Pawłowski, Kornel Pięńko, Dawid Rafalski, Piotr Sierecki, Stanisław Stojka, Piotr Szulc
premiera: 29 września

ciąg dalszy na str. 5 »»»

TEATR MASKA W RZESZOWIE

ADRES: 35-064 RZESZÓW, UL. MICKIEWICZA 13

Dyrektor naczelny: Antoni Borek
 Dyrektor artystyczny: Ewa Piotrowska
 Telefony: 017 862 68 08 (centrala)
 017 862 57 17 (sekretariat)
 017 852 06 14, 017 850 13 60
 (Biuro Organizacji Widowni)
 Faks: 017 862 24 07
 E-mail: teatrmaska@sih.pl
 Internet: www.teatrmaska.sih.pl

ACH, JAK CUDOWNA JEST PANAMA • Janosch

adapt. i reż. Konrad Dworakowski

Dwoje przyjaciół: Miś i Tygrysek, wyrusza na poszukiwanie Panamy – kraju swoich marzeń. Spektakl opowiada o dojrzewaniu, o dziecięcej ciekawości. Wędrowka
 ciąg dalszy na str. 6 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 4

W REPERTUARZE • MAŁA SCENA**JABŁKO • Vern Thiessen**

reż. i scen. Tomasz Dutkiewicz

Gorąco namawiam miłośników teatru nie awangardowego, lecz „zwykłego”, by wybrali się na „Jabłko”, które wciąga mocno świetnym tekstem, grą aktorów, interesującą scenografią oraz oprawą muzyczną.

CO MOŻE BIEDNY ANIOŁ STRÓŻ?

Jerzy Makselon

reż. Cezary Domagała • scenogr. Marika Wojciechowska • muz. Cezary Borowski • chor. Marta Domagała

„Co może biedny Anioł Stróż?”

fot. M. Żminkowski

Spektakl muzyczny adresowany do młodych widzów, mówiący o pierwszych kontaktach dzieci ze środkami odurzającymi, o sposobach docierania dilerów do nieświadomych zagrożenia dzieci.

**PLANOWANE PREZENTACJE
 FESTIWALOWE TEATRU „MASKA”
 WE WRZEŚNIU I W PAŹDZIERNIKU**

- Międzynarodowy Festiwal Teatru Lalkowego dla Dorosłych „PIERROT – 2007” w Starej Zagorze (Bułgaria), ze spektaklem „Mitologia Greków – interpretacje” wrzesień
- X-lecie Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek „INTERLYAUKA 2007” w Użgorodzie (Ukraina), ze spektaklem „Okno” październik
- XXIII Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek w Opolu, ze spektaklem „Chłopczyk z albumu” październik
- Olsztyńskie Spotkania Teatrów Lalek „ANIMA”, ze spektaklem „Bajka o szczęściu” październik

W trzyosobowej obsadzie przedstawienia jedną z ról grają na zmianę trzej chłopcy, uczniowie rzeszowskich szkół, wyłonieni w castingu. Przedstawienie wyreżyserował Cezary Domagała, autor wielu znakomych przedstawień dla dzieci i młodzieży.

MÓJ BOSKI ROZWÓD • Geraldine Aron

reż. i scen. Grzegorz Mrówczyński

„Mój boski rozwód” – szalenie dowcipna, błyskotliwa komedia o miłości i zdradzie, o przyjaźni i seksie, o przemijaniu i radości życia, o kobiecych tęsknotach i odwiecznych problemach w stosunkach damsko-męskich. Pełne życiowej mądrości teksty, momenty zaskakujące, śmieszne i... wzruszające sprawiają, że popatrzyście na swoje życie zupełnie inaczej. W roli Angeli – Anna Demczuk.

PIASKOWNICA • Biljana Srbijanović

reż. Jarosław Fedoryszyn • scen. Ała Fedoryszyn

„Piaskownica” to dla bohaterów cały świat. Przepiękny zresztą, widać tam niebo i słońce, słychać wiatr odczuwalny na twarzach. „Piaskownica” w inscenizacji Fedoryszyna to spektakl nastrojowy i pełen dobrej poezji. Zrobiony kreską delikatną, wrażliwą i bardzo czytelną.

WSZYSTKO O KOBIETACH • Miro Gavran

reż. Krzysztof Jaworski

Zabawna i błyskotliwa, zaskakująca i prawdziwa opowieść o współczesnych kobietach. Przedstawienie pełne humoru i sentymentów, szczerości i emocjonalnych szantaży, miłości i nienawiści, radości i rozpacz. Podobnie jak w życiu nic nie jest tutaj jednoznaczne i jednobarwne, bo jak każda moneta ma dwie strony, tak każda kobieta ma swoją własną prawdę.

««« ciąg dalszy ze str. 5

Misia i Tygryśka jest bardziej podróżą w czasie niż w przestrzeni – jest dorastaniem do rozumienia tego, co nas otacza i spotyka.

Przemawiające do dziecięcej wyobraźni rozwiązania sceniczne, ograniczenie słowa na rzecz działań aktorskich, oparcie spektaklu na teatralnej zabawie, dowcipne teksty piosenek sprawiają, że jest on świetnie odbierany przez najmłodszych widzów. Muzyka odwołująca się do latynoamerykańskich rytmów sugestywnie tworzy egzotyczny klimat Panamy.

Przedstawienie dla dzieci od lat 3.

BAJKA DLA BARDZO NIEGRZECZNYCH DZIECI

Jacek Czerski (na motywach baśni Braci Grimm)

reż. Jacek Czerski

Pewnej nocy, w bliżej nieokreślonym miejscu, spotyka się Chłopiec i Dziewczynka. Początkowo niechętni wobec siebie zaczynają wspólną zabawę, opowiadając sobie jedną z ulubionych bajek. Przedstawiana przez nich historia Jasia i Małgosi wydaje się niekiedy ich własną. Jeśli nawet nie uwalnia ich z drzemiących w nich lęków, to na pewno pozwala zbudować zaufanie do siebie nawzajem i do świata.

To kameralny spektakl o niesamowitym klimacie, który pozwala widzom wczuć się w przeżycia bohaterów. Stanowi niebanalną propozycję nowego odczytania popularnej baśni. W przedstawieniu wykorzystano teatr przedmiotu.

Przedstawienie dla widzów od 10 lat.

„Bajka dla bardzo niegrzecznych dzieci” fot. P. Malita

BAJKA O SZCZĘŚCIU • Izabela Degórska

reż. Ewa Giedrojć

Sztuka podejmuje istotną kwestię: czy szczęście można kupić? Przedstawia historię Staruszka, który rezygnuje z przyjaźni, zachłyśnięty nowościami przywiezionymi z wielkiego świata. Bezmyślnie oddaje przyjaciół w zamian za rzeczy, o których zawsze marzył.

Przesłanie jest niezwykle aktualne dzisiaj, kiedy liczni sprzedawcy – podobni do występującego w sztuce Handlarza – tylko czekają, aż uwierzmy, że zakup nowych rzeczy uczyni nas szczęśliwymi.

Przedstawienie dla dzieci od lat 4.

CHŁOPCZYK Z ALBUMU • Vytautė Žilinskaitė

reż. Rimas Driežis

To piękna, wzruszająca historia o Tacie, który pochłonięty pracą zapomniał, że kiedyś był dzieckiem, i Synu, który z utęsknieniem czeka na chwilę, kiedy może mieć Tatę dla siebie.

Sztuka zderza zabieganie i krótkowzroczność dorosłego z perspektywą dziecka, które więcej widzi i nazywa rzeczy po imieniu, z zadziwiającą prostotą i trafnością. Przypomina, że łatwo zagubić najistotniejsze wartości: rodzinę, miłość i... pamięć. Zakurzony, stary album, kryjący w sobie prawdę o przeszłości i o nas samych, może okazać się furtką do zmiany na lepsze.

Przedstawienie dla dzieci od lat 6.

Spektakl uzyskał honorowe wyróżnienie na XIII Międzynarodowych Toruńskich Spotkaniach Teatrów Lalek, 2006.

CZARNOKSIĘŻNIK Z KRAINY OZ

Lyman Frank Baum

adapt. i reż.: Arkadiusz Klucznik

Czy to prawdziwa podróż? Czy to tylko sen? Odpowiedź nie jest tak istotna. Ważne, co się wydarzyło: pokonano dwie czarownice, Strach na wróble odkrył rozum, Blaszana Drwal serce, a Lew odwagę.

Spektakl ma formę musicalu. Szczypta szaleństwa, doza humoru, pół tony wyobraźni, niesamowite kostiumy, współczesna muzyka – to nasz przepis na historię małej dziewczynki z Kansas i jej towarzyszy.

Przedstawienie dla dzieci od lat 6.

Spektakl zdobył pierwsze miejsce w plebiscycie na najciekawszy spektakl podczas Festiwalu Teatrów dla Dzieci – Kraków 2007.

ciąg dalszy na str. 7 »»»

REPERTUAR WE WRZEŚNIU I W PAŹDZIERNIKU

Gąska (spektakl gościnny Teatru Lalek z Tarnopola, Ukraina)	23.09	16.30
Ach, jak cudowna jest Panama	21.10	16.30
	4-5, 23.10	9.00
Bajka dla bardzo niegrzecznych dzieci	2-3.10	9.00
Bajka o szczęściu	14.10	16.30
Chłopczyk z albumu	28.10	16.30
	16-17, 30-31.10	9.00
Czarnoksiężnik z krainy Oz	7.10	16.30
	9-10.10	9.00
Kot w butach	30.09	16.30
	25-27.09, 24-25.10	9.00
Salome	22.09 (PREMIERA)	16.30
	13, 27.10	18.00
	11-12, 26.10	9.00
Trzy świnki	18-19.10	9.00
W Błękitnej Krainie Elfoludków	9, 16.09	16.30

««» ciąg dalszy ze str. 6

KOT W BUTACH

Agata Biziuk (wg Ch. Perrlauta)

reż. Robert Drobniuch

Sprytny i wierny Kot nie tylko ratuje swego pana z opresji, ale pomaga mu także realizować marzenia. Mądre i respektujące sprawiedliwość dążenie do szczęścia jest głównym tematem przedstawienia. O marzeniach nie można zapominać, trzeba wierzyć, że się spełnią i trzeba wytrwale im w tym pomagać.

Świetna animacja oraz sprawne przechodzenie aktorów z postaci w postać gwarantują dobrą zabawę i... niespodzianki – nawet dla tych, którym wydaje się, że historię o Kocie dobrze znają.

Przedstawienie dla dzieci od lat 3.

TRZY ŚWINKI • Sergiusz Michalkow

adapt. i reż. Eugeniusz Koterla

Każdy pragnie mieć swój własny dom. Dom przytulny i bezpieczny, który chroni przed chłodem i... wilkami. Nie każdy jednak rozumie, że budowa takiego domu nie jest prosta.

Trzy małe świnki, podobne do siebie jak trzy krople wody, różnią się jednak między sobą rozumkami. Najrozsądniejszy z braci ucieka się do podstępny, aby pozostałych nauczyć rozumu.

Jest to spektakl lalkowy, wykorzystujący scenę obrotową. Przedstawienie dla dzieci od lat 3.

W BŁĘKITNEJ KRAINIE ELFOLUDKÓW

Marek Pyś

reż. Marek Pyś

Spektakl opowiada o przygodach niebieskich ludków i ich zmaganiach z największym wrogiem – Gargułą. Dzieci mają możliwość spotkania z mieszkańcami Błękitnej Krainy, których jedni nazywają elfami, inni smurfami, skrzatami lub krasnoludkami. Milusińscy doradzają bohaterom w trudnych kwestiach, a niekiedy ratują im życie, ostrzegając przed zbliżającym się niebezpieczeństwem.

„W Błękitnej Krainie Elfoludków”

fot. R. Kocaj

Komiczne sytuacje, wyraziste charaktery postaci, malownicza scenografia i kostiumy, zjednują spektaklowi sympatię małych widzów.

Przedstawienie dla dzieci od lat 3.

SALOME • Oskar Wilde

reż. Oleg Żiugzda

premiera: 22 września

To jedna z najciekawszych i najbardziej zaskakujących sztuk Wilde'a. Opierając się na wątku z Ewangelii mówiącym o śmierci Jana Chrzciciela, rozbudował biblijną historię, inaczej rozłożył w niej akcenty i zmienił motywacje działań postaci. Środki, jakimi dysponuje teatr lalek, pozwalają wydobyć symboliczne sensory i uniwersalne znaczenia z kunsztownie skomponowanego dramatu Irlandczyka.

W spektaklu wyraźnie zderzono dwa światy: wątpliwe etycznie, martwe, rozkładające się królestwo Heroda i rzeczywistość pochodzącą „z góry”, reprezentowaną przez Jana Chrzciciela. Salome, pasierbica Heroda, która zapalała swoją pierwszą dziewczęcą miłością do młodego Proroka, stoi na pograniczu tych światów. Jej miłość z góry jest skazana na klęskę. Salome gubi się w nawalnicy nie do końca uświadomionych uczuć, które targają jej sercem: niechęć do świata, w którym wyrosła, pragnienie miłości, żądza zemsty za odrzucenie. Na przekór wszystkiemu chce udowodnić swoje prawo do miłości. Wyznając zasadę, że miłość silniejsza jest niż śmierć, jak dziecko niszczy upragnioną zabawkę, której nie może mieć na własność.

Przedstawienie dla młodzieży i dorosłych.

EDUKACJA TEATRALNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SEZONIE 2007/2008

Proponowane zajęcia, dostosowane do programu nauczania na wszystkich poziomach kształcenia, uzupełniają i poszerzają wiadomości zdobyte w szkole. Trwają 45 minut i prowadzone są w grupach liczących maksymalnie czterdzieści osób. Sposób prowadzenia zajęć dostosowany jest do wieku uczestników. Propozycja edukacyjna obejmuje kilka grup tematycznych. Ten sam temat jest realizowany w różnym zakresie i w różny sposób, zależnie od wieku uczestników zajęć.

BLOK UNIWERSALNY: PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O TEATRZE

1. *Lekcja w Muzeum Lalek Teatralnych* (podstawowe rodzaje lalek teatralnych, poznanie zasad animacji kukielki i pacynki, zapoznanie ze zbiorami Muzeum)
2. *Spotkanie z aktorem* (techniki animacji, rozmowa z aktorem na temat jego pracy: szkolnictwo teatralne, praca nad rolą, warsztat aktora-lalkarza)

ciąg dalszy na str. 8 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 7

3. *Spotkanie z konstruktorem lalek* (projekty scenografii, kostiumów i lalek w teatrze lalkowym, praktyczne zapoznanie z różnorodnymi konstrukcjami lalek teatralnych i sposobami wykonywania rekwizytów)
4. *Słownictwo teatralne* (próba uporządkowania terminów teatralnych z zakresu: twórców teatru, pracowników teatralnych, historii teatru, gatunków teatralnych, rodzajów teatru, architektury i urządzeń scenicznych – zwiedzanie zaplecza sceny)
5. *Jak powstaje spektakl teatralny* (praca twórców przedstawienia: reżyser, scenograf, kompozytor, choreograf, aktor; wymagane są mniejsze grupy: 15–20 osób)
6. *Język literacki a język sceny – próba wychwycenia różnic i podobieństw* (drama, praca w grupach; wymagane są mniejsze grupy: 15–20 osób)
7. *Maska w teatrze* (funkcje maski, historia maski: od rytuału do teatru, wędrownka poprzez teatry różnych epok i kultur: teatr grecki, komedia dell'arte, teatr japoński; maska a kostium, zasady gry w masce, malowana twarz a maska)
8. *Scenografia, rekwizyt i światło* – ich funkcjonowanie w przedstawieniu, umowność teatralnej rzeczywistości (lekcja z wykorzystaniem dekoracji i rekwizytów teatralnych; etiudy sceniczne)
9. *Teatr przedmiotu* (teatr animacji, ożywiania jako podstawa teatru lalek; zajęcia z aktorem)

PROPOZYCJA DLA KLAS I GRUP TEATRALNYCH

1. *Europejski teatr lalek*
Blok ten zapoznaje dzieci i młodzież z różnorodnością europejskiego teatru lalek i jego historią. Zwraca uwagę na podobieństwa, różnice, wzajemne wpływy oraz trwałość tradycji.
Zajęcia mogą zamknąć się w jednej lekcji ogólnej lub rozdzielić się na kilka tematów, dotyczących popularnych bohaterów europejskiego teatru lalek (Kaszparek, Arlekin, Hanswurst, Guignol, Punch i Judy).
2. *Teatr lalek na świecie*
Blok ten pozwala poznać specyfikę teatru lalek Wschodu:
  - japońskie bunraku
  - turecki teatr cieni karagöz

PROPOZYCJA DLA GIMNAZJUM I SZKOŁY ŚREDNIEJ: HISTORIA TEATRU POWSZECHNEGO

1. *Antyczny teatr grecki*
2. *Teatr średniowieczny*
3. *Komedia dell'arte*
4. *Teatr Moliera*
5. *Japoński teatr nō*
6. *Japoński teatr kabuki*

ESTRADA RZESZOWSKA

ADRES: 35-025 RZESZÓW, UL. JAGIELLOŃSKA 24

Dyrektor: Dariusz Dubiel
Telefony: 017 853 80 04, 017 853 54 47
Faks: 017 853 80 13
E-mail: estrada@estradarzeszowska.pl
Internet: www.estradarzeszowska.pl

IMPREZY

9 WRZEŚNIA, GODZ. 16.00 RZESZÓW, STADION „RESOVIA”

**LETNI PIKNIK RODZINNY • koncert zespołów
z udziałem grupy „Sounds of BONEY M”**

RZESZOWSKA SCENA TEATRU MUZYCZNEGO

22 WRZEŚNIA, GODZ. 18.00 RZESZÓW, SALA FILHARMONII

**KRAINA UŚMIECHU • F. Lehár
soliści, chór, balet i orkiestra Teatru Muzycznego z Łodzi**

21 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00 RZESZÓW, SALA FILHARMONII

**MADAME BUTTERFLY • G. Puccini
Teatr Opery i Baletu ze Lwowa**

**W STAŁYM REPERTUARZE
– MAŁE FORMY TEATRALNE**

**... A TU POSPOLITOŚĆ SKRZECZY ...
wg Stanisława Wyspiańskiego**

adapt. i reż. Dariusz Dubiel • scen. Janusz Pokrywka • muz. Krzysztof Zwierzyński

„Wesele” i „Wyzwolenie” S. Wyspiańskiego to dramaty, które nie straciły nic ze swojej aktualności. Takie pojęcia jak „Polska”, „solidarność”, „patriotyzm”, wypowiedane w jego dramatach, brzmią tak samo aktualnie jakby były wypowiedane dzisiaj. Jeśli dodamy do tego niemożność działania, marazm i przysłowiowe zgubienie „złotego rogu”, to mamy do czynienia nie z dramatem historycznym, a współczesnym.

Spektakl przeznaczony dla młodzieży szkół gimnazjalnych i średnich oraz osób dorosłych. Doskonale poszerza wiedzę z zakresu dramatu i teatru modernistycznego.

CZARNE KWIATY • wg Cypriana Kamila Norwida
czyli rzecz o Chopinie, Mickiewiczu, Słowackim i nie tylko...

oprac. dram. i reż. Dariusz Dubiel • scenogr. Janusz Pokrywka
Na spektakl składają się teksty Norwida: „Czarne kwiaty”, fragmenty „Promethidiona” i „Fortepianu Chopina”.

Wielu szczegółów dotyczących życia wielkich romantyków na emigracji nie znajdziemy w historii literatury, a te barwnym językiem przekazuje Norwid. Odwiedza F. Chopina, J. Słowackiego i A. Mickiewicza w ich mieszkaniach w Paryżu. O czym rozmawiali i w jakim języku – możemy się dowiedzieć oglądając spektakl.

Widowisko dla młodzieży szkół średnich i dorosłych.

FILHARMONIA IM. A. MALAWSKIEGO W RZESZOWIE

ADRES: 35-959 RZESZÓW, UL. CHOPINA 30

Dyrektor naczelny i artystyczny: Marek Stefański

Telefony: 017 862 84 08 (centrala)

017 862 85 07 (Biuro Koncertowe)

Tel./Faks: 017 862 23 33 (dyrekcja)

E-mail: filh.rz@pro.onet.pl

Internet: www.filharmonia.rzeszow.pl

14 WRZEŚNIA, GODZ. 13.00

Rozpoczęcie cyklu koncertów „Młodzi Miłośnicy Muzyki”

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

MAREK PIJAROWSKI – dyrygent

W programie:

- W. A. Mozart – *Uwertura do opery „Wesele Figara”*
- L. van Beethoven – *Uwertura Egmont op. 84*
- P. Czajkowski – *Dziadek do orzechów op. 71a* (fragmenty)
- W. Kilar – muzyka z filmu „*Pan Tadeusz*” (fragmenty)

27 WRZEŚNIA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej z cyklu „MMM”

28 WRZEŚNIA, GODZ. 19.00

INAUGURACJA

53. SEZONU KONCERTOWEGO 2007/2008

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

MAREK PIJAROWSKI – dyrygent

PIOTR PALECZNY – fortepian

W programie:

- J. S. Bach – *Toccaty i fuga d-moll* (opr. L. Stokowski)
- K. Szymanowski – *IV Symfonia „Koncertująca”*
- Z. Mycielski – *Symfonia nr 3 „Sinfony brewe”*
- M. Ravel – *La valse*

5 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

LAUREACI KONKURSÓW MIĘDZYNARODOWYCH

MAREK STEFAŃSKI

dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii

Należy do grona najbardziej aktywnych artystycznie polskich organistów młodego pokolenia. Ukończył studia w Krakowskiej Akademii Muzycznej w klasie organów prof. Andrzeja Białki oraz prof. Joachima Grubicha, otrzymując w 1994 roku dyplom z wyróżnieniem. W roku 1996 otrzymał stanowisko organisty krakowskiej Bazyliki Mariackiej. Od roku 1999 pracuje również w Katedrze Organów AM w Krakowie oraz prowadzi Klasę Organów w Zakładzie Muzyki Kościelnej.

Jest zasłużonym propagatorem polskiej muzyki organowej, szczególnie XX wieku, którą wykonuje równoległe ze sztuką improwizacji organowej. Polską współczesną muzykę organową prezentuje wielokrotnie (festiwale, koncerty) w kraju i za granicą. Dokonuje licznych nagrań dla Polskiego Radia, Telewizji Polskiej, rozgłośni zagranicznych, a także dla wytwórni fonograficznej „DUX” (9 płyt CD).

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

KRZYSZTOF URBĄŃSKI – dyrygent

(I nagroda „Praska Wiosna” 2007)

AIRI SUZUKI (Japonia) – skrzypce (II nagroda

Konkursu im. H. Wieniawskiego – Poznań 2006)

ciąg dalszy na str. 10 »»»

Piotr Paleczny

Airi Suzuki

Pavel Dombrovsky

««« ciąg dalszy ze str. 9

W programie:

- W. A. Mozart – *Symfonia Es-dur KV 543*
- F. Mendelssohn – *Koncert skrzypcowy e-moll op. 64*
- I. Strawieński – *Suita „Ognisty ptak”*

11 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej z cyklu „MMM”

12 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

EIVIND GULBERG JENSEN (Norwegia) – dyrygent

PAVEL DOMBROVSKY (Rosja) – fortepian

W programie:

- E. Grieg – *I Suita „Peer Gynt” op. 46*
- E. Grieg – *Koncert na fortepian i orkiestrę a-moll op. 16*
- J. Brahms – *II Symfonia D-dur op. 73*

25 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 13.00

Koncert dla młodzieży szkolnej z cyklu „MMM”

26 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

„TYM, KTÓRZY ODESZLI...”

ORKIESTRA FILHARMONII RZESZOWSKIEJ

MAREK PIJAROWSKI – dyrygent

EWA WOLAK – alt

W programie:

- T. Albinioni – *Adagio g-moll na smyczki i organy*
- G. Mahler – *Kindertotenlieder*
- G. Mahler – *Adagietto z V Symfonii*
- R. Strauss – *„Śmierć i wyzwolenie” op. 24*

28 PAŹDZIERNIKA

**KONCERT
W KOŚCIELE BERNARDYNÓW**

**OFERTA EDUKACJI KULTURALNEJ FILHARMONII RZESZOWSKIEJ
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W SEZONIE 2007/2008**

Filharmonia Rzeszowska w sezonie artystycznym 2007/2008, kontynuując edukację muzyczną dzieci i młodzieży, zaprasza na audycje umuzykalniające dla najmłodszych, jak również na czwartkowe koncerty szkolne.

Podczas audycji umuzykalniających odkrywać będziemy tajemnice orkiestry poprzez prezentację poszczególnych instrumentów. Edukacyjne spotkania z muzyką obejmują repertuar klasyczny, współczesny, elementy folkloru i muzykę rozrywkową.

Tematykę audycji muzycznych dostosowujemy do wieku uczestników, mając na względzie naukę słuchania i rozumienia muzyki, gdyż są one często dla młodego człowieka pierwszą i jedyną okazją obcowania z pięknem muzyki w jej naturalnym brzmieniu.

Dzieci podczas muzycznych spotkań będą mogły zapoznać się m.in. z takimi tematami muzycznymi jak:

- „Muzyczne pory roku” – *nastroje w muzyce*
- *Znaczenie instrumentu w orkiestrze – prezentacja instrumentów orkiestry symfonicznej*
- „Zakamarki orkiestry” – *rzadkie i mało znane instrumenty muzyczne*
- „Skąd się wzięła muzyka” – *prezentacja utworów z elementami folkloru*
- „Głos ludzki jako naturalny instrument”
- *Marsze, tańce, kołysanki*
- *Barok, romantyzm w muzyce*
- *Muzyka etniczna, regionalna*
- *Muzyka filmowa*
- *Pieśni patriotyczna*
- *Komizm w muzyce – żart, groteska, kaprys, bagatela*
- *Parodia muzyczna*

Audycje, których szczegółowy program na poszczególne miesiące prześlemy do zainteresowanych na po-

czątku września, organizujemy w przedszkolach lub sali kameralnej Filharmonii na podstawie umów z kierownictwem placówek zawieranych na cały sezon lub na połowę roku szkolnego.

Cykl audycji, który trwać będzie od października 2007 do maja 2008, podsumujemy wielkimi koncertami, na które zapraszamy wszystkie dzieci biorące udział w audycjach muzycznych.

W ciągu całego sezonu artystycznego organizujemy również koncerty dla młodzieży szkolnej w niektóre czwartki o godz. 13.00. Koncerty odbywają się z udziałem Orkiestry Filharmonii Rzeszowskiej oraz wybitnych artystów. Będą wśród nich m.in.: pianista Piotr Paleczny, wiolonczelista Mariusz Wysocki, skrzypaczka Dominika Falger, perkusista Ryszard Haba, oboista Arkadiusz Krupa oraz dyrygenci: Marek Pijarowski, Eivind Gulberg Jensen, Petru Andriesei, Alejandro Posada-Gomes, Monika Wolińska.

W programie koncertów znajdują się fragmenty takich utworów jak: *IV Symfonia „Koncertująca”* K. Szymanowskiego, *Adagio z V Symfonii* G. Mahlera, *„Śmierć i wyzwolenie”* R. Straussa, *Adagio na smyczki i organy* T. Albinioniego, *Rapsodia rumuńska* G. Enescu, *Wariacje na temat rokokowy* P. Czajkowskiego, *IV Symfonia* R. Schumanna, *I Koncert skrzypcowy D-dur* S. Prokofiewa, *Koncert na perkusję i orkiestrę* J. Schmantnera, *Koncert na dwa fagoty i orkiestrę* J. K. Vaňhala, *I Symfonia* D. Szostakowicza, *Koncert na obój i orkiestrę* R. Straussa, *V Symfonia B-dur* F. Schuberta.

We wrześniu do wszystkich placówek oświatowych zostanie przesłany informator na sezon 2007/2008, w którym będzie zamieszczony szczegółowy program skierowany do Młodych Miłośników Muzyki (MMM).

Zapraszamy!

MUZEUM OKRĘGOWE W RZESZOWIE

ADRES: 35-030 RZESZÓW, UL. 3 MAJA 19

Dyrektor: Sylwester Czopek
 Telefon: 017 853 52 78 (dyrekcja)
 Faks: 017 853 60 84
 E-mail: sekretariat@muzeum.rzeszow.pl
 Internet: www.muzeum.rzeszow.pl

WYSTAWY STAŁE

- Galeria Dąbskich - malarstwo europejskie XVI-XX wieku
- Galeria malarstwa polskiego XVIII-XX wieku
- Kamień-brąz-żelazo - pradzieje Polski południowo-wschodniej

WYSTAWA CZASOWA

- Grodzisko Dolne, stanowisko 22 - od łowców paleolitycznych do wczesnośredniowiecznych Słowian (do 30 września)
- Wystawa rzeźby Adama Myjaka (4 września - 14 października)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum: wtorki-czwartki, niedziele 9.00-15.00 • piątki 10.00-17.30 • poniedziałki i soboty - nieczynne

Biblioteka: wtorki-piątki 10.00-14.30

CENY BILETÓW

6,50 zł i 4,50 zł (ulgowo)

wstęp wolny - niedziele

bilet-karnet zapewniający wstęp do wszystkich muzeów (także Etnograficznego, Historii Miasta Rzeszowa i Podziemnej Trasy Turystycznej) - 16 zł i 11 zł (ulgowo)
 przewodnik - 20 zł

ADAM MYJAK NA MUZEALNYM WIRYDARZU

Na zabytkowym wirydarzu Muzeum Okręgowego w Rzeszowie będą prezentowane nowoczesne rzeźby jednego z największych współczesnych polskich rzeźbiarzy profesora Adama Myjaka.

Poklaskrotny gmach, w którym mieści się nasze muzeum, ma wirydarz - wewnętrzny ogród (nazywany też dziedzińcem) otoczony galeriami, który stwarza znakomite możliwości do realizacji plenerowych wystaw. Zarówno architektoniczne proporcje, rytm jak też szlachetne linie luków oraz akustyka pozwalają na organizację różnych imprez. Jednym z przedsięwzięć jest aktualna ekspozycja rzeźb Adama Myjaka pt. *Wirydarz*.

Artysta należy do twórców, których dzieła doskonale wkomponowują się w zabytkowy charakter architektonicznej przestrzeni i tworzą nową jakość rzeczywistości. Siedemnastowieczny klasztor, pamiętający swego ostatniego architekta Tylmana z Gameren (jego zamysł został wyraźnie odcisnięty na charakterze budowli), współtworzy znakomite zestawienie ze współczesnymi głowami, popiersiami i sylwetkami artysty Adama Myjaka. Dzięki ogrom-

Adam Myjak, z cyklu „Kolumny”

fot. T. Myjak

nej sile wyrazu rzeźb, fakturze, barwom i ich znakomitym proporcjom, a nade wszystko estetyce tychże kompozycji (oraz wyjątkowej aranżacji ekspozycji) widoczna jest uniwersalność sztuki i jej istota.

Odwiedzający Muzeum Okręgowo w Rzeszowie będą mogli bez wielkomięjskiego zgietku (w ciszy dawnej przestrzeni) odnaleźć klimat zabytkowego wirydarza i odszukać w rzeźbach rozważanie twórcy o ludzkiej egzystencji, a także odkryć własne interpretacje tychże dzieł.

Wystawa zaprezentuje kilkanaście pięknych i sławnych rzeźb ze zbiorów artysty. Zarówno wybór dzieł jak też ich zestawienie jest według autorskiej koncepcji Adama Myjaka. Rzeźbiarskie kompozycje są wykonane w brązie, terakocie i stiuku. Wystawa jest wielkim wydarzeniem, Adam Myjak powraca do Rzeszowa po 30 latach.

Ekspozycja będzie czynna od 7 września do 14 października na wirydarzu Muzeum Okręgowego w Rzeszowie i będzie jej towarzyszył również okolicznościowy album.

Maria Stopyra

TEMATY PROPONOWANYCH
 LEKCJI MUZEALNYCH
 NA ROK SZKOLNY 2007/2008

ARCHEOLOGIA

- *Pradzieje Polski południowo-wschodniej*
- *Lupanie i gładzenie - jak wykonywano narzędzia w epoce kamienia*
- *Jak powstało rolnictwo?*
- *Jak żyli nasi przodkowie?* (temat może dotyczyć poszczególnych epok lub okresów) **ciąg dalszy na str. 12 »»»**

««« ciąg dalszy ze str. 11

- *Rzemiosło w dawnych czasach*
- *Po co Rzymianie przybywali nad Wisłę?*
- *Czym zajmuje się archeologia i jak pracuje archeolog?*
- *Kim byli i jak żyli... (do wyboru Scytowie, Celtowie, Germanie, Słowianie)*
- *Średniowieczne grodziska w okolicach Rzeszowa*

HISTORIA

- *Muzeum i jego tajemnice*
- *Pamiątki rodzinne – źródło poznania życia i zwyczajów naszych przodków*
- *Kilka słów o dawnym Rzeszowie*
- *Rzeszów miastem kupców i rzemieślników*
- *Życie codzienne mieszczan 500 lat temu*
- *Dawno, dawno temu... opowieść o czasach królów, rycerzy i dam*
- *Spacerkiem po Rzeszowie (lekcja powtórzeniowa)*
- *Życie codzienne na magnackim dworze*
- *Od Rzeszowskich do Lubomirskich – rozwój przestrzeni miasta w okresie staropolskim*
- *Średniowiecze zakłęte w drewno i kamień*
- *Żydzi w krajobrazie Rzeszowa*
- *Gospodarka Rzeszowa w okresie staropolskim*
- *Barok w architekturze Rzeszowa*
- *Rzeszów w czasach autonomii galicyjskiej*
- *Gospodarka i kultura II RP na przykładzie Rzeszowa*
- *Dzień powszedni w okupowanym Rzeszowie*
- *AK na Rzeszowszczyźnie*
- *O starych monetach i pieczęciach*
- *Rzeszowianie – ludzie z fotografii*
- *O herbie Rzeszowa*
- *Policja miejska w Rzeszowie w okresie Galicji*
- *Formacje polskie podczas I wojny światowej*
- *Żołnierz polski w walkach „o niepodległość i granice” (1918–1921)*

- *Wojsko Polskie w okresie międzywojennym oraz jego udział w kampanii wrześniowej 1939 r.*

- *Polacy na frontach II wojny światowej*
- *Czyn zbrojny żołnierza polskiego 1914–1945*
- *Karabin i menażka – życie żołnierskie w okopach*
- *„Nie masz pana nad ulaną...” – obyczaje i zwyczaje kawaleryjskie II RP*

- *Bez patosu – wojenne losy znanych i nieznanych*

ETNOGRAFIA

- *Rok obrzędowy – tradycja i obyczaj*
- *Magiczny czas Świąt Bożego Narodzenia*
- *Radosny czas Wielkiej Nocy*
- *Wróżby i zabawy andrzejkowe*
- *Muzyka ludowa w Rzeszowskiem*
- *Święci patroni: ich rola w życiu mieszkańców wsi*
- *Wybrane elementy sztuki ludowej*
- *Stroje ludowe Rzeszowiaków, Lasowiaków i Pogórczan*
- *Kultura ludowa Rzeszowszczyzny*

Fragn. wystawy „Czyn zbrojny żołnierza polskiego 1914–1945”
 fot. J. Stankiewicz

- *Lasowiaci i ich kultura*
- *Pogórczanie i ich kultura*
- *Życie codzienne dawnej wsi*
- *Przy chłopskim stole – regionalne pożywienie*
- *Od kolebki do grobu – obrzędy rodzinne*
- *Wesele rzeszowskie*
- *Kowalstwo – tradycyjne wyroby i wzornictwo*
- *Garncarstwo – tradycyjne wyroby i wzornictwo*
- *Władziu Łokietek – sylwetka i twórczość W. Chajca z Kamienicy Górnej*
- *Życie człowieka poczciwego – sylwetka i twórczość Wojciecha Sochy z Jaślan*
- *Sprzęt i narzędzia wiejskie*

HISTORIA SZTUKI

- *Mecenat artystyczny ks. Lubomirskich w Rzeszowie*
- *Wątki biblijne i alegoryczne w europejskim malarstwie od XVI do początku XIX wieku*
- *Sztuka baroku*
- *Sztuka sarmatyzmu*
- *Sztuka czasów oświecenia*
- *Sztuka epoki romantyzmu*
- *Galeria Malarstwa Polskiego w zbiorach Muzeum Okręgowego w Rzeszowie*
- *Polskie malarstwo krajoznawcze*
- *Malarstwo Młodej Polski*
- *O działalności Firmy Portretowej Stanisława Ignacego Witkiewicza*
- *O technikach malarskich*
- *O technikach zdobniczych w rzemiośle artystycznym*

ciąg dalszy na str. 13 »»»

Jacek Malczewski – Portret architekta T. Stryjeńskiego, studium ok. 1910 (z wystawy Galeria Malarstwa Polskiego)
 fot. arch. Muzeum

««« ciąg dalszy ze str. 12

KONSERWACJA

- Prezentacja działalności pracowni konserwatorskiej
- Wybrane zabytki muzealne w trakcie konserwacji

Lekcje muzealne prowadzone są bezpłatnie, płaci się tylko za bilet wstępu do muzeum. Lekcje można zamawiać telefonicznie (minimum z jednodniowym wyprzedzeniem) na numer: 017 853 52 78 lub 017 853 60 83 (budynek główny Muzeum Okręgowego w Rzeszowie przy ul. 3 Maja 19). Dzwonić również można do mieszczących się w rynku oddziałów Muzeum: tel. 017 862 02 17 (Muzeum Etnograficzne) lub 017 875 41 98 (Muzeum Historii Miasta Rzeszowa).

MUZEUM HISTORII MIASTA RZESZOWA

ODDZIAŁ MUZEUM OKRĘGOWEGO W RZESZOWIE

ADRES: 35-030 RZESZÓW, RYNEK 12
 (WEJŚCIE OD UL. BALDACHÓWKA)

Telefon: 017 875 41 99

WYSTAWY STAŁE

- Szęść wieków Rzeszowa (1354–1944)
- Podziemna trasa turystyczna

GODZINY OTWARCIA

Muzeum: wtorki–czwartki, niedziele 9.00–15.00 • piątki 10.00–17.30 • poniedziałki i soboty – nieczynne

CENY BILETÓW

Muzeum: 5,50 zł i 3,50 zł (ulgowe) • Trasa: 5,50 zł bilet łączony do Muzeum i na Trasę – 7,50 zł

MUZEUM PODKARPACKIE W KROŚNIE

ADRES: 38-400 KROSNO, UL. PIŁSUDSKIEGO 16

Dyrektor: Jan Gancarski
 Telefon: 013 432 13 76
 Tel./faks: 013 432 43 01 (dyrekcja)
 E-mail: poczta@muzeum.krosno.pl
 dyrekcja@muzeum.krosno.pl
 Internet: www.muzeum.krosno.pl

WYSTAWY STAŁE

- Pradzieje Podkarpacia – przeszłość ożywiona
- Z dziejów Krosna i regionu
- Historia oświetlenia (z największą kolekcją lamp naftowych w Europie)
- W kręgu twórców krośnieńskich XIX i XX wieku (malarstwo, rzeźba, rysunek)
- Szkło podkarpackich hut
- Fortepian Pleyela z około 1860 r. (identyczny jak instrument, na którym grał Fryderyk Chopin)

WYSTAWY CZASOWE

- Chrystus Frasobliwy (do końca listopada)
- Żołnierze generała Andersa (wrzesień–listopad)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum:

wtorek–piątek (poniedziałek ekspozycje nieczynne) – w sezonie letnim (V–X): 9.00–16.00 (zwiedzanie do 17.00), w sezonie zimowym (XI–IV): 9.00–15.00 (zwiedzanie do 16.00)

sobota–niedziela – w sezonie letnim: 10.00–16.00 (zwiedzanie do 17.00), w sezonie zimowym: 10.00–15.00 (zwiedzanie do 16.00)

ciąg dalszy na str. 14 »»»

MUZEUM ETNOGRAFICZNE IM. F. KOTULI

ODDZIAŁ MUZEUM OKRĘGOWEGO W RZESZOWIE

ADRES: 35-064 RZESZÓW, RYNEK 6

Dyrektor: Krzysztof Ruszel
 Telefon: 017 862 02 17

WYSTAWA STAŁA

- Wokół stołu

WYSTAWA CZASOWA

- Życie codzienne mieszkańców współczesnej Afryki – wystawa fotografii Grażyny Tomczyk (do końca września)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum: wtorki–czwartki, niedziele 9.00–15.00 • piątki 9.00–17.30 • poniedziałki i soboty – nieczynne

Archiwum: w dni robocze 9.00–14.30

CENY BILETÓW

5,50 zł i 3,50 zł (ulgowe)

wstęp wolny – niedziele

przewodnik – 20 zł

««« ciąg dalszy ze str. 13

Biblioteka: w dni robocze 8.00–15.00

CENY BILETÓW

wystawa stała – 6,50 zł i 3,50 zł (ulgowy)

wystawa czasowa – 4,50 zł i 2,50 zł (ulgowy)

wstęp wolny na wystawy stałe – niedziela

przewodnik – 16 zł

przewodnik po starówce – 32 zł

przewodnik w języku obcym (angielski, francuski) – 54 zł

SPOTKANIA MUZEALNE

Muzeum Podkarpackie w Krośnie serdecznie zaprasza na organizowane każdego miesiąca spotkania z interesującymi osobowościami naszego regionu. W murach Pałacu Biskupiego będzie można posłuchać barwnych opowieści podróżników, ludzi nauki, literatów.

ŻOŁNIERZE GENERAŁA ANDERSA

Spśród jednostek Polskich Sił Zbrojnych walczących na Zachodzie 2. Korpus Polski, dowodzony przez generała Władysława Andersa, zajmuje miejsce szczególne. Niezwykle był jego, jakże dramatyczny rodowód, szlak bojowy i walki które stoczył, a także to, że stał się dla tysięcy służących w nim żołnierzy i oficerów namiastką Polski na obczyźnie. Był nadzieją na powrót do kraju nie tylko dla tych, którzy w nim walczyli, ale także dla tysięcy polskiej ludności cywilnej, która wraz z nim opuściła „niehumanitarną ziemię” w nadziei na ratunek i powrót do Ojczyzny.

Z 2. Korpusem wiąże się nierozdzielnie postać jego dowódcy, generała Władysława Andersa – wybitnie uzdolnionego oficera, wielkiego patrioty oddanego bezgranicznie sprawie narodowej, choć znanego też z niekonwencjonalnych zachowań oraz dumnego charakteru. Zapisał się on na trwałe w historii wojskowej Polski i wszedł do panteonu wybitnych polskich wodzów i dowódców. Otacza go do dziś aura niezwykłości i szacunek Polaków. Rok 2007 ogłoszony został uchwałą Senatu RP Rokiem Generała Andersa.

Niezwykle był żołnierz służący w 2. Korpusie – od ludzi bardzo młodych po zaawansowanych wiekiem, pamiętających lata I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku. Był to żołnierz szczególny też z tego względu, że pochodził w swej większości z terenów wschodnich Rzeczypospolitej i nim znalazł się w 2. Korpusie przeszedł ciężką próbę w sowieckiej niewoli.

2. Korpus był także niepowtarzalny przez swoisty klimat kulturowy, jaki wytworzył. Stało się tak dzięki ludziom, którzy się w nim znaleźli – pisarzom, poetom, artystom – malarzom, aktorom. Ich talenty zostały szybko dostrzeżone i wykorzystane w działającym Wydziale Kultury i Prasy korpusu, pracującym na potrzeby walczącego żołnierza. Dzięki temu po 60 latach od tamtych wydarzeń dysponujemy setkami wydawnictw, książek, tomików wierszy stworzonych przez żołnierzy 2. Korpusu.

2. Korpus to także pieśń „Czerwone maki na Monte Cassino” (śł. F. Konarski), uznawana za jedną z najważniejszych pieśni w polskiej historii. 2. Korpus to także długi marsz do Polski okrężną drogą przez Rosję, Iran, Irak, Palestynę, Włochy, Anglię ze stoczonymi na szlaku bitwami, niestety nie zakończony powrotem do Ojczyzny.

Wystawa przygotowana przez Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, a eksponowana od 13 września br. w Muzeum Podkarpackim w Krośnie, poświęcona żołnierzom Generała, przedstawia dzieje 2. Korpusu na całym jego szlaku bojowym i przypomina o wysiłku żołnierzy oraz ofierze z życia, jaką złożyło wielu z nich w drodze ku wolnej Polsce. Składają się na nią: przykłady umundurowania, uzbrojenia i wyposażenia generałów, oficerów i żołnierzy 2. Korpusu, odznaczenia, fotografie i dokumenty – pamiątki po niezłomnych wojownikach, broszury i książki oraz plakaty i dzieła malarskie przedstawiające wysiłek zbrojny najslawniejszej w czasie II wojny światowej jednostki Wojska Polskiego walczącej o niepodległość Ojczyzny. Uzupełnieniem wystawy będą pamiątki po żołnierzach 2. Korpusu wywodzących się z Podkarpacia (lub zamieszkających tutaj po latach walki i prześladowań), pieczętowiście przechowywane przez rodziny bohaterów.

Ekspozycję, która przybędzie do Krosna dzięki uprzejmości prof. Janusza Ciska – dyrektora MWP, będzie można zwiedzać w Muzeum Podkarpackim do połowy listopada br.

na podstawie tekstu kustosa MWP
Wojciecha Krajewskiego

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM PODKARPACKIEGO W KROŚNIE NA ROK 2007/2008

Muzeum Podkarpackie w Krośnie już od ponad półwiecza, chroniąc polską tradycję i dbając o edukację patriotyczną, gromadzi i udostępnia dobra kultury związane z historią regionalną, ale również i unikalne na skalę europejską zbiory. Zdecydowana ich większość tworzy wyjątkowe ekspozycje, prezentowane w zabytkowych wnętrzach Pałacu Biskupiego.

WYSTAWY STAŁE

- *Pradzieje Podkarpacia – przeszłość ożywiona*
Wystawa archeologiczna zorganizowana wokół fragmentu oryginalnego muru obronnego Krosna z XIV w. Przedstawia historię osadnictwa na terenie Podkarpacia od pierwszych śladów działalności człowieka z okresu paleolitu schyłkowego po wczesne średniowiecze. Bogaty zbiór narzędzi, broni, ceramiki i innych przedmiotów codziennego użytku uzupełnia sugestywna oprawa plastyczna. Ekspozycja nagrodzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- *Z dziejów Krosna i regionu*
Wystawa prezentująca historię Królewskiego Miasta Krosna od jego początków po współczesność. Pierwsza część ekspozycji w oparciu o znaczące odkrycia archeologiczne z krośnieńskiego Rynku kreuje wizerunek średniowiecznego i renesansowego miasta. Obrazy, litografie, stare fotografie w połączeniu z innymi cennymi zabytkami tworzą z kolei portret XIX-wiecznej Galicji, jej mieszkańców i ich zmagania o wolną Polskę. Kolejne części ekspozycji to prezentacja pamiątek związanych z okresem I wojny światowej, dwudziestoleciem międzywojennym, z okresem walki obronnej i okupacji niemieckiej oraz konspiracji niepodległościowej po 1944 r. Wystawę zamyka kolekcja zdjęć z ostatnich lat życia Krosna.

Lampy naftowe – chluba Muzeum fot. arch. Muzeum

- *Historia oświetlenia*
Wystawa będąca chlubą Muzeum. Głównym trzonem ekspozycji jest największa kolekcja lamp naftowych w Europie, pochodząca z różnych wytwórni europejskich i światowych. Wystawa prezentuje najpopularniejsze źródła światła w porządku chronologicznym: od starożytnych lampek oliwnych przez nowożytne świeczniki po lampy elektryczne I. poł. XX w. Budzące podziw, bogato zdobione, perfekcyjnie wykonane lampy nie są jedyną atrakcją ekspozycji – wyjątkowa aranżacja wprowadza nas w klimat mieszczańskiego salonu przełomu wieków.
- *Galeria twórców krośnieńskich XIX w. i XX w.*
Wystawa malarstwa i rzeźby będąca pamiątką bogatej przeszłości artystycznej miasta, prezentująca dorobek związanych z regionem absolwentów szkół sztuk pięknych polskich i zagranicznych. Wśród nich znajdziemy prace wybitnego ucznia Matejki – Stanisława Bergmana, „fotografika” Krosna przełomu wieków – Seweryna Bieszczada oraz twórców ostatniego półwiecza – Zdzisława Truskolaskiego, Bronisława Olszewskiego, Jana Ekierta oraz Władysława Kandefera. Wyjątkowo cenne uzupełnienie ekspozycji przepięknie uwiecznionym na płótnach stanowi pewien instrument...
- *Fortepian Pleyela z ok. 1856 r.*
Instrument pochodzący z paryskiej manufaktury rodziny Pleyelów, którzy produkowali klawikordy i fortepiany, m.in. dla Fryderyka Chopina. Ich instrumenty spełniały wysokie wymagania wirtuoza, wielokrotnie wygrywały międzynarodowe wystawy przemysłowe, podobnie jak model znajdujący się w Muzeum. Jest on o tyle cenniejszy, że jest najstarszym reliktem epoki chopinowskiej w Polsce i jedynym w pełni sprawnym fortepianiem koncertowym.
- *Szkło podkarpackich hut*
Ekspozycja przedstawiająca tradycje podkarpackiego przemysłu szklarskiego. Prezentujemy tutaj pierwsze komplety szkła użytkowego produkowanego przez najstarsze europejskie huty – Krośnieńskie Huty Szkła oraz współczesne linie produkcji kilku działających w Krośnie i w okolicach hut – wzornictwo i wyroby artystyczne. Uzupełnieniem wystawy jest zbiór fotografii.
Po Muzeum oprowadzić Państwa może przewodnik w języku polskim lub angielskim. Zwiedzanie wystaw stałych dla grup zorganizowanych trwa ok. 1–1,5 godz., dla zwiedzających indywidualnie ok. 2 godz.
Interesującą formą działalności oświatowo-edukacyjnej Muzeum jest oprowadzanie po zabytkowym zespole krośnieńskiej starówki, Starym Cmentarzu oraz po Grodzisku „Wały Królewskie” w Trzciny. **ciąg dalszy na str. 16 >>>**

««« ciąg dalszy ze str. 15

- *Trasa oprowadzania po zabytkach Starego Miasta Krosna* Pałac Biskupi (siedziba Muzeum Podkarpackiego), Kościół farny pw. Św. Trójcy, Dzwonnica farna, Rynek (założenia, Dom Wójtowski, Ratusz Renesansowy, Kamienica Wójtowska), Kościół OO. Franciszkanów (kaplica Oświęcimów), Dom Mazurkiewiczów, Kolegium Jezuitckie, Kościół i klasztor OO. Kapucynów.
- *Stary Cmentarz w Krośnie*
Nekropolia założona ok. 1786 r., zamknięta w 1954 r. Zachowało się tam wiele cennych nagrobków oraz pomnik powstańców styczniowych. Poprzez oprowadzenie po alejkach cmentarnych i przypomnienie wybitnych krośnian przedstawiamy historię miasta od poł. XIX w. do początków XX w.
- *Grodzisko „Wały królewskie” w Trzcinicy, powstający Skansen Archeologiczny – Oddział Muzeum Podkarpackiego w Krośnie*
Proponujemy zwiedzanie najstarszej w Polsce, silnie ufortyfikowanej osady z początków epoki brązu. Znajduje się tu monumentalne grodzisko wczesnośredniowieczne, najlepiej zachowany obiekt obronny z tego okresu w Małopolsce. Unikatowe zabytki pozyskane w czasie badań archeologicznych na Grodzisku eksponowane są w Muzeum Podkarpackim na wystawie archeologicznej.

LEKCJE MUZEALNE

Tematyka dostosowana jest do programów nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zajęcia te wzbogacane są filmami video, slajdami, ekspozycjami muzealnymi, prezentacjami multimedialnymi.

ARCHEOLOGIA

- *Pradzieje Podkarpacia*
- *Początki Krosna i historia krośnieńskiego Rynku*
- *Sztuka pradziejowa*
- *Grodziska Podkarpacia*
- *Warsztat pracy archeologa*
- *Trzcinica – Karpacka Troja*
- *Życie krośnian w wiekach średnich*
- *Narzędzia pracy w pradziejach*

HISTORIA

- *Powiat krośnieński na przestrzeni wieków (obszar, granice, mieszkańcy, administracja)*
- *Krosno w okresie przedrozbiorowym*
- *Region krośnieński w czasach zaboru austriackiego (1772–1918)*
- *Krośnianie w powstaniach narodowych*
- *Udział mieszkańców Krosna i powiatu krośnieńskiego w walce o niepodległość Polski w latach 1914–1921*
- *Krosno w okresie międzywojennym*
- *Krosno i Region w okresie okupacji niemieckiej*
- *Konspiracja niepodległościowa w latach 1944–1956*

HISTORIA OŚWIETLENIA

- *Historia oświecenia na przestrzeni wieków*
- *Lampy naftowe w zbiorach Muzeum Podkarpackiego w Krośnie*

ŻYCIE ARTYSTYCZNE KROSNA

- *Nurty malarstwa europejskiego na przykładzie malarstwa krośnieńskiego*
- *Sztuka gotycka i renesansowa w Krośnie*
- *Krośnianscy malarze i rzeźbiarze XIX i XX w.*

OGÓLNE WIADOMOŚCI O KONSERWACJI DZIEŁ SZTUKI

- *Konserwacja obrazów*
- *Konserwacja rzeźby*
- *Warsztat pracy konserwatora*

INNE TEMATY

- *Dwory i dworki z krośnieńskiego*
- *Poznajemy Muzeum – instytucję upowszechniania kultury*
- *Stary Cmentarz w Krośnie (lekcja w terenie)*
- *Krośnianie w służbie ojczyzny*
Zgłaszanie grup, rezerwacja usługi przewodnickiej i lekcji muzealnych możliwa jest pod nr. tel. 013 432 13 76 w. 13 (Dział Oświatowo-Promocyjny).

Kilka razy w roku prezentowane są dodatkowo interesujące wystawy czasowe, tworzone ze zbiorów własnych, muzeów polskich i zagranicznych. Ich różnorodna i uniwersalna tematyka, prezentowanie unikatowych ekspozycji oraz bogata oprawa plastyczna sprawiają, że każda z wystaw czasowych cieszy się ogromnym zainteresowaniem zarówno młodzieży jak i osób dorosłych.

Propozycje najbliższych wystaw czasowych:

- *Chrystus Frasobliwy (sierpień–listopad)*
- *Żołnierze generała Andersa (wrzesień–listopad)*
- *Prawdziwi Ludzie – rdzenni mieszkańcy obu Ameryk – wystawa indianistyczna (listopad–luty 2008)*

Proponujemy również udział w innych ciekawych formach edukacji kulturalnej: organizujemy konferencje i sesje naukowe, poświęcone tematyce archeologicznej, historycznej, kulturalnej. W Pałacu Biskupim usłyszycie Państwo również koncerty, a wśród nich kameralne recitale chopinowskie na zabytkowym Pleyelu najlepszych polskich pianistów. Każdego miesiąca organizowane są Spotkania Muzealne z ciekawymi osobistościami Podkarpacia (podróżnikami, pisarzami, regionalistami). Mają one charakter prezentacji multimedialnych, odczytów, wykładów, projekcji filmowych. Imprezy te mają charakter otwarty i bezpłatny.

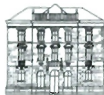
Wszystkich zainteresowanych naszą ofertą zapraszamy serdecznie do zwiedzania wystaw stałych, czasowych i uczestniczenia w imprezach kulturalnych organizowanych przez Muzeum Podkarpackie. Przybliżamy na nich historię Podkarpacia, archeologię, sztukę i wiele innych atrakcyjnych tematów. Szczegółową ofertę przedstawiamy na stronie internetowej: www.muzeum.krosno.pl (tam też dostępny cennik usług).

MUZEUM NARODOWE ZIEMI PRZEMYSKIEJ

ADRES: 37-700 PRZEMYSŁ, PL. T. CZACKIEGO 3

Dyrektor: Mariusz Olbromski
 Telefon: 016 678 93 35
 Tel./faks: 016 678 33 25
 E-mail: mnzp@autograf.pl

WYSTAWY STAŁE

- Dzieje ziemi i człowieka w regionie przemyskim
- Wnętrze tradycyjnej izby wiejskiej
- Twierdza Przemysł w okresie I wojny światowej
- Trzy wyznania – dwie religie – jeden Bóg

WYSTAWY CZASOWE

- Jan Sas Zubrzycki i Andrzej Lenik – z pracowni architekta i rzeźbiarza (do 25 września)
- Nalan Sarkady – „Za górami, za morzami” – wystawa fotograficzna (2. poł. września)
- Przegląd Plakatu Muzealnego – wystawa pokonkursowa (październik)

GODZINY OTWARCIA

wtorki i piątki 10.30–17.30 • środy, czwartki, soboty 10.00–15.00 • niedziele 10.00–14.00 • poniedziałki – nieczynne dzień bezpłatny: niedziela

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowy) • przewodnik – 20 zł

MUZEUM HISTORII MIASTA PRZEMYSŁA

KAMIENICA BRZYKOWSKA

ODDZIAŁ MUZEUM NARODOWEGO ZIEMI PRZEMYSKIEJ

ADRES: 37-700 PRZEMYSŁ, RYNEK 9

Telefon: 016 678 65 01

WYSTAWY STAŁE

- Wielka izba
- Atelier Henera – zakład fotograficzny z przełomu XIX/XX w.
- Wnętrza mieszczańskie z XIX i 1. poł. XX w.
- Początki miasta Przemysła (wystawa archeologiczna)
- Dzieje miasta Przemysła od Kazimierza Wielkiego do II wojny światowej
- Przemysł w okresie II wojny światowej
- Pracownia alchemika

WYSTAWY CZASOWE

- Grafiki Mariana Strońskiego (do 15 września)
- Z przemyskiej Twierdzy (26 września – 4 listopada)

GODZINY OTWARCIA

wtorki i piątki 10.30–17.30 • środy i czwartki 10.00–15.00
 soboty 10.00–16.00 • niedziele 11.00–15.00
 poniedziałki – nieczynne
 dzień bezpłatny: sobota

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowy) • przewodnik – 20 zł

MUZEUM DZWONÓW I FAJEK

WIEŻA ZEGAROWA

ODDZIAŁ MUZEUM NARODOWEGO ZIEMI PRZEMYSKIEJ

ADRES: 37-700 PRZEMYSŁ, UL. WŁADYCZE 3

Telefon: 016 678 96 66

WYSTAWA STAŁA

- Ekspozycja ludwisarstwa i fajkarstwa

WYSTAWY CZASOWE

- Fajki z kolekcji Zbyszka Bednarczyka (do 20 czerwca 2008)

GODZINY OTWARCIA

wtorki i piątki 10.30–17.30 • środy, czwartki i soboty 10.00–15.00 • niedziele 12.00–16.00 • poniedziałki – nieczynne dzień bezpłatny: niedziela

FAJKI Z KOLEKCJI ZBIGNIEWA BEDNARCZYKA

W dniu 1 lipca w Muzeum Dzwonów i Fajek w Przemysłu została otwarta piąta już z kolei roczna wystawa z cyklu „Najcenniejsze kolekcje fajek”. Tym razem prezentujemy zbiór Zbyszka Bednarczyka, mistrza fajkarskiego i właściciela pracowni fajek. To jedna z najbardziej aktywnych osób w Polsce związanych z fajką. Dwukrotnie pełnił funkcję Prezydenta Przemyskiego Klubu Fajki. Wydaje czasopismo „Bróg News”.

Kolekcja fajek, cygarniczek i akcesoriów fajczarskich gromadzona przez Zbyszka Bednarczyka jest jedną z najmłodszych w Polsce. Jest ona bardzo różnorodna. Znajdują się w niej zarówno fajki historyczne jak też współczesne, w tym własnego wyrobu. Każda z nich wiąże się z jakimś wydarzeniem, mówi o miejscach, ludziach.

Zagadkę stanowi ponad trzydzieści sztuk fajek i cygarniczek zakupionych w sklepie z antykami w marcu 2004 roku. Według niepotwierzonego źródłowo przekazu jest to część kolekcji należącej do komendanta Twierdzy Przemysł – generała Hermana Kusmanka, który ponoć fajek nie palił, ale zbierał. Pochodzą one z wytwórni austrowęgierskich, niemieckich i francuskich. Są wykonane przede wszystkim z sepiolitu oraz drewna i posiadają różną formę.

Interesujący jest zestaw sepiolitowych cygarniczek, zwłaszcza zdobiona postacią kuruca oraz pełnoplastyczną grupą saren.

Uwagę kolekcjonerów zwracają trzy egzemplarze sygnowanych fajek sepiolitowych z lat 70. dziewiętnastego wieku: z wiedeńskiej wytwórni Knedlera, spółki Adlerów z Budy oraz Martinyego (syna) z Pesztu. Dość rzadko można napotkać w kolekcjach fajki wykonywane z korzeni z zachowaniem ich struktury. W tej znajduje się taki egzemplarz przedstawiający jeża. Najważniejszą dla znawców, a także dla zbieracza, jest jednak fajka niemiecka, przypuszczalnie z któregoś z warsztatów w Ulm, bogato rzeź-

ciąg dalszy na str. 18 »»»

Cygarniczka z sepiolitu zdobiona dekoracją przedstawiającą grupę saren wśród drzew, w etui; Niemcy, koniec XIX w.
fot. D. Stonawska

«»» ciąg dalszy ze str. 17

biona, okuta srebrem. Dekoracja przedstawia obsceniczną scenę rodzajową ujętą w neorokokowy ornament.

Dopełnieniem kolekcji i wystawy stanowią gadżety, a także prace plastyczne (obrazy i rzeźby) autorstwa Zbyszka Bednarczyka.

Mieszkańcy Rzeszowa mieli okazję zobaczyć w nieco innej wersji tę kolekcję dwa lata temu w salach wystawienniczych Teatru im. W. Siemaszkowej. Fajki przemyskie, w tym również część prezentowanej kolekcji, wystawiano również w Muzeum Zamkowym w Baranowie Sandomierskim, w Muzeum Regionalnym w Mielcu, a także podczas przyjęcia Polski do Unii Europejskiej, w Blieskastel w Niemczech.

Tradycyjnie wystawie towarzyszy wydawnictwo opowiadające o produkcji fajek drewnianych, omawiające najciekawsze ośrodki wytwórcze w Europie, zawierające również katalog fajek historycznych.

Wystawa będzie czynna do końca czerwca 2008 roku.

Urszula Olbrowska

OFERTA EDUKACYJNA MNZP W PRZEMYSŁU NA ROK SZKOLNY 2007/2008

W roku obecnym Muzeum przygotowało szeroką ofertę edukacyjną. Jest ona skierowana do uczniów wszystkich szczebli szkół a także studentów. Tematy, w zależności od zapotrzebowania, będą prezentowane na ekspozycjach lub w sali audiowizualnej. Terminy spotkań do ustalenia.

Uwaga: Lektje muzealne organizowane przez Muzeum są bezpłatne, młodzież płaci tylko za bilety wstępu (3 zł od osoby).

MUZEUM DZWONÓW I FAJEK

CYKL LEKCJI MUZEALNYCH I WYKŁADÓW Z ZAKRESU LUDWISARSTWA I FAJKARSTWA

- Plakiety z przetopionych dzwonów
- Magia fajki
- Z historii fajki
- O obyczaju palenia
- Najpiękniejsze fajki w Polsce
- Fajki ze zbiorów Zbyszka Bednarczyka

MUZEUM HISTORII MIASTA PRZEMYSŁA

LEKCJE MUZEALNE I WYKŁADY

- Muzeum skarbnicą naszej przeszłości, czyli po co nam muzea? (przedszkola i szkoły wszystkich typów)
- W mieszkaniu prababci (przedszkola i szkoły wszystkich typów)

- Kultura i sztuka ziemi przemyskiej. Dwory i pałace. Wybrane zagadnienia (licea)
- Rzemiosło przemyskie (gimnazja i licea)
- Style w sztuce (gimnazja i licea)
- Przedstawienie Bożego Narodzenia w sztuce (gimnazja i licea)
- Z dziejów starej fotografii (gimnazja i licea)
- Początki Przemysłu (archeologia, szkoły różnych typów)
- Legendy o Przemysłu (przedszkola i szkoły wszystkich typów)
- Co to jest obraz. Podstawowe zagadnienia z zakresu malarstwa – elementy składowe obrazu (licea)
- Przemysł w okresie II wojny światowej (szkoły różnych typów)
- Przemysł w okresie od XI do XVII wieku (szkoły różnych typów)
- Dzieje stosunków polsko-tureckich od XV do XX wieku (gimnazja i licea)
- Polska emigracja powojeniowa (gimnazja i licea)
- Dzieje ubioru z wyszczególnieniem mody kobiecej (gimnazja i licea)
- Testamenty XVI- i XVII-wiecznych mieszczan przemyskich (licea)
- Tematy związane ze zwyczajami i obrzędami oraz tradycyjną kulturą ludową (gimnazja i licea)
- Najstarsza architektura kamienna w Polsce
- Przemysł w czasie I wojny światowej
- Twierdza Przemysł – zarys historii (lokalizacja, budowa, życie w Twierdzy w czasie oblężenia)
- Przemysł od XI do XIV w.
- Dzieje Zamku przemyskiego w zarysie
- Przemysł w okresie walk polsko-ukraińskich w latach 1918–1919
- Przemysł miastem wielu wyznań

CERKIEW OBRONNA W POSADZIE RYBOTYCKIEJ

ODDZIAŁ MUZEUM NARODOWEGO ZIEMI PRZEMYSKIEJ

GODZINY OTWARCIA
soboty 8.00–16.00

MUZEUM-ZAMEK W ŁAŃCUCIE

ADRES: 37-100 ŁAŃCUT, UL. ZAMKOWA 1

Dyrektor: Wit Karol Wojtowicz
 Telefony: 017 225 20 08 do 10
 Faks: 017 225 20 12
 E-mail: muzeum@zamek-lancut.pl
 Internet: www.zamek-lancut.pl

CZYNNE

Codziennie oprócz Wielkiej Soboty i Niedzieli, 3 Maja, Bożego Ciała, 1 i 11 listopada, oraz okresu od 1 grudnia do 31 stycznia.

W poniedziałki Muzeum otwarte wyłącznie dla grup wcześniej zgłoszonych i potwierdzonych.

GODZINY OTWARCIA

- 1 lutego - 30 listopada: 9.00-16.00
- 1 lutego - 31 maja i 1 października - 30 listopada: niedziela 9.00-17.00

- 1 czerwca - 30 września: sobota i niedziela 10.00-18.00
 Ostatnie wejście godzinę przed zamknięciem.

Szczegółowe informacje o udostępnianiu na stronie internetowej: www.zamek-lancut.pl

CENY BILETÓW

Zamek, Stajnie, Powozownia - karnet:

- luty, marzec, listopad: 19 zł i 12 zł (ulgowy)
- kwiecień-październik: 21 zł i 13 zł (ulgowy)

Przewodnik:

- w języku polskim - wliczony w cenę biletu (do 25 osób)
- w języku obcym - rezerwacja min. 3 dni przed zwiedzaniem, dopłata do biletu za oprowadzenie - 3 zł od osoby

Wystawy dodatkowe:

- Oranżeria - 3 zł i 1,50 zł (ulgowy)
- 10. Pułk Strzelców Konnych - 2,50 zł i 1 zł (ulgowy)
- Sztuka Cerkiewna - 6 zł i 3 zł (ulgowy)
- Synagoga - 6 zł i 3 zł (ulgowy)
- Historia Miasta i Regionu - 2,50 zł i 1 zł (ulgowy)

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM DLA DZIECI I MŁODZIEŻY NA ROK 2007/2008

Dział Edukacji Muzealnej Muzeum-Zamku w Łańcucie zaprasza wszystkich chętnych do uczestnictwa w zajęciach muzealnych. Nasza oferta edukacyjna (oprowadzanie tematyczne) stanowi jedyny w swoim rodzaju suplement humanistycznej wiedzy podręcznikowej. Wybór i prezentacja odpowiednich fragmentów ekspozycji pozwala na pogłębienie i utrwalenie posiadanej wiedzy, a bezpośredni kontakt z dziełem sztuki może w konsekwencji zaowocować rozwinięciem zainteresowań przedmiotem nauczania.

Wypracowany przez nas model łączy w sobie elementy wykładu lekcyjnego i pewne formy „zwiedzania”, a o jego atrakcyjności przesądza aktywność obu stron - grupy i prowadzącego - we współtworzeniu spotkania z zabytkiem. Orowadzanie tematyczne odbywa się w oparciu

o udostępniane na ten czas zbiory, niekiedy wystawy czasowe. Miejszem akcji jest niepowtarzalna sceneria muzeum wnętrz.

Prowadzący starają się - ilustrując swe wypowiedzi eksponatami muzealnymi - uczyć ich interpretacji i analizy dzieła sztuki. Zajęcia przygotowane i realizowane są przez pracowników Działu Edukacji Muzealnej, we współpracy z innymi Działami Muzeum.

Proponowana nauka świadomego patrzenia ma nie tylko kształtować gusty przyszłych, potencjalnych mecenasów sztuki, ale przede wszystkim pogłębiać wrażliwość na ducha minionych epok. Ekspozycja uzupełniająca się zbiorów (malarstwo, grafika, rzeźba, meble, instrumenty

ciąg dalszy na str. 20 >>>

Laureaci konkursu „Na łańcuckim Zamku” w 2007 roku

fot. arch. MZŁ

««« ciąg dalszy ze str. 19

muzyczne, srebra, zegary, szkło, ceramika, tkaniny, orientalia, militaria, medale, przybory kominkowe, teatralia, varia, powozy) reprezentuje przeglądowo wszystkie style historyczne od XVII wieku do międzywojnia. Do wyżej wymienionych wymienionych dołączają zbiory sztuki sakralnej.

Dział Edukacji Muzealnej zaprasza również uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych **do udziału w konkursie plastycznym „Na łańcuckim Zamku”** organizowanym od 2000 roku. Dokładną informację dotyczącą tej formy działalności jak też pełną ofertę edukacyjną oraz warunki uczestnictwa znajdziecie Państwo na stronie www.zamek-lancut.pl. Dodatkowe informacje uzyskać też można pod numerem telefonu 017 225 20 08 w. 129 i 139 lub email: edukacja@zamek-lancut.pl codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00 w Dziale Edukacji Muzealnej.

WYBRANE PROPOZYCJE

- *Moja rodzina, mój ród – genealogia*

Na podstawie drzew genealogicznych wielkich rodów Lubomirskich i Potockich uczestnicy zajęć poznają zasady tworzenia drzewa przodków, rangę znaków symbolizujących najważniejsze wydarzenia w życiu człowieka. Zajęcia mogą być inspiracją do budowy własnego drzewa genealogicznego i poszukiwania wiadomości o przodkach

- *Sarmatyzm*

Portrety sarmackie w zbiorach muzeum są kanwą wykładu o ideach kultury szlacheckiej, stylu życia, stroju, obyczajach oraz sztuce baroku.

- *Religia i sztuka wschodniego chrześcijaństwa*

Temat na przykładzie zbiorów sztuki cerkiewnej pochodzących z terenu południowo-wschodniej Polski. Uczniowie w ramach zajęć poznają pojęcia ikony i ikonostasu oraz elementy wyposażenia cerkwi w nawiązaniu do liturgii.

- *Ignacy Łukasiewicz – wynalazca XIX w.*

Ignacy Łukasiewicz z Łańcutem związany był w latach 1836–1840. Spotkanie w Dziale Historii Miasta jest okazją do poznania życia i działalności tego wybitnego wynalazcy, a uzupełnieniem jego biografii są eksponaty pochodzące z Łańcuta i jego okolic – wynalazki obrazujące kulturę materialną ówczesnego społeczeństwa.

- *„I książki mają swoją historię”. W bibliotece z Pilawą w herbie*

Zajęcia realizowane w zabytkowym wnętrzu bibliotecznym przybliżają dzieje książki i jej znaczenie w przeszłości, wprowadzają też szereg terminów z dziedziny bibliotekoznawstwa. Zbiór łańcucki daje też okazję do poznania zainteresowań czytelniczo-kolekcjonerskich właścicieli pałacu.

MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO W SANOKU

ADRES: 38-500 SANOK, UL. TRAUGUTTA 3

Dyrektor: Jerzy Ginalski

Telefony: 013 463 09 04

013 463 09 34 (dyrekcja)

Tel./faks: 013 463 53 81

E-mail: skansen@bieszczadyonline.pl

Internet: www.bieszczady.pl/skansen

PARK ETNOGRAFICZNY

BIAŁA GÓRA, UL. A. RYBICKIEGO

telefon: 013 463 16 72

Park Etnograficzny z przykładami budownictwa drewnianego Pogórzan, Dolinian, Lemków i Bojków wraz z wyposażeniem wnętrz obiektów sakralnych, mieszkalnych, gospodarczych i użyteczności publicznej.

CERKIEW W ULUCZU – ODDZIAŁ TERENOWY

36-204 DYDNIA, ULUCZ 16

WYSTAWY STAŁE

- Ikona karpacka

- Szkoła przeszłości

WYSTAWY CZASOWE

- Nasz wiek XX... ale są jeszcze sprawy drobne

- Rzemiosło w galicyjskim miasteczku

IMPREZY

- „Folkowe Pożegnanie Lata – Eurofolk na Pograniczach 2007” (23 września)

GODZINY OTWARCIA

codziennie 8.00–18.00

CENY BILETÓW

dorośli – 9 zł, młodzież – 6 zł

przewodnik – 30 zł

OFERTA EDUKACYJNA MBL W SANOKU NA ROK 2007/2008

Muzeum Budownictwa Ludowego, jak co roku, przedstawia bogatą ofertę edukacyjną. Jest ona adresowana do szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i przedszkoli. Wykłady w formie lekcji muzealnych prowadzone są z zakresu: etnografii, historii sztuki, archeologii, architektury i historii.

Zajęcia odbywają się na terenie sanockiego skansenu w wybranych obiektach jak również w szkołach (w zależności od tematu), prowadzą je pracownicy merytoryczni naszego Muzeum. Oferta nasza ważna jest od września do listopada i od marca do kwietnia.

NA STYKU KULTUR

- *Symbolika cerkiewnej i rzymskokatolickiej architektury sakralnej*

- *Sztuka a liturgia. Wyposażenie cerkwi i świątyni rzymskokatolickiej*

ciąg dalszy na str. 21 >>>

«« ciąg dalszy ze str. 20

PIĘKNO W IKONIE ZAKŁĘTE

- Ikona – podstawa teologii. Geneza, forma, styl – w oparciu o kolekcję ikon w MBL Sanok

TYPY OBIEKTÓW SAKRALNYCH

- Architektura świątyni chrześcijańskiej na przykładzie budownictwa cerkiewnego i obrządku rzymskokatolickiego

ROK OBRZĘDOWY

- Niezwykły czas Bożego Narodzenia – o zwyczajach zimowych
- Tradycyjne kołędowanie (szopki, gwiazdy i Herody)
- Niezwykły czas Zmartwychwstania – zwyczaj wiosenne
- Duchy zjawy i upiory – świat nadzmysłowy w życiu mieszkańca dawnej wsi
- Niezwykły czas zaślubin – regionalne obrzędy weselne
- „Na świętego Andrzeja wszystkim pannom nadzieja”

ŻYCIE CODZIENNE DAWNEJ WSI

- Życie codzienne dawnej wsi. Zajęcia domowe, sprzęty codziennego użytku
- Rok gospodarzy na wsi – cykliczność prac w polu i zagrodzie
- Narzędzia rolnicze w dawnych wiekach
- Gospodarowanie na roli w tradycyjnej gospodarce wiejskiej

IDEA SKANSENOWSKA A DZIEŃ DZISIEJSZY

- Ratowanie dawnego budownictwa drewnianego jako przejaw potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego i tożsamości narodowej
- Skanseny w Polsce i na świecie jako miejsca identyfikacji narodowej
- Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, jego rola w ochronie zabytków, animowaniu ruchu turystycznego i działalność dydaktyczno-oświatowa

W NASZYM MUZEUM

- Zabawy terenowe – szukanie obiektów muzealnych zaznaczonych na mapie

TROCHĘ HISTORII

- Zasiedlenie Podkarpacia: fale osadnicze, warunki, które doprowadziły do uformowania się grup etnograficznych prezentowanych w skansenie. Zróżnicowanie religijne

- Sanocki skansen jako muzeum wzorcowe. Historia, zasady doboru obiektów, podstawowe założenia i ich realizacja na tle muzealnictwa europejskiego

WOKÓŁ PIECA I STOŁU

- Wokół stołu – o regionalnym pożywieniu i jego przygotowaniu
- „Od ziarenka do chleba” – sprzęty związane z obróbką ziarna od siewu do wypieku chleba
- „Jak to z lnem było” – sprzęty związane z obróbką włókna

OD CHYŻY DO PLEBANII

- Jak powstawał dom
- Zabytki architektury drewnianej na Podkarpaciu

JAK TO KIEDYŚ BYWAŁO

- Rzemiosła drzewne – przedmioty i narzędzia związane z wyrobem przedmiotów codziennego użytku – wyrób łyżek, wrzecion, niecek i solniczek
- Tkactwo – urządzenia i warsztaty tkackie
- „Nie święci garnki lepią” – urządzenia i wyposażenie warsztatu garncarskiego
- Rozwój urządzenia wnętrza mieszkalnego, zdobnictwo z okazji świąt
- Rzeźba ludowa, strój, haft – motywy zdobnicze
- Odzież i strój jako wyraz identyfikacji regionalnej
- Wykorzystanie surowców naturalnych w ludowych przemysłach i rzemiosłach na Podkarpaciu
- Jak wykorzystywano energię naturalną wiatru i wody na wsi

HISTORIA Z ZIEMI

- Zanim przyszedli Słowianie – okolice Sanoka w pradziejach
- Sanok i okolice w średniowieczu

Zgłoszenia lekcji muzealnych uzgadnia się telefonicznie lub osobiście, co najmniej 3 dni wcześniej przed planowanym przybyciem. Czas trwania wykładu w zależności od tematu wynosi 45 min (godz. lekcyjna).

telefony: 013 463 09 04, 013 463 09 34

telefon/faks 013 463 53 81

Cena lekcji muzealnej to 2 zł od osoby za 1 godz. lekcyjną.

Istnieje możliwość zorganizowania ogniska dla dzieci i młodzieży. Koszt ogniska wynosi 50 zł (prawiant we własnym zakresie).

Cerkiew z Ropok

fot. arch. MBL

Chalupa z Ustrobniej

fot. arch. MBL

MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W KOLBUSZOWEJ

ADRES: 36-100 KOLBUSZOWA, UL. KOŚCIUSZKI 6

Dyrektor: Jacek Bardan
Tel./faks: 017 227 12 96, 017 744 54 92
E-mail: mkle@o2.pl
Internet: www.muzeum.kolbuszowa.pl

PARK ETNOGRAFICZNY, UL. WOLSKA 36

Park Etnograficzny odtwarza wieś lasowiacką i rzeszowską z przełomu XIX i XX wieku. Na 29 ha malowniczego terenu wśród lasów, łąk i stawów można odbyć podróż w czasie i zobaczyć wiernie odtworzone zagrody, pieczolowicze urządzenia wnętrza, a także wystawy regionalnych strojów, wyrobów rękodzielniczych, o pracach gospodarskich czy o zwyczajach i obrzędach.

WYSTAWY STAŁE W PARKU ETNOGRAFICZNYM

- Jak powstaje skansen
- Jak to ze lmem było
- Strój ludowy Lasowiaków i Rzeszowiaków
- Zabawka ludowa Stanisława Naroga
- Bogu na chwałę, ludziom na ratunek
- Izba piosła ludowego – Jana Sobka z Handzlówki
- Oleodruki ze zbiorów MKL

WYSTAWA CZASOWA W PARKU ETNOGRAFICZNYM

- Zegary ściennie z kolekcji Zdzisława Bisza (do 15 października)

WYSTAWA STAŁA PRZY UL. PIEKARSKIEJ 19

- Dawna Kolbuszowa i jej mieszkańcy

WYSTAWA CZASOWA PRZY UL. PIEKARSKIEJ 19

- VII Ogólnopolski Plener Malarski Kolbuszowa 2007 – wystawa poplenerowa (październik–listopad)

IMPREZY

- „W komorze i na stole – dary jesieni” (15–16 września)
Impreza współfinansowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego „Rozwój inicjatywy lokalnych”. Jej głównym założeniem jest odwołanie i przedstawienie zwiedzającym codziennych czynności gospodarskich związanych z późnym latem i jesienią, przygotowaniem posiłków i zapasów zimowych oraz towarzyszących tym pracom obrzędów i zwyczajów. Wstęp wolny!

GODZINY OTWARCIA

w sezonie turystycznym (15 kwietnia – 15 października):

- w dni robocze 8.00–17.00
  - w dni wolne od pracy i święta 10.00–19.00
- poza sezonem turystycznym: w dni robocze 9.00–15.00

CENY BILETÓW

Park Etnograficzny: 6 zł i 4 zł (ulgowo)

opłata przewodnicka – 30 zł

przygotowanie ogniska – 20 zł

Bilet karnet zapewniający wstęp do Parku oraz na wszystkie imprezy w skansenie w sezonie 2007: 20 zł i 15 zł (ulgowo)

OFERTA EDUKACYJNA MKL W KOLBUSZOWEJ NA ROK 2007/2008

LEKCJE MUZEALNE

- *Czy żelazko ma duszę? – przedszkolaki w skansenie*
Podczas lekcji prowadzonej w chalupie dzieci poznają dawną izbę i znajdujące się w niej przedmioty. W formie zabawy nauczą się nazw starych sprzętów codziennego użytku i ich zastosowania.
- *Ene due rabe... – dawne gry i zabawy*
Na świeżym powietrzu, przy jednej z zagród uczestnicy lekcji poznają, czym i w jaki sposób bawili się ich rówieśnicy sprzed stu lat, nauczą się tekstów wylczanek, rymowanek oraz zasad wielu gier i zabaw.
- *Śliczne wycinanki dookola ściany – ludowa wycinanka z papieru*
Podczas warsztatów plastycznych uczniowie poznają wycinanki różnych regionów Polski, techniki ich wykonywania, a także sami spróbują wykonać własną.
- *Cała izba przystrojona – kwiaty oraz inne ozdoby z bibuły i słomy*
Warsztaty plastyczne mają na celu zaznajomienie uczniów z celami, sposobami i okolicznościami wykonywania ozdób z bibuły i słomy. Każde dziecko własnoręcznie wykona jedną ozdobę.
- *Kiecki w malowanej skrzyni – strój ludowy Lasowiaków*
- *Kiecki w malowanej skrzyni – strój ludowy Rzeszowiaków*
Uczestnicy lekcji zapoznają się z tradycyjnym strojem ludowym Lasowiaków lub Rzeszowiaków. Będą mogli przebrać się za dawnego gospodarza i gospodynię.
- *Kipi ciasto w dzieży – chleb w tradycji ludowej oraz pokaz pieczenia w wiejskim piecu*
Podczas lekcji uczniowie będą uczestniczyć w całym procesie pieczenia chleba „na trzonie”, poznając dawne zwyczaje i zabiegi magiczne stosowane w celu uzyskania udanego wypieku. Skosztują jak smakuje wiejski chleb, proziaki oraz podplomyki. **ciąg dalszy na str. 23 »»»**

Lekcja muzealna nt. „Kipi ciasto w dzieży”

fol. J. Mazurkiewicz

ARBORETUM I ZAKŁAD FIZJOGRAFII W BOLESTRASZYCACH

ADRES: BOLESTRASZYCE, GM. ŻURAWICA
37-700 PRZEMYSŁ, SKR. POCZT. 471

Dyrektor: Narcyz Piórecki

Tel./faks: 016 671 64 25

E-mail: arboretum@poczta.onet.pl

Internet: www.bolestraszyce.com

WYSTAWY STAŁE

- Kolekcja roślin (dendroflora, rośliny wodne i bagienne, parter oranżeryjny, pomologia, rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione, kolekcja roślin biblijnych i użytkowych)
- Muzeum Przyrodnicze: „Chronimy ptaki” – wystawa ornitologiczna
- Wystawa historyczno-przyrodnicza „XXXVII lat Arboretum Bolestraszyce” – wystawa fotograficzna
- Stała ekspozycja motyli nocnych z Pogórza Przemyskiego
- Wystawa dendrologiczna: szyszek, przekrojów, skamieлин
- Wystawa owoców i nasion z kolekcji roślin Arboretum
- „Wiklina w Arboretum” – stała ekspozycja rzeźb-objektów z wikliny
- Drzewa, ogrody i dwory – wystawa fotograficzna prof. Jerzego Pióreckiego (dni robocze 9.00–14.00)
- „Rośliny rzadkie, zagrożone, ginące i chronione w Arboretum Bolestraszyce” – wystawa fotograficzna (dni robocze jw.)
- Drzewa pomniki przyrody Ziemi Przemyskiej. Teka rysunków Aleksandry Wachniewskiej (dni robocze jw.)
- Chrząszcze – wystawa entomologiczna (dni robocze jw.)

WYSTAWY CZASOWE

- „Rezerwat form subiektywnych” – Daniel Rostecki (1–10 września)
- „Oczyszczenie poprzez sztukę” – wystawa prac pacjentów Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy (1–10 września)
- „Obrazy 2004–2007” – Roman Łaciak (11–30 września)
- Fotografie – Narcyz Piórecki (11–30 września)

»»» ciąg dalszy ze str. 22

- „Nie święci garnki lepią” – i ty możesz zostać garncarzem
Lekcja prowadzona przez garncarza, który prezentuje dzieciom swój warsztat pracy oraz wyroby. Każdy z uczestników będzie mógł samodzielnie utoczyć naczynie na kole garncarskim.
- *Perły krajobrazu polskiego – kapliczki i krzyże przyrodne*
Uczestnicy lekcji poznają powody i miejsca stawiania kapliczek, ich formy architektoniczne, patronów, któ-

- Małopolska kolekcja historycznych gatunków, odmian i form jabłoni – wystawa jabłek (wrzesień–październik)
- Narodowa kolekcja derenia jadalnego – wystawa owoców (wrzesień–październik)
- Jesienna wystawa owoców i nasion (wrzesień–październik)

Informacje o pozostałych wystawach uzyskać będzie można na stronie internetowej: www.bolestraszyce.com. Istnieje możliwość uzgodnienia innych terminów i godzin realizacji zajęć edukacyjnych oraz szkoleń dla nauczycieli. Osoby zainteresowane mogą skorzystać ze zbiorów bibliotecznych oraz z archiwum dotyczącego m.in. założeń ogrodowych, historii Podkarpacia.

GODZINY OTWARCIA

Arboretum:

- maj–październik: dni robocze 9.00–18.00
soboty, niedziele i święta 10.00–18.00
- listopad–kwiecień: dni robocze 8.00–14.00

Centrum Edukacji Dziedzictwa

Kulturowo-Przyrodniczego:

- maj–październik: w dni robocze 9.00–14.00
- listopad–kwiecień: dni robocze 8.00–14.00

KONFERENCJA NAUKOWA „DZIKIE ROŚLINY JADALNE W POLSCE”

W dniach 13–14 września w Arboretum w Bolestraszytach odbędzie się konferencja naukowa na temat dzikich roślin jadalnych Polski. Dzikie rośliny jadalne to temat z pogranicza różnych dziedzin nauki. Zauważyliśmy, że naukowcy z takich dziedzin jak botanika, etnografia, archeologia, turystyka przyrodnicza, medycyna i technologia żywienia nie mają możliwości wymiany poglądów między sobą i nie znają osiągnięć naukowych dotyczących dzikich roślin jadalnych, będących dorobkiem innych dziedzin. Stąd pomysł naszej konferencji, na którą zapraszamy naukowców i popularyzatorów dzikich roślin jadalnych, zarówno z Polski jak z zagranicy. Konferencja obejmie kilka zamówionych referatów oraz obszerną część warsztatową, gdzie możliwa będzie swobodna wymiana doświadczeń. Planujemy także wystawę dzikich roślin jadalnych, sesję posterową oraz wystawę fotograficzną (fot. N. Piórecki), na którą

ciąg dalszy na str. 24 »»»

rym je poświęcano oraz wiele ciekawych opowieści związanych z okolicznościami ich powstania.

Szczegółową ofertę edukacyjną oraz warunki uczestnictwa w zajęciach znaleźć można na stronie internetowej www.muzeum.kolbuszowa.pl.

W celu zamówienia lekcji oraz uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt telefoniczny – 017 227 12 96, codziennie od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30.

««« ciąg dalszy ze str. 23

rej zaprezentowane zostaną zdjęcia Arboretum wykonane w ciągu ostatnich kilku lat.

LABIRYNT „TOPOLOWO-WIKLINOWE PRZYTULISKO”

W dniach od 15 do 22 kwietnia w Arboretum odbywał się VI Międzynarodowy Plener Artystyczny „Wiklina w Arboretum” 2007. Plener był imprezą towarzyszącą Triennale Tkaniny w Łodzi. W plenerze udział wzięli artyści plastycy, członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Twórczego „Wiklina” oraz goście. Uczestnicy pleneru: Stanisław Dziubak – komisarz (Tarnobrzeg), Narcyz Piórecki (Bolestraszyce), Katarzyna Krzykawska (Kielce), Marian Korczyk (Radzyń Podlaski), Tetyana Yagodkina (Ukraina), Gennadii Titov (Ukraina), Iwan Semesiuik (Ukraina) i Alexander Drobacna (Mołdawia). W trakcie pleneru uczestnicy powiększyli labirynt wiklinowy pt. „topolowo-wiklinowe” przytulisko będący projektem Stanisława Dziubaka.

FOTOGRAFIE – NARCYZ PIÓRECKI

Narcyz Piórecki dyplom uzyskał w 1986 roku w Pracowni Jana Szancenbacha w ASP w Krakowie. Od roku 1998 jest pracownikiem dydaktycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jest członkiem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Twórczego „Wiklina”. Uprawia malarstwo sztalugowe, tkaninę artystyczną, rysunek, grafikę, litografię i fotografię. Uczestniczył w wielu wystawach w Polsce i za granicą. Prace znajdują się w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. Na wystawie zaprezentowane zostaną fotografie Arboretum wykonane w ciągu ostatnich kilku lat.

Arboretum – widok na staw średni i nowy fot. N. Piórecki

„OBRAZY 2004–2007” – ROMAN ŁACIAK

Roman Łaciak urodził się w Żywcu. Studia odbył na ASP w Krakowie na Wydziale Malarstwa. Dyplom uzyskał w 1977 roku w pracowni prof. J. Szancenbacha. Od 1977 roku jest pracownikiem ASP. Roman Łaciak obecnie jest

profesorem i prowadzi Pracownię Malarstwa Architektonicznego na Wydziale Malarstwa. Uprawia malarstwo sztalugowe i malarstwo ścienne. Uczestniczył w wielu wystawach w Polsce i za granicą. Prace znajdują się w zbiorach Towarzystwa Muzycznego w Tarnowie oraz w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

„OCZYSZCZENIE POPRZEZ SZTUKĘ”

„Oczyszczenie poprzez sztukę” to wystawa prac pacjentów Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy. Na wystawie zaprezentowane zostaną m.in. obrazy olejne, witraże, obrusy, serwetki, hafty, rzeźby i inne prace wykonane przez pacjentów w pracowniach Sekcji Rehabilitacji pod kierunkiem instruktorów terapii zajęciowej.

„REZERWAT FORM SUBIEKTYWNYCH” – DANIEL ROSTECKI

Daniel Rostecki urodził się w Przemyślu. Jest absolwentem PLSP w Jarosławiu. W 2004 roku uzyskał z wyróżnieniem dyplom na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w Pracowni Rzeźby prof. J. Fobera. Jest laureatem III edycji (2004) konkursu Prezydenta RP „Na Najlepszy Dyplom Ukończenia Studiów w Zakresie Sztuk Pięknych i Sztuk Projektowych”. Zajmuje się rzeźbą, ceramiką, instalacją i grafiką.

MAŁOPOLSKA KOLEKCJA HISTORYCZNYCH GATUNKÓW, ODMIAN I FORM JABŁONI

– WYSTAWA JABŁEK

NARODOWA KOLEKCJA DERENIA JADALNEGO

– WYSTAWA OWOCÓW

JESIENNA WYSTAWA

OZDOBNYCH OWOCÓW I NASION

We wrześniu i październiku zapraszamy zwiedzających do obejrzenia wystaw czasowych, na których prezentowane będą owoce i nasiona z własnych kolekcji roślin, m.in.: kasztana jadalnego, milorzębu dwuklapowego, kłokoczki południowej, kotewki orzecha wodnego, a także licznych gatunków orzechów i innych roślin. Na wystawie zobaczyć będzie można również owoce jabłoni z małopolskiej kolekcji historycznych gatunków, odmian i form jabłoni oraz owoce derenia.

Małopolska kolekcja historycznych gatunków, odmian i form jabłoni obejmuje wiele odmian jabłoni pochodzących głównie z Małopolski. Pochodzą one z ginących starych sadów włościańskich i dworskich z okolic Przemyśla, Sanoka, Kotliny Sandomierskiej, Wyżyny Sandomierskiej, Roztocza i międzyrzecza Sanu i Dniestru. Kolekcję założył prof. Jerzy Piórecki w 1. poł. lat 80. XX w. Wszystkie odmiany i formy gromadzone są w kolekcji metodą szczepienia i okulizacji na siewce „Antonówki”. W kolekcji zgroma-

ciąg dalszy na str. 27 »»»

OFERTA EDUKACYJNA ARBORETUM NA SEZON 2007/2008

Arboretum w Bolestraszcach w sezonie 2007/2008, podobnie jak w latach poprzednich, serdecznie zaprasza uczniów, nauczycieli i inne osoby zainteresowane do zwiedzania ogrodu oraz udziału w różnych formach zajęć edukacyjnych. Zajęcia prowadzimy w oparciu o prezentowane wystawy przyrodnicze, fotograficzne oraz zgromadzone kolekcje roślin. Na powierzchni około 25 ha zgromadzono wiele gatunków roślin pochodzących z różnych stref klimatycznych w kolekcjach: dendrologicznej, roślin wodnych i bagiennych, parter oranżeryjny, pomologicznej, roślin rzadkich, zagrożonych, ginących i chronionych, kolekcji roślin biblijnych i użytkowych.

Działalność edukacyjna realizowana jest przez Centrum Edukacji Dziedzictwa Kulturowo-Przyrodniczego. Centrum prowadzi i organizuje różne formy zajęć, są to m.in.: lekcje przyrodnicze i muzealne, odczyty, pogadanki w szkołach, wykłady, prezentacje, konkursy przyrodnicze z okazji obchodów Światowego Dnia Wody i Międzynarodowego Dnia Ptaków, plenery malarskie. Tematyka proponowanych zajęć jest różnorodna: przyrodnicza, ekologiczna, ogrodnicza i historyczna. Proponowane formy i tematy realizowanych zajęć zaś nawiązują do programów nauczania na wszystkich poziomach kształcenia, a także je uzupełniają i poszerzają.

Ciekawą formą zajęć edukacyjnych, z której korzysta wiele osób (rocznie niekiedy ponad 200 grup) jest oprowadzanie z przewodnikiem. Program zwiedzania obejmuje: prezentację kolekcji roślin wraz z omówieniem aspektów biologii i ekologii poszczególnych gatunków, zwłaszcza zagrożonych i ginących we florze polskiej, oraz omówienie aspektów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Podkarpacia. W programie jest również zwiedzanie wystaw w Muzeum Przyrodniczym i sezonowych wystaw plastycznych w Galerii u Piotra i w innych salach wystawowych.

Oferta edukacyjna obejmuje także różne formy zajęć plastycznych, są to: plenerowe zajęcia terenowe; warsztaty artystyczne z wykorzystaniem wikliny, papieru; warsztaty fotograficzne; plenery malarskie; szkolenia dla nauczycieli i animatorów kultury. Program zajęć plastycznych zawiera zarówno podstawowe zagadnienia teoretyczne, jak też ukierunkowany jest na praktyczną naukę. Zajęcia dostosowane są do wieku i umiejętności uczestników. Do stałych cyklicznych imprez należy organizacja Międzynarodowego Pleneru Artystycznego „Wiklina w Arboretum” oraz czasowych wystaw malarskich (prowadzona jest Galeria u Piotra). Zajmujemy się także organizowaniem koncertów, konferencji naukowych, seminariów.

Jedną z podstawowych form działalności Arboretum jest organizacja wystaw stałych i czasowych przedstawiających dziedzictwo przyrody i kultury Polski. Informacje

o tych wystawach będzie można uzyskać na bieżąco w kolejnych numerach *Podkarpackiego Informatora Kulturalnego* i na stronie internetowej Arboretum.

W oparciu o prezentowane wystawy oraz zgromadzone kolekcje roślin, eksponaty muzealne oraz profesjonalnie wyposażoną salę audiowizualną (filmy wideo, zdjęcia, przeźrocza) w roku szkolnym 2007/2008 proponujemy następujące tematy zajęć lekcyjnych:

- *Arboretum w Cisowej – ochrona różnorodności biologicznej*
- *Budowa roślin nasiennych: kwiat, liść, modyfikacje pędów*
- *Byliny w ogrodzie*
- *Czy potrafimy dbać o nasze środowisko?*
- *Dereń jadalny *Cornus mas L.* w Arboretum Bolestraszcze i na Podkarpaciu*
- *Dorobek kulturowo-przyrodniczy Podkarpacia w aspekcie rozwoju ruchu turystycznego*
- *Dziedzictwo kulturowe Podkarpacia – dwory, ogrody, parki*
- *Dziedzictwo kulturowe Podkarpacia – trzy kultury*
- *Dziedzictwo przyrodniczo-turystyczne powiatu przemyskiego*
- *Gatunki drzewiaste obcego pochodzenia zdomowione na obszarze Polski*
- *Historia dawnych, zabytkowych założeń dworskich i pałacowych Podkarpacia – Bolestraszyce*
- *Historie roślin użytkowych i ozdobnych*
- *Jak przyroda budzi się ze snu zimowego*
- *Jak przyroda przygotowuje się do zimy*
- *Jak zaprojektować własny ogród*
- *Jesienne dary ogrodu; owoce i nasiona*
- *Kolekcja dendrologiczna Arboretum – wybrane gatunki flory amerykańskiej i azjatyckiej*
- *Kolekcja roślin szklarniowych*
- *Krajowe gatunki iglaste*
- *Kultura ogrodnicza w Małopolsce*
- *Małopolska kolekcja historycznych odmian, form jabłoni oraz derenia jadalnego w Arboretum Bolestraszcze*
- *Międzynarodowy Dzień Ziemi*
- *Narodowa kolekcja irysów z grupy *Laevigata**
- *Opowieści o historii roślin i inwazji człowieka na ziemi*
- *Paprocie – budowa, gatunki chronione*
- *Pielęgnacja roślin w szklarni*
- *Piknik ekologiczny – jak zostać przyjacielem przyrody*
- *Plazy i gady w Arboretum – gatunki, środowisko życia*
- *Polska Czerwona Księga Roślin – ochrona dziedzictwa przyrodniczego*
- *Poznajmy rodzime gatunki drzew liściastych*
- *Problemy ze ściekami*
- *Przystosowanie roślin do środowiska życia*
- *Ptaki – jak pomóc im przetrwać zimą, gatunki zimujące*
- *Ptaki żyjące w Arboretum*   ciąg dalszy na str. 26 »»

««« ciąg dalszy ze str. 25

- Regionalna kolekcja wikliny użytkowej
- Rośliny wodne, bagienne i ich środowisko
- Utylizacja śmieci i odpadów komunalnych
- Zapobieganie zanieczyszczeniu wody
- Życie płciowe roślin: kwiat, sposoby zapylania
- Życie w stawie – rośliny i zwierzęta
- Żywe skamieniałości epok minionych – metasekwoja chińska i mitorzq̄b dwuklapowy

We wrześniu i październiku 2007 roku proponujemy udział w zajęciach, których tematem będzie jesień w ogrodzie, przyroda przygotowująca się do zimy, prace jesienne. Zajęcia prowadzone będą m.in. w oparciu o jesienną wystawę owoców i nasion oraz jablek pochodzących z małopolskiej kolekcji historycznych odmian i form jabłoni. Odbędzie się ponadto konferencja naukowa na temat dzikich roślin jadalnych. Zapraszamy także do udziału w plenerze malarskim pt. „Jesienne kosze darów”. W czasie pleneru stosując różnorodne techniki plastyczne i korzystając z bogatych darów jesieni (liście, owoce, nasiona) uczestnicy wykonają różne prace plastyczne.

Po raz kolejny, podobnie jak w latach ubiegłych, wiosną 2007 roku proponujemy udział w konkursach przyrodniczych. W sposób szczególnie będziemy obchodzić Światowy Dzień Wody. Zapraszamy również do obchodów Światowego Dnia Różnorodności Biologicznej, który obchodzony jest 22 maja. Odbędzie się także plener malarski dla dzieci i młodzieży z cyklu cztery pory roku w Arboretum „Wiosna w Arboretum”.

Podobnie jak w latach poprzednich organizujemy również zajęcia terenowe w Cisowej, położonej w obrębie Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego. W trakcie zajęć terenowych uczestnicy będą mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą poprzez zapoznanie się z różnymi gatunkami roślin i zwierząt środowisk naturalnych. Celem zajęć terenowych jest m.in. kształtowanie u uczestników pozytywnych emocjonalnych wrażeń na piękno otaczającej przyrody oraz zwrócenie uwagi na problemy i zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Proponowane tematy zajęć to: *O czym możemy się dowiedzieć na wycieczce terenowej* oraz *Piknik ekologiczny – jak zostać przyjacielem przyrody*.

Proponowany przez Arboretum program w miarę sugestii i zapotrzebowania wynikających ze strony osób zainteresowanych jest sukcesywnie poszerzany i uzupełniany. Realizujemy także tematy zaproponowane przez nauczycieli i inne osoby. Oferujemy ciekawe i twórcze zajęcia edukacyjne, będące swoistym uzupełnieniem tradycyjnych metod nauczania w szkole. Nasze zajęcia są niekonwencjonalnym i alternatywnym sposobem zdobycia wiedzy kulturowo-przyrodniczej. Zatem serdecznie zapraszamy do korzystania z zaprezentowanego programu edukacyjnego oraz zwiedzania stałych i czasowych wystaw. Nasza oferta znajduje się również na stronie internetowej.

MUZEUM RZEMIOSŁA W KROŚNIE

ADRES: 38-400 KROSNO, UL. PIŁSUDSKIEGO 17

Dyrektor: Ewa Mańkowska
Tel./faks: 013 432 41 88, 013 432 69 68
E-mail: krosno@muzeumrzemiosla.pl
Internet: www.muzeumrzemiosla.pl
www.len.muzeumrzemiosla.pl

WYSTAWA STAŁA

- Dzieje rzemiosła Polski południowo-wschodniej
Wystawa prezentuje narzędzia rzemiosła użytkowego oraz archiwalia z nim związane w ramach działów: historia rzemiosła, krawiectwo, tkactwo, szewstwo i rymarstwo, pszczelarstwo, rzemiosła spożywcze, stolarstwo i snycerstwo, modniarstwo, fryzjerstwo, odlewnictwo, zegarmistrzostwo, ślusarstwo, kowalstwo

WYSTAWY CZASOWE (GALERIA RYNEK 5)

- „Tatiana Niska-Rzeszutek: materia pejzażu – grafika” (do 21 września)
- „Fundator i jego fundacje. Dziedzictwo udokumentowane” (15–31 października)
Wystawa Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego.
Ukazuje zarys działalności fundatorskiej na terenie Polski na przestrzeni jej dziejów. Prezentuje różnorodne grupy fundatorów – władców, możnych, rycerstwo i szlachtę, duchownych, mieszczan, chłopów – oraz dzieła przez nich fundowane. Komentarz do nich stanowią teksty źródłowe – wypowiedzi samych fundatorów lub teksty przybliżające ich sylwetki i rzucające światło na okoliczności fundacji.

GODZINY OTWARCIA

Muzeum Rzemiosła, ul. Piłsudskiego 19

- od 2 października do 30 kwietnia:
poniedziałek–piątek 8.00–15.30
sobota 10.00–14.00 (wstęp wolny)
- od 1 maja do 30 września
poniedziałek–piątek 8.00–17.00
sobota 10.00–14.00 (wstęp wolny)
niedziela 10.00–14.00

Piwnica Pod Cieniami, Rynek 5 (wystawy czasowe)

- poniedziałek–piątek 9.00–16.00
sobota 10.00–14.00 (wstęp wolny)

CENY BILETÓW

- 5 zł i 3 zł (ulgowy)
- przewodnik – 10 zł (od grupy)
- lekcja muzealna – 20 zł
- wystawa czasowa – 4 zł i 2 zł (ulgowy)
- bilec grupowy dla młodzieży – 20 zł (grupa do 25 osób)
- (obowiązuje telefoniczna rezerwacja)

**MUZEUM PRZEMYSŁU
NAFTOWEGO I GAZOWNICZEGO
IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA W BÓBRCE**
ADRES: 38-458 CHORKÓWKA, BÓBRKA

Dyrektor: Czesław Bobek
Tel./faks: 013 433 34 89, 013 433 34 78
E-mail: muzpnbob@karpaty.pl
Internet: www.bobrka.home.pl

GODZINY OTWARCIA

1 maja – 30 września 9.00–16.00
1 października – 30 kwietnia 7.00–15.00

CENY BILETÓW

6 zł i 3 zł (ulgowy)
przewodnik – 20 zł (do 30 osób), 30 zł (pow. 30 osób)
pokaz filmu – 2 zł od osoby (maksymalna grupa 40 osób)
Muzeum jest przystosowane do zwiedzania przez osoby niepełnosprawne.

Muzeum w Bóbrce – Główny Pawilon z lotu ptaka
fot. arch. Muzeum

Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza powstało na miejscu najstarszej w świecie kopalni ropy naftowej, założonej w 1854 roku przez patrona Muzeum. Możemy tu zobaczyć obiekty pochodzące jeszcze z czasów I. Łukasiewicza – unikalne w świecie kopanki ropne „Franek” (1860) i „Janina”, zrekonstruowaną wiertnicę ręczną oraz kolekcję lamp naftowych.

W Muzeum także wiele innych narzędzi i urządzeń – od najstarszych XIX-wiecznych, do najnowszych stosowanych obecnie.

.....
«» ciąg dalszy ze str. 24

dzono m.in. odmiany: Ananas Berżeński, Charłamska, Grawsztynek Czerwony, Grochówka, Oliwka Czerwona, Truskawkowe Netschnera i wiele innych, które dostosowane są do lokalnych warunków glebowych i klimatycznych oraz odznaczają się podwyższonymi cechami odpornościami na niskie temperatury oraz choroby.

**OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM
NA SEZON 2007/2008**

TEMATY LEKCJI MUZEALNYCH

- *Jak wynaleziono lampę naftową. Historia oświetlenia*
- *Ignacy Łukasiewicz – twórca przemysłu naftowego. Życie i działalność społeczno-patriotyczna*
- *Ignacy Łukasiewicz, Tytus Trzeciński, Karol Klobassa – prekursorzy przemysłu naftowego*
- *Historia pierwszej na świecie kopalni ropy naftowej w Bóbrce (lekcję uzupełnia spacer po dawnej kopalni i zwiedzanie najstarszych obiektów w Muzeum)*
- *Początki polskiej ropy w Karpatach. Najstarsze zagłębia naftowe*
- *Transport i przeróbka ropy naftowej – pierwsze rafinerie ropy w Polsce*
- *Folklor naftowy jako specyficzny folklor zawodowy. Zwyczaje i tradycje naftowe*

Wszystkie lekcje są wzbogacone pokazem eksponatów, slajdów bądź fragmentów filmów. Tematyka lekcji jest doborana do wieku dzieci. Prosimy zamawiać lekcje z tygodniowym wyprzedzeniem.

Przeprowadzanie lekcji: wtorek–piątek w godz. 8.00–14.00

Cena lekcji: 20 zł

Maksymalna grupa: 40 osób

TEMATY FILMÓW

(można je obejrzeć w sali audiowizualnej)

- *Geneza powstania i działalność Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce*
- *Ignacy Łukasiewicz – twórca polskiego przemysłu naftowego*
- *Karol Klobassa-Zrencki – właściciel Bóbrki i wspólnik Ignacego Łukasiewicza w kopalni w Bóbrce*
- *Historia poszukiwań ropy naftowej*
- *Kościół, który „powstał z ropy” – historia kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Bóbrce*

Filmy można obejrzeć codziennie, z wyjątkiem poniedziałków:

– maj–wrzesień: 9.00–16.00

– październik–kwiecień: 7.00–15.00

Cena: 2 zł od osoby

W bolestraszyckiej kolekcji pomologicznej zgromadzono także kolekcję derenia jadalnego z dawnych ogrodów dworskich z Małopolski oraz z Ukrainy. Na podstawie szczegółowej inwentaryzacji terenowej zebrano najcenniejsze ekotypy do uprawy w warunkach ogrodowych m.in. z Florianki, Pralkowiec, Bolestraszyce, Pobieźna, a także z Ukrainy, tj. z Kijowa, Lwowa i górnego biegu Dniestru.

MUZEUM W PRZEWORSKU
ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY
 ADRES: 37-200 PRZEWORSK, UL. PARK 2

Dyrektor: Bożena Figiela
 Telefony: 016 648 71 45 (sekretariat), 016 648 81 65
 (Dział Historii Pożarnictwa)
 Faks: 016 648 86 42
 E-mail: biuro@muzeum.przeworsk.pl
 Internet: www.muzeum.przeworsk.pl

WYSTAWY STAŁE

- Historia miasta i regionu (Pamiętki cechowe, Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Stroje ludowe, Pokój mieszczkański, Izba wiejska)
- Wnętrza pałacowe (Sala balowa, Jadalnia, Salon różowy, Buduar księżnej, Gabinet księcia, Sypialnia, Garderoba, Kredens)
- Powozownia
- Historia pożarnictwa (Kolekcja hełmów strażackich z XIX i XX w., Zbiór sikawek ręcznych i konnych oraz innych akcesoriów strażackich)

WYSTAWA CZASOWA, GALERIA MAGNEZ

- Przeszłość dla Przyszłości – 200 lat Pałacu Lubomirskich w Przeworsku (do końca września)

GODZINY OTWARCIA

Muzeum:

- maj-wrzesień: wtorki-piątki 10.00-18.00
- październik-kwiecień: wtorki-piątki 10.00-15.00
- przez cały rok: poniedziałki 10.00-15.00
soboty-niedziele 10.00-14.00

(ostatni zwiedzający wpuszczani są na godzinę przed zamknięciem muzeum)

Archiwum: poniedziałki i czwartki 10.00-15.00

Biblioteka: poniedziałki-piątki 8.00-15.00

CENY BILETÓW

wystawy stałe – 4 zł i 2,50 zł (ulgowy)

wystawa czasowa – 1 zł

Lekcje muzealne z dziedzin: archeologia i historia Przeworska (od czasów średniowiecznych do II wojny światowej), etnografia, historia sztuki i historia pożarnictwa – opłata 1 zł od ucznia

**PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI – 200 LAT
 PAŁACU LUBOMIRSKICH W PRZEWORSKU**

Muzeum w Przeworsku Zespół Pałacowo-Parkowy w okresie od lipca do końca września br. prezentuje wystawę „Przeszłość dla Przyszłości – 200 lat pałacu Lubomirskich w Przeworsku”.

Pałac został wybudowany w latach 1799-1807 z inicjatywy marszałkowej Izabeli Lubomirskiej, pani na Łańcucie. Przy jego budowie pracowali: Christian Piotr Aigner – architekt i Fryderyk Bauman – sztukator. Pierwszym właścicielem pałacu był Henryk Lubomirski – Kurator Li-

Pałac w Przeworsku, fotografia ze zbiorów Muzeum, 2. poł. XIX w. fot. F. Sternberg (Przemyśl)

teracki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie, twórca Muzeum im. Lubomirskich przy Ossolineum, kolekcjoner i mecenas sztuki. Drugim właścicielem pałacu był syn Henryka – Jerzy Henryk Lubomirski, Kurator Literacki ZN im. Ossolińskich i Muzeum Lubomirskich, współtwórca Polskiej Akademii Umiejętności i Muzeum Archeologicznego w Krakowie, działacz polityczny i opiekun zabytków Krakowa, przyjaciel Zygmunta Krasińskiego. Ostatnim z rodu Lubomirskich właścicielem pałacu w Przeworsku był Andrzej Lubomirski – Kurator Literacki ZN im. Ossolińskich i Muzeum Lubomirskich, działacz polityczny i gospodarczy.

Przez blisko półtora wieku pałac Lubomirskich w Przeworsku był skarbnicą pamiątek narodowych, kolekcji dzieł sztuki, cennych zbiorów bibliofilskich etc. Celem wystawy jest przywracanie pamięci o dawnej siedzibie jednego z najbardziej zasłużonych rodów dla kultury polskiej – rodu Lubomirskich.

Wystawa ilustruje historię pałacu poprzez liczne fotografie archiwalne i dokumenty, grafiki i rysunki, projekty architektoniczne, elementy uzbrojenia i trofea myśliwskie. Muzealia zgromadzone na wystawie pochodzą ze zbiorów Muzeum Zamku w Łańcucie, Muzeum Okręgowego w Rzeszowie i ze zbiorów własnych. Wystawę zrealizowano dzięki pomocy finansowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**DIGITALIZACJA NAJSTARSZYCH
 DOKUMENTÓW**

Muzeum Zespół Pałacowo-Parkowy w Przeworsku w ramach programu operacyjnego: „Dziedzictwo kulturowe – Rozwój instytucji muzealnych” finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizuje projekt konserwacji i digitalizacji najstarszych dokumentów archiwalnych w zbiorach Muzeum. Wśród dokumen-

ciąg dalszy na str. 29 »»»

MUZEUM REGIONALNE W STALOWEJ WOLI

ADRES: 37-464 STALOWA WOLA, UL. SANDOMIERSKA 1

Dyrektor: Lucyna Mizera
Telefony: 015 844 85 56, 015 842 00 42 (rezerwacje)
Faks: 015 844 85 57
E-mail: muzeum@um.stalwol.pl
Internet: www.muzeum.stalowawola.pl

WYSTAWY STAŁE

- Z dziejów regionu nadańskiego
- Narodziny Stalowej Woli 1938 (hotel „Hutnik”, ul. Prymasa Wyszyńskiego 12)
- Galeria przez Dotyk (ekspozycja na dziedzińcu Muzeum)

WYSTAWY CZASOWE

- Kazimiera Myk-Magdziak – „Miłość-wiedza-życie” – jubileuszowa wystawa retrospektywna z okazji 30 lat pracy twórczej (do 16 września)
- „Obraz, który przemija”. Inspiracje sztuką Japonii w malarstwie Jana Stanisławskiego i jego uczniów (22 września – 4 listopada)
- „Autorportret”. Wystawa pokonkursowa (12 października – 30 listopada)
- Ostatnie takie miejsca na ziemi – wystawa fotograficzna National Geographic (6 października – 4 listopada)

GODZINY OTWARCIA

poniedziałki, środy–piątki 8.00–15.30 • wtorki 8.00–18.00
soboty i niedziele 16.00–19.00 (w soboty wstęp wolny)

CENY BILETÓW

5 zł i 3 zł (ulgowy)

.....
««« ciąg dalszy ze str. 28

tów znalazły się najcenniejsze przywileje królów Polski – Władysława IV z 1633 roku, Jana Kazimierza z 1661 roku i Jana III Sobieskiego z 1683 roku. Ponadto wśród konserwowanych archiwaliów znalazły się dokumenty właścicieli Przeworska – Rafała Tarnowskiego, Konstantego i Aleksandra Ostrońskich i Lubomirskich: Jerzego, Józefa, Stanisława i Antoniego. Konserwacji poddawanych jest łącznie 17 dokumentów. Do tej pory ze względu na zły stan zachowania nie były one prezentowane szerzej publiczności.

W kolekcji muzealnej znajduje się 40 dokumentów królewskich i właścicieli miasta zawierających przywileje dla miasta i jego mieszkańców, w tym 19 dokumentów pergaminowych i 21 na papierze czerpanym. W poprzednich latach wykonano konserwację 8 dokumentów pergaminowych (głównie dokumenty królewskie).

Po zakończeniu prac konserwatorskich (listopad br.) skarby muzealnego archiwum zaprezentowane zostaną na wystawie planowanej na pierwszą połowę 2008 roku.

NARODZINY STALOWEJ WOLI 1938

Nowa, stała ekspozycja Muzeum Regionalnego, zorganizowana w specjalnie wydzielonych pomieszczeniach w hotelu Hutnik, we wnętrzach zaaranżowanych w stylu lat międzywojennych, wprowadza w czas narodzin Stalowej Woli i stanowi punkt wyjścia do lekcji muzealnych związanych z latami powstania COP i Zakładów Południowych.

GALERIA PRZEZ DOTYK

Ekspozycja rzeźb, powstałych podczas międzynarodowego pleneru, autorstwa artystów ukraińskich: Wasyla Gogola, Jurija Miško, Ludmiły Miško i Tarasa Rodyca, a także polskich rzeźbiarzy: Ewy Beyer-Formeli, Bolesława Marschalla, Bogdana Markowskiego, Krzysztofa Czerwiaka, Stanisława Magdziaka i Pawła Sasina składa się na *Galerię przez Dotyk* funkcjonującą w stalowowolskim muzeum. Zwiedzający mają do dyspozycji katalog w alfabecie Braille’a, a także opisy mówione na odtwarzaczach mp3. Wystawie towarzyszą warsztaty edukacyjne dla osób z dysfunkcją wzroku.

KAZIMIERA MYK-MAGDZIAK – „MIŁOŚĆ-WIEDZA-ŻYCIE”

Wystawa prezentuje przegląd dorobku artystycznego Kazimierzy Myk-Magdziak z okresu 30 lat pracy twórczej. Artystka urodziła się w Agatówce k. Stalowej Woli. Studiowała na Wydziale Rzeźby ASP w Krakowie, gdzie uzyskała dyplom nagrodzony medalem w 1976 roku w pracowni prof. Mariana Koniecznego. Specjalizuje się w wielu dys-

ciąg dalszy na str. 30 »»»

Dokument króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego, 1670
(po konserwacji) fot. G. Sznań

««« ciąg dalszy ze str. 29

cyplinach plastycznych – od rysunku, malarstwa i fotografii, poprzez ceramikę, modelarstwo, do rzeźby. Od 1990 roku najchętniej poświęca się malarstwu sztalugowemu. Stworzyła kilkanaście cykli malarskich i wiele pojedynczych dzieł. Zorganizowała 14 wystaw indywidualnych. Za swoją twórczość otrzymała nagrody i wyróżnienia. Prace artystki znajdują się głównie w kolekcjach prywatnych – krajowych i zagranicznych – ale także w zbiorach BWA w Sandomierzu i w Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli. Od 1990 roku Kazimiera Myk-Magdziak prowadzi Galerię Autorską w Agatówce, a od 2007 także galerię sztuki „Zadworek” w Brzyskiej Woli. ES

OBRAZ ŚWIATA, KTÓRY PRZEMIJA. INSPIRACJE SZTUKĄ JAPONII W MALARSTWIE JANA STANISŁAWSKIEGO I JEGO UCZNIÓW

W Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli będzie można obejrzeć ponad setkę krajobrazów wybitnego XIX-wiecznego malarza Jana Stanisławskiego (1860–1907) oraz jego uczniów (m.in. Stanisława Kamockiego, Henryka Szczyglińskiego, Ludwika Miskyego, Józefa Czajkowskiego). Pejzaże Stanisławskiego, charakteryzujące się małym formatem i wielką urodą, należą do najwybitniejszych osiągnięć sztuki przełomu XIX i XX wieku. Przez dziesięć lat artysta był profesorem prowadzącym klasę pejzażu w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Jego uczniowie jako pierwsi wychodzili ze sztalugami w plener. Wykształcił ponad 60 malarzy, z których większość poświęciła się malarstwu pejzażowemu. Jan Stanisławski był również barwną i liczącą się postacią życia artystyczno-towarzyskiego młodopolskiego Krakowa. Założył Towarzystwo Artystów Polskich „Sztuka” skupiające najznamienszych polskich artystów; współpracował z tygodnikiem literackim „Życie”, bywał na premierach teatralnych, a także w Jamie Michalika, gdzie stał się admiratorem Kabaretu Zielony Balonik.

Stanisław Kamocki, „Pejzaż z żytem”, ok. 1912, olej na płótnie (kolekcja prywatna)

Jan Stanisławski, „Osty”, olej na dykcie (Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu)

Ze sztuką Dalekiego Wschodu zetknął się podczas pobytu Paryżu (1885–1895). Fascynacją dalekowschodnim sprzyjała również atmosfera Krakowa końca wieku, zauroczonego japońszczyzną w dużej mierze dzięki Feliksowi Jasienskiemu, który kolekcjonował sztukę japońską. Określenie *ukiyo-e*, czyli obraz świata, który przemija, dotyczy gatunku powstałego w japońskiej sztuce w XVII wieku. Pojawiły się wówczas ilustracje z dalekich podróży i pielgrzymek. W XIX i XX wieku ten nurt reprezentowali Katsushiki Hokusai i Utagawa Hiroshige.

Stanisławski, podobnie jak japońscy mistrzowie, w swym malarstwie starał się upraszczać i syntetyzować przedmioty, aby jak najpełniej dotrzeć do tzw. istoty rzeczy, istoty ducha. Stosował w kompozycji różne punkty widzenia, np. tzw. zakratowanie – widzenie poprzez pnie drzew, gałęzie czy trawy. Krajobrazy szkoły Stanisławskiego wyrafinowane, ale przepelnione głębią, zestawione z japońskimi drzeworytami m.in. Utagawy Hiroshige – to prawdziwa ucztą zarówno dla wielbicieli sztutowego malarstwa pejzażowego, jak i miłośników drzeworytów japońskich.

Wystawę, w stulecie śmierci artysty, przygotowało Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Kuratorem jest Anna Król, autorka cyklu „Japonizm polski”, do którego należy także prezentowana ekspozycja. ASz, AG

AUTOPORTRET – WYSTAWA POKONKURSOWA

Najlepsze prace VII edycji międzynarodowego konkursu dla studentów szkół artystycznych z całej Europy i USA. Konkurs nie ogranicza formy wypowiedzi, dlatego też nadsyłane prace obejmują nie tylko malarstwo, grafikę czy rzeźbę, ale także np. instalacje multimedialne, obiekty przestrzenne i interaktywne. Patronat na tym wydarzeniu objął miesięcznik o sztuce „Arteon”. Konkurs cieszy się dużym zainteresowaniem, co roku napływa kilkaset prac. W jury zasiadają wybitni artyści i krytycy sztuki.

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM W STALOWEJ WOLI NA SEZON 2007/2008

LEKcje MUZEALNE

PIERWSZA WIZYTA W MUZEUM

- *Czym zajmuje się muzeum, w jaki sposób pracuje* (prezentacja wystawy stałej)

ARCHEOLOGIA

- *Spotkanie z archeologią* (czym zajmuje się archeologia, jak pracuje archeolog, ochrona dziedzictwa archeologicznego)
- *Prahistoria regionu w widłach Sanu i Łęgu* (lekcja towarzysząca wystawie stałej „Ziemie nad dolnym Sanem i Łęgiem w pradziejach”)

ETNOGRAFIA

- *Kim byli Lasowiacy?* (przedstawienie życia codziennego mieszkańców regionu lasowiackiego na przełomie XIX i XX w., z odniesieniem do współczesności, przemian kulturowych w regionie)
- *Boże Narodzenie u Lasowiaków* (opowieść o lasowiackich zwyczajach i obrzędach w okresie świątecznym)
- *Strój ludowy Lasowiaków* (lekcja o ubiorze mieszkańców regionu lasowiackiego na przełomie XIX i XX wieku)
- *Zwyczaje wielkanocne naszego regionu* (przedstawienie ciekawych zwyczajów regionu, wyjaśnienie symboliki związanej ze Świątami Wielkiej Nocy oraz wykonywanie tradycyjnej palmy wielkanocnej)
- *Lasowiackie zwyczaje i obrzędy weselne* (lekcja o bogatej obrzędowości rodzinnej dotyczącej małżeństwa z odniesieniem do współczesnych zwyczajów i mód)

WARSZTATY ETNOGRAFICZNE

- *Spotkania z dawnym rzemiosłem ludowym*
Tegoroczne warsztaty, przybliżające tradycyjne, ginące rękodzielnictwo, dotyczyć będą: wikliniarstwa, garncarstwa, wyrobu świec, tkactwa, kowalstwa, zabawkarstwa.

HISTORIA

- *Narodziny Stalowej Woli – wspomnienie o czasach i ludziach* (historia powstania miasta i budowy Zakładów Południowych)

Fragment nowej ekspozycji stałej „Narodziny Stalowej Woli 1938” w pomieszczeniach hotelu „Hutnik” przy ul. Prymasa Wyszyńskiego 12
fot. arch. Muzeum

- *Centralny Okręg Przemysłowy – założenia, realizacja, efekty* (przybliżenie znaczenia planu COP dla Polski lat 30. XX wieku)
- *Stalowa Wola w cieniu swastyki 1939–1945* (życie codzienne mieszkańców, ruch oporu, tajne nauczanie, walka zbrojna)
- *Lubomirscy w dziejach Polski* (historia książęcego rodu i jego wpływ na losy Rzeczypospolitej – lekcji towarzyszy prezentacja multimedialna)
- *Jan III Sobieski w dziejach Polski i Rozwadowa* (wielki król jako polityk, wódz i gospodarz – lekcji towarzyszy film)
- *Potop szwedzki w Polsce i w rejonie nadańskim* (historia wojen polsko-szwedzkich w XVII w.)

SZTUKA

- *Co to jest dzieło sztuki* (przedstawienie różnych rodzajów dzieł sztuki plastycznej na podstawie zbiorów Muzeum)
- Warsztaty plastyczne związane z wystawami czasowymi

TRASY WYCIECZKOWE

HISTORIA

- *Mała ojczyzna – Rozwadow*
- *Kolejarski Rozwadow* (prezentacja zabytków kolejarskich, w tym unikatowej lokomotywy na terenie stacji PKP Stalowa Wola-Rozwadow)
- *Historia rodu Lubomirskich linii rzeszowsko-rozwadowskiej* (trasa z przewodnikiem: Muzeum, park podworski w Chorzewicach, klasztor oo. Kapucynów w Rozwadowie)
- *Cmentarz kroniką dziejów* (trasa z przewodnikiem po cmentarzu w Rozwadowie)
- *Początki Stalowej Woli* (trasa z przewodnikiem po starym centrum Stalowej Woli: pomnik Eugeniusza Kwiatkowskiego, dzielnica „dyrektorska”, pierwszy blok w mieście, pomnik Kazimierza Piłata, kościół św. Floriana)

HISTORIA, ETNOGRAFIA

- *Żydzi w Rozwadowie* (lekcja o rozwadowskich Żydach, o ich kulturze, religii i holokaucie; trasa wycieczkowa po Rozwadowie prowadzi przez miejsca związane z historią rozwadowskich Żydów)

PROGRAM DLA RODZIN

W każdą ostatnią niedzielę miesiąca odbywają się warsztaty muzealne dla rodzin z dziećmi, polegające na rozwiązywaniu przez dzieci, z pomocą rodziców, zagadek związanych z prezentowanymi ekspozycjami, zakończone wykonaniem prac plastycznych pod okiem pracowników Muzeum.

NIEDZIELA Z PRZEWODNIKIEM

W każdą pierwszą i trzecią niedzielę miesiąca z aktualną wystawą czasową zapoznaje gości przewodnik z Muzeum. Pierwsza tura od godziny 16.00, druga od 17.30.

**WOJEWÓDZKA I MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA W RZESZOWIE**
ADRES: 35-010 RZESZÓW, UL. SOKOŁA 13

Dyrektor: Stanisław Turek
Telefony: 017 853 24 31 (dyrekcja)
017 853 52 17 (centrala)
017 853 66 91 (Informatorium, do 20.00)
Faks: 017 853 24 31
E-mail: wimpb@wimpb.rzeszow.pl
Internet: www.wimpb.rzeszow.pl

GODZINY OTWARCIA

**Czytelnia Główna, Czytelnia Czasopism,
Informatorium, ul. Sokoła 13**

poniedziałki 12.00–20.00 • wtorki–piątki 9.00–20.00
soboty 9.00–15.00

Wypożyczalnia Główna, ul. Dąbrowskiego 33a

wtorki–piątki 10.00–19.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Słowackiego 11

wtorki–piątki 10.00–18.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

Wypożyczalnia Muzyczna, ul. Żeromskiego 2

wtorki, środy i piątki 10.00–18.00 • czwartki 11.00–18.00
poniedziałki i soboty 10.00–15.00

**OFERTA EDUKACJI KULTURALNEJ
WIMBP NA SEZON 2007/2008**

Oferta obejmuje ważniejsze działania Biblioteki w zakresie edukacji kulturalno-oświatowej dzieci i młodzieży, zaplanowane na nowy rok szkolny. We wrześniu zapraszamy do budynku przy ul. Sokoła 13 do obejrzenia ciekawej wystawy: *Podkarpacie w czarno-białej fotografii*. Wystawę zorganizujemy w oparciu o zasoby fotograficzne ze zbiorów dokumentów życia społecznego Biblioteki. Ze względu na dużą ilość zgromadzonych zdjęć na wystawie zaprezentujemy te najciekawsze, obrazujące ważniejsze wydarzenia w latach 70. i 80. minionego wieku. W październiku wystawa będzie również tematycznie związana z regionem. Jej motyw przewodni to *Jesień na Podkarpaciu* – w literaturze i fotografii. Po tej barwnej ekspozycji nastąpi zmiana tematu, ponieważ w listopadzie przyłączymy się do obchodów **Dni Kultury Chrześcijańskiej** i zorganizujemy wystawę zatytułowaną: *Kult świętych w chrześcijaństwie*. W grudniu wystawa będzie miała charakter literacki, ale też nie zabraknie na niej elementów sztuki malarskiej, ponieważ poświęcimy ją **Stanisławowi Wyspiańskiemu** w związku z obchodami **100. rocznicy jego urodzin**, świętowanych przez cały rok, gdyż rok 2007 ogłoszono **Rokiem Stanisława Wyspiańskiego**. Bohaterem pierwszej wystawy w przyszłym roku będzie **Stanisław Dygat**,

ponieważ w styczniu przypada **30. rocznica jego śmierci**. W lutym wystawa będzie poświęcona historii książki w związku z **540. rocznicą śmierci Jana Gutenberga**, człowieka, który uznawany jest dziś powszechnie za wynalazcę sztuki drukarskiej, a zastosowane przez niego po raz pierwszy urządzenie do odlewania z metalu dowolnej liczby ruchomych czcionek, możliwość ich zestawiania i użycie dociskowej prasy drukarskiej zrewolucjonizowały świat książki. Innym powodem przygotowania wystawy poświęconej książce jest fakt, że 24 lutego 1928 roku dekretem Prezydenta RP powołano do życia **Bibliotekę Narodową** w Warszawie, zatem przyłączymy się do obchodów **80. rocznicy** istnienia naszej narodowej księżnicy. W marcu przypada **100. rocznica urodzin Teodora Parnickiego**, w naszych gablotach wystawienniczych zagości skomplikowany i wieloznaczny świat powieściowy tego autora, obejmujący 2 tysiące lat historii na obszarze niemal całej kuli ziemskiej. Kwietniową wystawę poświęcimy pamięci **Lucjana Rydla** w **90. rocznicę jego śmierci**. W maju i w czerwcu jak co roku przyłączymy się do obchodów **Dni Rzeszowa** i zorganizujemy wystawę poświęconą lokalnej literaturze i jej twórcom.

Równie interesująca jest nasza oferta w zakresie spotkań. Jesienią będziemy gościć znanych i lubianych autorów książek związanych z naszym województwem, popularyzatorów wiedzy o regionie. Nasze zaproszenie przyjęli m. in.: **Janusz Szuber, Andrzej Stasiuk, Artur Bata, Zbigniew Domino, Jerzy Piórecki, Henryk Nicpoń, Nina Opic** i **Andrzej Żmuda**. Spotkania będą zorganizowane w ramach projektu **Biblioteka publiczna jako centrum informacji o regionie**.

Wypożyczalnia Główna zaprosi swoich czytelników do obejrzenia wystawy *Rok 2007 – rokiem Stanisława Wyspiańskiego*, przygotuje też zestawienie tematyczne książek *Życie i twórczość Karola Szymanowskiego*.

Wypożyczalnia Muzyczna poprowadzi cykliczne lekcje biblioteczne dla dzieci, młodzieży i nauczycieli ph. *Historia fonografii ze szczególnym uwzględnieniem fonografii polskiej*. Ponadto jesienią zorganizuje dwie wystawy: *Psalterz podkarpacki* – malarstwo **Alicji Łątki-Lewandowskiej** i wystawę fotografii **Jerzego Szweda** – portrety pielgrzymów uczestniczących w spotkaniach z Janem Pawłem II. Podczas koncertów integracyjnych *Dzieci – Dzieciom* dla dzieci specjalnej troski zagrają uczniowie z Zespołu Szkół Muzycznych.

Oddział dla Dzieci i Młodzieży będzie kontynuował stale cykle całoroczne: zajęcia językowe – *Z angielskim na wesoło*, przysposobienie czytelnice zakończone uroczystym **pasowaniem na czytelnika** – *Razem z książką i Tu czytamy...* czyli konfrontacje gustów klubowiczów **Dyskusyjnego Klubu Książki**. *Tradycje, zwyczaje i legendy podkarpackie* przedstawi **Marek Czarnota** podczas spot-

ciąg dalszy na str. 33 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 32

kania autorskiego zorganizowanego w ramach projektu **Biblioteka publiczna jako centrum informacji o regionie**. Inny znawca dziejów miasta i regionu – **Jerzy Majka**, z okazji **Święta Niepodległości**, przybliży słuchaczom kolejne fakty z historii Rzeszowa i regionu. Regionalny charakter będą miały również gawędy **Witolda Haspla**, prezesa przewodników Koła PTTK w Rzeszowie, który będzie gościem spotkania *Podkarpacie – region z charakterem*. Dla miłośników sportów orientalnych pokaz umiejętności Tai Tchi i Kung-fu zaprezentuje **Robert Mrózek** i jego uczniowie z rzeszowskiej szkoły „Nan Bei.” Po wakacjach Oddział zaprosi na spotkanie autorskie z **Lilianą Bardziejewską**, gościem cyklu *Autor na żądanie*, prowadzonego w ramach projektu **Dyskusyjnego Klubu Książki**. Kolejny **Dzień Głośnego Czytania** będzie obchodzony jako spotkanie z literacką przygodą *Szedł Czarodziej...* W listopadzie zostanie zaprezentowana wystawa prac malarskich **Magdaleny Wilk** i **Krzysztofa Gałka** z Koła Plastycznego przy SODK Nowe Miasto. W grudniu jedną z ważniejszych imprez będzie **świąteczny turniej drużynowy z Mikołajem**. Na styczeń zaplanowano otwarcie wystawy prac wyłonionych w trzeciej edycji ogólnomiejskiego konkursu plastycznego *Anioły, aniołki, anioleciki*. Po imprezach organizowanych przez Oddział podczas akcji **Ferie z Biblioteką** przyjdzie czas na kolejne propozycje zabaw z książką i jej bohaterami. W marcu, z okazji **Międzynarodowego Dnia Teatru**, uczniowie rzeszowskich szkół podstawowych zaprezentują krótkie przedstawienia teatralne pod wspólnym tytułem: *Kurtyna w górę!* W kwietniu będziemy obchodzić **Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci** i z tej okazji Oddział zorganizuje spotkanie z magicznym światem nieprawdopodobnych historii **H. Ch. Andersena**, a spotkanie autorskie z **Kazimierzem Szymbeką** odbędzie się w związku z obchodami **Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich**. Z kolei w maju przypada **Tydzień Bibliotek**, w czasie którego Oddział zaprosi do udziału w cyklu spotkań promujących biblioteki i czytelnictwo. Ponadto dzieci uzdolnione manualnie będą mogły osobiście wykonać laurkę *Kwiatek dla Mamy*, biorąc udział w warsztatach plastycznych pod kierunkiem **Eweliny Kociubińskiej**, instruktora z Placówki Oświatowo-Wychowawczej. W czerwcu **Święto Dzieciaków**, zatem wiele atrakcji i rozrywek z książką w tle zaplanowano dla najmłodszych czytelników.

Wszystkie filie miejskie, udostępniające książki dla dzieci, będą kontynuować zajęcia przygotowujące do samodzielnego korzystania z biblioteki, propagujące książkę i czytelnictwo, zwyczajowo zakończone **Pasowaniem na Czytelnika**, włączając się również do akcji: **Cała Polska Czyta Dzieciom**, **Zima w Bibliotece**, **Lato w Bibliotece**, **Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich** i **Tydzień Bibliotek**.

Ponadto Filia nr 2 w dalszym ciągu poprowadzi cykl *Gdzie mieszka bajeczka*.

Filia nr 3 w kwietniu zorganizuje imprezę *Moja Ziemia – Mój Świat* z okazji **Dnia Ziemi**, a w grudniu *Mikołajkowe spotkanie z bajką*.

Filia nr 4 oprócz ciekawych zajęć popularyzujących czytelnictwo zaplanowała dodatkowo przygotowanie okolicznościowej wystawy *Polskie symbole narodowe dla uczczenia Święta Niepodległości* i spotkania andrzejkowe *W krainie wróżb i zabaw*.

Filia nr 6 w ramach edukacji medialnej zorganizuje zajęcia *My i media*. W całorocznym cyklu zajęć animacyjno-czytelniczych, mających na celu popularyzację bajek i baśni wśród najmłodszych czytelników, na szczególną uwagę zasługują tematy: *Z bajkami przez cały rok* i *Królowie baśni*. Filia planuje również przeprowadzenie konkursów czytelniczych, recytatorskich, literackich i plastycznych, m.in.: wiedzy o UE, *Jesienne przyszłości*, *Guliwer – zakładka*, *Staropolskie zwyczaje Bożego Narodzenia* oraz dyskusje zatytułowane: *Booktalking* i *Bądź asertywny*.

Filia nr 8 w zakresie rozbudzania pasji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży oferuje wiele ciekawych imprez dydaktycznych, m.in. w październiku przeprowadzi pogadankę na temat *Pisarze z Podkarpacia* połączoną z konkursem wiedzy o regionie.

Filia nr 9 przez cały rok szkolny będzie współpracować z wybranymi szkołami i przedszkolami z Rzeszowa i z Białej. Będą to lekcje biblioteczne, zajęcia plastyczne, pogadanki na temat literatury dziecięcej, zgadywanki i konkursy.

Filia nr 10 również poprowadzi szeroką współpracę z okolicznymi przedszkolami i szkołami, m.in. z Zespołem Szkół im. UNICEF. W listopadzie zaprosi dzieci na imprezę *Kochajmy Misie*, będą to konkursy, zabawy, wybory Pani Miś i Pana Misia oraz degustacja miodu. W czerwcu mali mieszkańcy Osiedla Tysiąclecia mogą wziąć udział w quizach i konkursach ze znajomości bohaterów ich ulubionych książek, zatytułowanych *Dzieci górą*. Równoległe Filia będzie prezentować wystawki nowości książkowych i okolicznościowe związane z wydarzeniami historycznymi, literackimi i społecznymi.

Filia nr 15, mieszcząca się w Szpitalu Wojewódzkim nr 2 w Rzeszowie, będzie kontynuować akcję **Czytanie Uzdrawia**.

W zakresie działalności wydawniczej WiMBP w roku 2007 ukazą się drukiem dwa kolejne tomy *Bibliografii woj.: krośnieńskiego, przemyskiego, rzeszowskiego i tarnobrzskiego za rok 1992 i 1993*, sfinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego *Mecenat 2007*.

Szczegółowo o planowanych imprezach będziemy informować na bieżąco w Aktualnościach na naszej stronie internetowej i we wszystkich Filiach miejskich.

Barbara Chmura

KROŚNIĘNSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

ADRES: 38-402 KROSNO, UL. WOJSKA POLSKIEGO 41

Dyrektor: Teresa Leśniak
 Telefon: 013 436 88 82, 013 432 13 56
 Tel./faks: 013 432 13 70
 E-mail: biblioteka@kbp.krosno.pl
 Internet: www.kbp.krosno.pl

JESIENNA OFERTA KULTURALNA

Od września kontynuujemy realizację projektu zatytułowanego **Inspiracje Literackie. Krośnieńskie Spotkania z Literaturą Współczesną**, którego materialnym efektem będzie opublikowanie folderu (druk przewidziany w listopadzie). Dotychczasowe spotkanie z młodą literaturą polską (marzec–maj br.) cieszyły się dużym zainteresowaniem młodzieży szkolnej, choć nie zabrakło również na nich dorosłych miłośników poezji i prozy.

Program jesienny obejmuje następujące tematy: *Gdy nie o wiersze chodzi* – spotkanie z Krzysztofem Kuczkowskim, poetą, autorem szkiców i recenzji, redaktorem dwumiesięcznika literackiego „*Topos*” (wrzesień), wykład Karola Maliszewskiego na temat współczesnej poezji polskiej zatytułowany *Rozproszone głosy*, spotkanie z Olgą Tokarczuk – powieściopisarką, spotkanie z poetą Krzysztofem Siwczykiem, *Michała Zabłockiego sposób na promocję poezji* – wykład i prezentacja programu multipoezja oraz promocje książki „*Tekstylika Bis*”, w której uczestniczyć będą Marta Cuber, Anna Kałuża i Piotr Marecki. Wspomniana wyżej część programu planowana jest w październiku, a towarzyszyć jej będzie wystawa najnowszej poezji polskiej.

Popularyzację polskiej literatury współczesnej stawia sobie za cel Andrzej Grabowski, główny organizator **XVII Międzynarodowej Jesieni Literackiej Pogórza**. Krośnieńska Biblioteka planuje w październiku spotkanie z pisarzami w ramach tego cyklu, deklarując w ten sposób już po raz piąty udział w tej literackiej imprezie.

W jesiennym programie kulturalno-oświatowym mamy propozycje ciekawych wystaw w Saloniku Artystycznym w ramach **Śród Artystycznych**. We wrześniu pokazemy malarstwo Henryka Wichniewicza, krośnianina, wieloletniego instruktora teatralnego krośnieńskiego Domu Kultury, a w październiku malarstwo Małgorzaty Twardzik-Wilk, również krośnianki, nauczycielki plastyki w Szkole Podstawowej nr 12. *Obrazy z tkanin, patchworki* prezentować będzie w październiku w Filii nr 4 przy ul. Krakowskiej Maria Krzyczkowska. Planujemy również wiele tematycznych wystawek książkowych o charakterze okolicznościowym w filiach bibliotecznych. Będą one poświęcone m.in. H. J. Loftingowi, I. Landau, W. Bełzie oraz dwie wystawy książkowe w Wypożyczalni Głównej przy ul. Wojska Polskiego 41: *Odkrywczy nowych światów*, wystawa poświęcona ważnym odkryciom dokonany także

NAGRODA DLA KBP

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przyznał Krośnieńskiej Bibliotece II nagrodę w ogólnopolskim konkursie na najlepiej przeprowadzony **Tydzień Bibliotek 2007**, który był obchodzony w Polsce w dniach 7–13 maja pod hasłem *Biblioteka mojego wieku* pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza Michała Ujazdowskiego.

Uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu odbędzie się 11 października w Bibliotece Narodowej w Warszawie podczas VI Forum Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Krośnieńska Biblioteka Publiczna otrzymała 3,5 tys. zł na zakup sprzętu komputerowego.

przez Polaków (wrzesień) oraz wystawę o współczesnym języku polskim zatytułowaną *Mowa polska, mowa ojczyzna* w związku z 160. rocznicą śmierci S. B. Lindego, leksykografa (październik).

Z upowszechnianiem pięknej polszczyzny i poprawnego wyrażania myśli związany jest ogłaszany corocznie przez KBP **Krośnieński Konkurs Literacki** dla młodzieży. We wrześniu pojawi się na stronie internetowej Biblioteki regulamin ósmej edycji.

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego filie miejskie wznawiają cykl spotkań o charakterze oświatowym (lekcje przysposobienia bibliotecznego, zajęcia głośnego czytania). Takie zajęcia zaplanowano w Oddziale dla Dzieci (cykl *Spotkania z książką*), Filii nr 1 (głośne czytanie dla przedszkolaków ph. *Opowieści ze stumilowego lasu*), Filii nr 4 (**Dzień Głośnego Czytania** w dniu 29 września), Filii nr 7 (*Kolorowa jesień*, czytanie wierszy dla uczniów kl. I–III) oraz Filii nr 8 przy ul. Wojska Polskiego, która od kilku lat organizuje w październiku konkurs głośnego czytania dla szkół podstawowych ph. *Czytam, bo lubię – jesień*.

Filie miejskie planują we wrześniu i październiku wiele konkursów plastycznych o tematyce jesienniej. Będą to kompozycje z papieru (*Jesiennie witraże* w Filii nr 2), z liści, traw i kwiatów (*Jesienna mozaika z liści* w Filii nr 1, *Zaccarowane ogrody* w Filii nr 5 i *Jesiennie drzewa* w Filii nr 8). Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego będą w ramach zajęć plastycznych przygotowywać w Filii nr 7 laurki dla nauczycieli. W filiach planuje się również konkursy wiedzy dla młodzieży, m.in. na temat cyklu powieściowego o Doktorze Dolittle H. J. Loftinga (w Filii nr 4 i nr 8).

Program kulturalny Krośnieńskiej Biblioteki adresowany jest do wielu grup odbiorców, także do niepełnosprawnych i seniorów. Do seniorów z Domu Pomocy Społecznej

ciąg dalszy na str. 35 »»

WOJEWÓDZKI DOM KULTURY W RZESZOWIE

ADRES: 35-959 RZESZÓW, UL. OKRZEŹI 7

Dyrektor: Marek Jastrzębski
Telefony: 017 853 52 57 (centrala)
017 853 52 35 (dyrekcja)
Faks: 017 853 52 50
E-mail: wdk@rz.pl
Internet: www.wdk.rz.pl

IMPREZY

27–28 PAŹDZIERNIKA • GCK w ŚWILCZY Z/S w TRZCIANIE

XXIII Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego

Zespół „Ślebodni Groni” z Leśnicy – nagroda główna w XXII OKTTL
fot. M. Zajac

IMPREZY WSPÓŁORGANIZOWANE

2 WRZEŚNIA • SCKiB w RADOMYSŁU WIELKIM

XII Podkarpacki Konkurs Wianca Dożynkowego

8–9 WRZEŚNIA • GOK w HARASIUKACH

„Grzyby” – regionalna impreza kulturalno-ekologiczna

15–16 WRZEŚNIA • GOK w KRZESZOWIE

„Powidlaki” – impreza regionalna

PAŹDZIERNIK • PZCHiO

(KOŚCIÓŁ PW. SW. JUDY TADEUSZA W RZESZOWIE)

XI Ogólnopolski Festiwal Pieśni Religijnej

„Cantate Deo”

»»» ciąg dalszy ze str. 34

nr 2 w Krośnie adresowane są pogadanki związane z literaturą. We wrześniu i październiku bibliotekarka z Filii nr 4 omawiać będzie następujące tematy *Dezyderata* – dzieje utworu, który stał się legendą i *Wszystko jedno gdzie*, z opowiadań St. Fleszarowej-Muskat.

Szczegóły powyższego programu ogłosimy jak zwykle na stronie internetowej Krośnieńskiej Biblioteki.

Wanda Belcik

W miesiącach wrzesień–październik roku trwać będą w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie prace remontowo-modernizacyjne. Wiązać się to będzie z ograniczeniem działalności kulturalnej, zwłaszcza stałych form pracy i zajęć zespołów artystycznych. Część imprez realizowana będzie w placówkach terenowych.

WYSTAWY

- XXIII Ogólnopolska Wystawa Twórczości Pedagogów Plastyki (20 września – 7 października, BWA Rzeszów)
- X Międzynarodowy Niekonwencjonalny Konkurs Fotograficzny „Foto Odlot” (13–31 października, Galeria Zespołu Szkół Plastycznych w Rzeszowie)

Tomasz Barszcz, „Puszki” – III nagroda w XXII Ogólnopolskiej Wystawie Twórczości Pedagogów Plastyki, WDK 2006

repr. A. Kus

Valery Yakimchuk – jedna z prac nagrodzonych Złotym Medalem w IX Konkursie „Foto Odlot” w 2006 roku

SEMINARIA I SZKOLENIA

19 PAŹDZIERNIKA • WDK RZESZÓW, MGOK w TYCZYŃNIE

- Seminarium nt. „Działalność ludowych zespołów śpiewaczy – dobór repertuaru, wykonawstwo”

ciąg dalszy na str. 36 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 35

EDUKACJA KULTURALNA DZIECI I MŁODZIEŻY

Sfera działalności związana z edukacją kulturalną dzieci i młodzieży oraz opieką nad dziećmi szczególnie uzdolnionymi a także dziećmi specjalnej troski stanowi od lat priorytetowe zadanie naszej instytucji.

Dzieci i młodzież są najliczniejszą grupą zarówno aktywnych uczestników jak i odbiorców większości form działalności WDK.

W każdej z dziedzin artystycznych oferujemy rodzaje aktywności twórczej sprzyjające pogłębianiu wiedzy i zainteresowań. To wpływa na proces właściwego ukierunkowania upodobań kulturowych.

Oto ważniejsze propozycje, do których zapraszamy dzieci i młodzież w sezonie 2007/2008.

IMPREZY WŁASNE WDK

- X Międzynarodowy Niekonwencjonalny Konkurs Fotograficzny „Foto Odlot”
- XVII Podkarpacki Przegląd Zespołów Tanecznych „Mikołajki 2007”
- Podkarpackie Spotkania z Komiksem
- 53. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje wojewódzkie
- Konkurs Piosenki „Wygraj Sukces”
- IV Konkurs Poetycki „Ja i świat”
- V Podkarpackie Konfrontacje Fotograficzne
- XXI Konkurs „Poeci i Pisarze Dzieciom”

IMPREZY WSPÓŁORGANIZOWANE

- „W Trzech Króli” – Przegląd Widowisk Kolędniczych (MDK Kolbuszowa)
- Wojewódzki Konkurs Chórów á Capella Dzieci i Młodzieży Szkolnej (PZChiO)
- XII Regionalny Konkurs Recytatorski „O skrzydło orle” (TKT)
- XXXVII Podkarpacki Przegląd Teatrów Dziecięcych (DK Strzyżów)
- V Festiwal Filmów Optymistycznych „Happy End” (Fundacja Obrazy bez granic w Jeleniej Górze)
- XVII Podkarpacki Konkurs Poezji Religijnej (MGOK w Sędziszowie Młp.)
- Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastoralek w Będzinie – eliminacje rejonowe
- Festiwal Piosenki Zuchowej i Harcerskiej (ZHP)
- Konkurs Poezji Patriotycznej (ZHP)

ZESPOŁY ARTYSTYCZNE

- Zespół Pieśni i Tańca „Bandoska”
- Dziewczęca Orkiestra Dęta

CENTRUM KULTURALNE W PRZEMYSŁU

ADRES: 37-700 PRZEMYSŁ, UL. KONARSKIEGO 9

Dyrektor: Adam Halwa
Telefony: 016 678 31 32, 016 678 35 50
Tel./Faks: 016 678 20 09
E-mail: ck@ck.przemysl.pl
Internet: www.ck.przemysl.pl

IMPREZY

7 PAŹDZIERNIKA • RYNEK

„Dzień Kultury Romskiej”

W programie m.in.: koncert Zespołu Pieśni i Tańca Przemyskich Romów „Ciercheń”, działającego przy CK w Przemysłu oraz występ romskiej „gwiazdy” estrady. Impreza dofinansowana przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. ciąg dalszy na str. 37 »»»

- Dziewczęca Orkiestra Szalaamaitek
- Zespół „Mażoretok”
- Dziecięcy Zespół Artystyczny „Uśmiech”
- Grupa Współczesnych Form Tanecznych „ZOYI”
- Dziecięcy Zespół Tańca Towarzyskiego

KOŁA I KLUBY ZAINTERESOWAŃ

- Rzeszowska Akademia Komiksu
- Klub Filmowy „Kino Młodych”
- Klub Młodego Szachisty
- Prawnicza Akademia Filmowa „Elsa”
- Klub Miłośników Feudalnej Japonii „Klan Tygrysa”
- Klub – Zgromadzenie Rycerzy Boju Dnia Ostatniego
- Klub – Towarzystwo Miłośników Historii „Szkariatna Róża”
- Klub Młodych Piszących
- Klub Niepełnosprawnych

CYKLICZNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

- Cinema Off „Kino Młodych” – pokazy niezależnych form filmowych (dwa razy w miesiącu)
- Koncerty promujące muzyków i wokalistów z terenu Podkarpacia (raz na kwartał)
- Spotkania Poetyckie z cyklu „Debiuty poetyckie” (co trzy miesiące)
- „Pory Roku” – koncerty prezentujące dorobek zespołów artystycznych Podkarpacia i WDK
- Scena Tańca Współczesnego (co kwartał)
- Niedzielne warsztaty taneczne dla sympatyków tańca towarzyskiego (raz w miesiącu)
- Kurs tańca towarzyskiego – I, II, III stopnia
- Otwarte warsztaty taneczne (co kwartał)
- Stała współpraca ze Szkołą im. UNICEF

opr. Irena Lobos

«« ciąg dalszy ze str. 36

16 i 26 PAŹDZIERNIKA • KLUB „PIWNICE” CK**Konkurs „Poeci i Pisarze Dzieciom”**

– Cztery Pory Roku „Jesień” – eliminacje

do Międzywojewódzkiego Konkursu w Rzeszowie

– eliminacje powiatowe – 16 października

– eliminacje rejonowe – 26 października

25 PAŹDZIERNIKA • KLUB „PIWNICE” CK**XIII Doroczne Spotkanie Poetów**

To kolejna edycja imprezy skierowana do poetów amatorów z woj. podkarpackiego, zarówno dla tych którzy mogą pochwalić się swoimi publikacjami, jak i tych którzy piszą „do szuflady”. Tradycyjnie uczestnicy otrzymają pamiątkowe tomiki wierszy – przygotowane przez organizatorów specjalnie z tej okazji. Organizowana co roku impreza jest swoistym „świętem” słowa pisanego i mówionego, podczas której jest czas na zaprezentowanie swojego dorobku jak i na dyskusję.

Doroczne Spotkania Poetów 2006; swoje wiersze czyta Małgorzata Walawska-Socha z Leżajska fot. arch. CK

PAŹDZIERNIK/LISTOPAD • SALA WIDOWISKOWA CK**XV Przemyska Jesień Teatralna**

Jedno z najważniejszych w mieście i regionie wydarzeń teatralnych, podczas którego zobaczyć będzie można najlepsze spektakle przygotowane przez teatry zawodowe.

Szczegóły w afiszach.

IMPREZY CYKLICZNE**WRZESIEŃ/PAŹDZIERNIK • KLUB „PIWNICE” CK****Piątkowe „Wieczory Muzyczne”****WRZESIEŃ/PAŹDZIERNIK • KLUB „PIWNICE” CK****„Sceniczne Debiuty Młodych”**

Propozycja dla utalentowanych artystycznie młodych ludzi: grających na różnych instrumentach, śpiewających, tańczących, fotografujących, piszących, malujących itp. Centrum nadal czeka na zgłoszenia tych, którzy chcą uzyskać bezpłatną pomoc w zaistnieniu na scenie i w rozwijaniu talentu.

PAŹDZIERNIK**„Spotkania z operą”** – wyjazdy na spektakl do Teatru

Wielkiego Opery i Baletu we Lwowie

Szczegóły w afiszach.

IMPREZY WSPÓŁORGANIZOWANE**9 WRZESNIA • DOM KULTURY W ZARZECZU****„Festyn pod Platanem”**

– IX Przegląd Grup Śpiewaczych w Zarzeczcu

Nazwa Festynu nie jest przypadkowa, bowiem rzeczywistość odbywa się on pod wiekowym (około trzystuletnim), rozłożystym platanem obok Pałacu Dzieduszyckich. Ideą tej imprezy jest upowszechnianie i kultywowanie ludowej tradycji wspólnego śpiewania, a także promocja gminy oraz twórców ludowych z terenu Pogranicza Nadsańskiego. Do udziału w przeglądzie zapraszane są grupy śpiewacze z powiatu przeworskiego, jarosławskiego, przemyskiego i lubaczowskiego, które zaprezentują pieśni zwyczajowe i obrzędowe o dowolnej tematyce. Od ubiegłego roku mogą w nim uczestniczyć także dziecięce i młodzieżowe grupy śpiewacze.

Org. Dom Kultury w Zarzeczcu

Pod platanem...

fot. K. Trojanowska

30 WRZESNIA**Inauguracja XXIV Festiwalu****Przemyska Jesień Muzyczna****Koncert Marka Torzewskiego**

z tow. Przemyskiej Orkiestry Kameralnej

Szczegóły w afiszach.

Org. Towarzystwo Muzyczne w Przemyśle

14 PAŹDZIERNIKA • GMINNE CENTRUM KULTURY W WIĄZOWNICY**VII „Biesiada nad Wycząwą”** – prezentacja

dawnego jadła wiejskiego w Wiązownicy

Impreza podtrzymująca pamięć oraz tradycyjne umiejętności sporządzania potraw wiejskich, jak dawniej „z wszystkiego co w polu, sadzie, lesie i wodzie”, charakterystycznych dla danego regionu.

W konkursie uczestniczą zespoły regionalne, Koła Gospodyń Wiejskich z powiatów: jarosławskiego, lubaczowskiego, przemyskiego i przeworskiego, które do oceny jurorów przygotowują tradycyjne potrawy gotowane i pieczone oraz wykonane ręcznie ozdoby stołu. Po ocenie stoisk degustacja dla publiczności.

Org. GCK w Wiązownicy

ciąg dalszy na str. 38 »»»

OFERTA EDUKACJI KULTURALNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY CK W PRZEMYSŁU

Jednym z priorytetowych zadań, jakie realizuje Centrum Kulturalne, jest edukacja kulturalna i artystyczna dzieci i młodzieży w zakresie muzyki, plastyki, tańca, teatru i filmu.

Na całoroczny program edukacji kulturalnej składa się szereg propozycji, m.in.: zajęcia w zespołach i klubach zainteresowań, konkursy, przeglądy (wokalne, instrumentalne, taneczne, teatralne, plastyczne, filmowe, fotograficzne, popularyzujące folklor i sztukę ludową), a także cykliczne i okazjonalne prezentacje (koncerty, spektakle, wystawy) oraz inne działania artystyczne.

W Centrum Kulturalnym można uczestniczyć w zajęciach zespołów: tanecznych: Zespół Taneczny „Koralik” (4 grupy), Zespół Taneczny „Foxal” (4 grupy), Zespół Break Dance „Unikal Family”; teatralnych: Grupa Teatralna „Gardero-ba”, Grupa Teatralna „Gardero-ba II”; muzycznych: Przemyska Szkoła Jazzu (różne formacje jazzowe), Studio Piosenki AGA, Zespół punk-rockowy (żeński), Zespół hip-hop.

Ponadto w CK prowadzone są Warsztaty Plastyczne dla Dzieci w trzech grupach wiekowych (od 6 do 12 lat), a młodzież może doskonalić swoje umiejętności i zainteresowania w Klubie Plastyka Nieprofesjonalnego i Przemyskim Klubie Szaradzystów.

Centrum Kulturalne podejmuje wiele nowych inicjatyw artystycznych o różnorodnym charakterze i zasięgu. Ostatnio wystąpiło z propozycją skierowaną do wrażliwej i utalentowanej artystycznie młodzieży, która w ramach *Scenicznych Debiutów Młodych* może uzyskać bezpłatną pomoc w zaistnieniu na scenie i w rozwijaniu swojego talentu. W planach

Joanna Zaremska z Rzeszowa – lauretka II nagrody w konkursie „Śpiewaj razem z nami” 2007 fot. A. Podulka

Zespół „Mikado” z Albigowej – laureat I nagrody w konkursie „Tańcowaly dwa Michały” fot. P. Then

instytucji jest również zorganizowanie w lipcu przyszłego roku *Podkarpackiego Pleneru Plastycznego*. Uzdolnione dzieci i młodzież, wyłonieni przez ośrodki kultury i szkoły woj. podkarpackiego, będą gośćmi Bogusława Iwanowskiego, twórcy Galerii Rzeźby Plenerowej w Tyrawie Wołoskiej.

Warto również podkreślić, że w kilku imprezach folklorystycznych, które do tej pory zarezerwowane były wyłącznie dla osób dorosłych, stworzono możliwość uczestniczenia dzieciom i młodzieży poprzez kategorię „Mistrz-uczeń”. Tak stało się podczas konkursu na pisanek, w przeglądach zespołów śpiewających i kapel ludowych. Również w prezentacjach poetyckich pojawiają się młode talenty.

Będą kontynuowane także w czasie ferii i wakacji zajęcia dla dzieci w wieku 6–12 lat, które wypoczywają w mieście. Podczas tych zajęć uczestniczą one w grach towarzyskich, zabawach plastycznych, konkursach i turniejach z nagrodami, projekcjach filmowych w kinie, w wycieczkach pieszych, podczas których poznają zabytki i historię Przemysła.

Zachęcamy do zapoznania się z aktualną ofertą Centrum Kulturalnego na stronie internetowej www.ck.przemysl.pl, na której oprócz omówień imprez zamieszczamy regulaminy i kalendarz planowanych w ciągu roku przedsięwzięć.

Oprac. JN

Biesiada nad Wyczwawą – nagrodzone w 2006 roku stoisko KGW z Ujeznej fot. K. Trojanowska

««« ciąg dalszy ze str. 37

WYSTAWY · GALERIA „PIWNICE” CK

– „Kultura romska” – wystawa prac fotografików z Polski i Słowacji (7–30 października)

DĘBICA

---

29 WRZEŚNIA – 8 PAŹDZIERNIKA

IX Dni Sztuki

Blizsze inf.: Agencja Artystyczna „Aplauz” w Dębicy,
tel. 604 967 755

JAROSŁAW

Jesienne Impresje Artystyczne

Cykl imprez prezentujący różnorodne formy kulturalno-oświatowej i artystycznej aktywności amatorskiej.

18–19 PAŹDZIERNIKA

Konkurs Recytatorski „Wawrzynek” – „Poeci i Pisarze Dzieciom”

24 PAŹDZIERNIKA

Turniej Poetycki „O laur impresji”

WYSTAWY • GALERIA RYNEK 6

- Wystawa prac Uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej z DPS w Jarosławiu (do 7 września)
- Justyna Garbowska – malarstwo (17–28 września)
- Maria Siuta-Górecka – malarstwo (październik)

WYSTAWY

MAŁA GALERIA. PL. A. MICKIEWICZA 6

- Fotografia Grupy „Klub GT” (11–28 września, wernisaż: 10 września, godz. 18.00)
- Fotografia Grupy „Black and White” (8–19 października, wernisaż: 5 października, godz. 18.00)

Blizsze inf.: MOK w Jarosławiu, tel. 016 621 44 34

KROSNO

14–19 WRZEŚNIA • KINO KDK

Przegląd Jednego Twórcy – Andrzej Wajda

Widzowie obejrzą sześć filmów: *Kanal*, *Popiół i diament*, *Wesele*, *Panny z Wilka*, *Kronika wypadków miłosnych*, *Pan Tadeusz*.

21–23 WRZEŚNIA

IV Galicja Blues Festival

21–22 września – przesłuchania konkursowe

23 września – Koncert Finalowy

Wyst.: Canned Heat Revival Band, Keith Thomson's Strangebrew & Patsy Gamble, Laureat konkursu, Los Agentos & Hokus, Mr. Blues, Pro Musica Grand Standard Orchestra

Inf.: www.kdk.krosno.pl/galicjablues/

22 WRZEŚNIA • HALA SPORTOWO-WIDOWISKOWA, UL. BURSACI 29

Turniej Tańca Towarzyskiego

z cyklu Grand Prix Polski

26–30 WRZEŚNIA

IV Polonijne Spotkania Literacko-Artystyczne

28 WRZEŚNIA

Jesienna Biesiada Poetycka

VIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki o „Lampę Ignacego Łukasiewicza” – ogłoszenie wyników, promocja *Almanachu poetyckiego* Klubu Literackiego KDK

18–20 PAŹDZIERNIKA • KINO KDK

XXV Festiwal Teatrów Dziecięcych „Puchar Uśmiechu”

Przegląd teatrów dziecięcych i młodzieżowych żywego planu z udziałem zespołów polonijnych

IMPREZY CYKLICZNE

CZWARTEK, GODZ. 19.00 • KINO KDK

Dyskusyjny Klub Filmowy „16 mm”

Blizsze inf.: Krośnieński Dom Kultury,
tel. 013 432 18 98, www.kdk.krosno.pl

KURYŁÓWKA

---

2 WRZEŚNIA

Dożynki Gminne – Kuryłówka 2007

16 WRZEŚNIA • OZANNA

Dzień Ziemiaka

PAŹDZIERNIK • OZANNA

Koncert Zespołów Hip-Hopowych „Rym”

PAŹDZIERNIK • OZANNA

Koncert zespołów Rockowych „Garaż”

Blizsze inf.: GOK w Kuryłowce, tel. 017 243 80 49

LEŻAJSK

1–2 WRZEŚNIA • DOM KULTURY

„Spotkanie Trzech Kultur” – impreza artystyczna prezentująca kulturę polską, ukraińską i żydowską

W programie m.in.: konkursy fotograficzne i literackie dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, plenerowe koncerty muzyczne (1–2 września), wystawa okolicznościowa (1–2 września), na której zaprezentowane zostaną ciekawe dokumenty i eksponaty oraz place plastyczne działającej przy MCK grupy „Słoneczni”, a także sesja popularnonaukowa (20 września).

29–30 WRZEŚNIA • DOM KULTURY

IX Międzynarodowy Festiwal Łowiecki

Leżajsk '2007

W ramach Festiwalu odbędzie się przegląd zespołów sygnalistów myśliwskich, wystawy i giełdy kolekcjonerskie o tematyce myśliwskiej i łowieckiej, konkurs wiedzy przyrodniczej, polowanie, biesiada myśliwska oraz występy i koncerty rozrywkowe popularnych solistów i zespołów.

PAŹDZIERNIK • DOM KULTURY

XV Ogólnopolski Konkurs Tańca Rap

Blizsze inf.: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku,
tel. 017 242 11 34

ciąg dalszy na str. 40 »»»

«« ciąg dalszy ze str. 39

MIELEC

---

3 WRZEŚNIA, GODZ. 19.30 • KOŚCIÓŁ MBNP**VIII Koncert Finałowy X Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego Mielec '2007**W programie: G. F. Händel – *Muzyka na wodzie, Muzyka ogni sztucznych, koncert organowy B-dur*

Wykonawcy: Śląska Orkiestra Kameralna, Sekcja Dęta Krakowskiej Orkiestry Radiowej, Józef Serafin – organy, Bernard Steiner (Niemcy) – dyrygent

23 WRZEŚNIA • SALA WIDOWISKOWA DK SCK**Koncert Piano concerto Nr 1**

w wyk. Orkiestry Kameralnej Filharmonii Świętokrzyskiej, Volkmar Studtucker (Niemcy) – dyrygent, Artur Jaroń – fortepian

PAŹDZIERNIK • SALA WIDOWISKOWA DK SCK**Recital fortepianowy** – Gilles Vonsattel (Szwajcaria)

W programie: Schubert, Liszt, Bartok, Chopin, Beck, Ravel

WYSTAWY

- Wystawa autorska: Agnieszka Wozowicz, Jakub Wozowicz, Jan Wozowicz (październik, Galeria I DK SCK)
- Triennale z martwa naturą – wystawa z BWA w Sieradzu (wrzesień, Centrum wystawienniczo-promocyjne SCK)

Bliższe inf.: Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu, tel. 017 586 23 73, www.kultura.mielec.ptc.pl

---

PRZEMYSŁ

---

4 WRZEŚNIA, GODZ. 9.30 • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**Międzynarodowe Warsztaty Dziennikarskie**

„Odświeżanie pereł – konserwacje, rewitalizacje, zabezpieczenia – czyli polskie doświadczenia w zakresie ochrony zabytków”

Org.: „Fundacja Partnerstwo na rzecz demokracji” w Rzeszowie

7 WRZEŚNIA, GODZ. 18.00 • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**„X Zjazd Przemyslan”** – spektakl Aleksandra Fredry

„Intryga na prędcie” w wyk. Teatru „Fredreum”

Wstęp wolny Org.: Towarzystwo Przyjaciół Przemysła i Regionu w Przemysłu

19 WRZEŚNIA, GODZ. 19.00 • KLUB „NIEDZWIĄDEK**Koncert fortepianowy**

Marcina Dominika Głucha (Szwecja)

W progr. m.in. najświetniejsze tanga świata. Wstęp wolny.

21 WRZEŚNIA, GODZ. 19.00 • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**Koncert Piotra Nalepy „Breakout tour”****28 WRZEŚNIA** • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI

„Z teatrem na ty” – spektakle edukacyjne dla młodzieży

w wyk. aktorów Agencji Artystycznej „Joanna” z Kielc
godz. 8.00 „Zdążyć przed Panem Bogiem”

godz. 10.00 „Mały książę”

godz. 12.00 „Zdążyć przed Panem Bogiem”

29 WRZEŚNIA, GODZ. 16.00 • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**XIV Festiwal Piosenki Religijnej**

Org. Parafia pw. Chrystusa Króla w Jarosławiu

1 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00 • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**Koncert muzyczny z okazji****Międzynarodowego Dnia Muzyki****12 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00** • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**Wernisaż wystawy malarstwa Piotra Rędziniaka****16 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00** • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**Wieczór poetycko-muzyczny z okazji****„VII Dnia Papieskiego”****19–26 PAŹDZIERNIKA** • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**XIX „Jazz Nad Sanem”**

W programie koncerty m.in.: Beaty Kossowskiej z zespołem, zespołu „Old Metropolitan Band”, Anny Serafińskiej

WYSTAWY • ZAMEK KAZIMIERZOWSKI**WYSTAWY STAŁE:**

- 138 lat Towarzystwa Dramatycznego im. A. Fredry „Fredreum” w Przemysłu
- Dorobek sceniczny Kazimierza Opalińskiego – najwybitniejszego aktora „Fredreum”
- „Fredreum” w karykaturze
- Widoki przemyskie z lat 50. XX wieku

WYSTAWY CZASOWE:

- Rzeźba Krzysztofa Kędzierskiego (do 23 września)
  - Malarstwo Piotra Rędziniaka (12–28 października)
- Bliższe inf.: Przemyskie Centrum Kultury i Nauki „Zamek” tel. 016 678 50 63, www.kultura.przemysl.pl*

SANOK

5–14 PAŹDZIERNIKA**XVII Festiwal im. Adama Didura****5 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 11.00**

„Kot w butach” – muzyczna bajka dla dzieci

5 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00**Inauguracja Festiwalu**– „*Karol Szymanowski in memoriam*”K. Szymanowski – *Pieśni kurpiowskie, Stabat Mater, Harnasie*
Wyk.: soliści, chór, orkiestra Opery Śląskiej**6 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00****Jazzowe wariacje wokalne** – „*Śpiewnik Nahornego*”

Wyk.: Lora Szafran – śpiew, Włodzimierz Nahorny – fortepian, Mariusz Bogdanowicz – kontrabas, Piotr Biskupski – perkusja

7 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00**Najsłynniejsze arie basowe i duety**

Wyk.: soliści, orkiestra Konserwatorium Lwowskiego

8 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00**Wieczorne parafrazy operowe**

ciąg dalszy na str. 41 >>>

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W PRZEMYSŁU

ADRES: 37-700 PRZEMYSŁ, UL. KOŚCIUSZKI 3

Dyrektor: Janusz Jerzy Cywicki
Tel./Faks: 016 678 38 59
E-mail: galeria_przemysl@pro.onet.pl
Internet: www.galeria-przemysl.interserw.pl

31 SIERPNIĄ – 16 WRZEŚNIA

Międzynarodowe Spotkania Artystów – Słonne 2007

WYSTAWY

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W PRZEMYSŁU

- Andrzej Zalecki – linoryt (do 12 września)
- Międzynarodowe Spotkania Artystów – Słonne 2007 – wystawa poplenerowa (14 września – 2 października)

WYSTAWY • GALERIA ART W KRASICZYNIE

- 25× Słonne – wystawa jubileuszowa połączona z promocją albumu „25× Słonne” dokumentującego 25 lat organizacji międzynarodowych spotkań w tej miejscowości (2–30 września)

Andrzej Zalecki, „Uśmiech”, 2004, linoryt, 90×90 cm

WYSTAWY/AKCJE • KRESOWY DOM SZTUKI W DUBIECKU

- Elżbieta Kalinowska – realizacja pn. „Modlitwa” (7 września) ciąg dalszy na str. 42 >>>

««« ciąg dalszy ze str. 40

F. Chopin – *La ci darem la mano*, Koncert fortepianowy *f-moll*

Wyk.: Krzysztof Broja – fortepian

8 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 20.00

La passione dell' opera

Wyk.: Agata Kielar, Łukasz Długosz – flet

9 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Twórcy operowi w kameralistycie

S. Moniuszko – *kwartet smyczkowy d-moll*, F. Mendelssohn – *kwartet nr 2 op. 13*, K. Szymanowski – *kwartet nr 1*

Wyk.: Royal String Quartet

10 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Klasyka operetki

F. Lehár – *Kraina uśmiechu*

Wyk.: soliści, chór, balet Teatru Muzycznego w Gliwicach

11 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Przeboje muzyki wokalne

cz. I – Muzyka polska: Waclaw z Szamotuł, Chopin, Paderewski, Penderecki; cz. II: A. Ramirez – *Msza krolewska*

Wyk.: Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanesis

12 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Słynne zespoły baletowe

Mewa wg A. Czechowa

Wyk.: St. Petersburski Balet Borysa Eifmana

13 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Najpiękniejsze opery świata

K. M. Weber – *Wolny strzelec*

Wyk.: soliści, chór, orkiestra Teatru Wielkiego w Poznaniu

14 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 18.00

Koncert Galowy – Wieczór Pucciniego

Wyk.: Joanna Kozłowska – sopran, Barbara Kubiak – sopran, Krzysztof Bednarek – tenor, orkiestra Teatru Wielkiego w Poznaniu

Bliższe inf.: *Sanocki Dom Kultury*,

tel. 013 463 41 42, www.sdk.sanok.prox.pl

SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI

1 WRZEŚNIA, GODZ. 16.00 • KS TG „SOKOŁ”

„Sokołów Rock Festival”

9 WRZEŚNIA, GODZ. 11.00 • WKS „GÓRNOVIA” W GÓRNI

„Dożynki 2007” – Gminne Święto Plonów połączzone z „Festiwałem Podkarpackich Smaków”

16 WRZEŚNIA, GODZ. 14.00

Msza Święta Polowa ku czci pomordowanych przez NKWD w lasach turzańskich

22 I 24 WRZEŚNIA

VI Powiatowy Plener Rzeźbiarski

„Ceramidla 2007”

– I etap – 22 września, godz. 10.00

– II etap, ogłoszenie wyników – 24 września, godz. 14.00, sala klubowa MGOKSiR

30 WRZEŚNIA, GODZ. 14.30 • SALA KLUBOWA MGOKSiR

IV Międzygminny Konkurs Fotograficzny

pt. „Wspomnienia z wakacji” – ogłoszenie wyników

Bliższe inf.: *MGOKSiR w Sokolowie Młp.*,

tel. 017 772 90 53

»»» ciąg dalszy ze str. 41

– Marzanna Wróblewska – „Ściany” – realizacje malarstwa w architekturze (9 września – 7 października)

WYSTAWY/AKCJE • OŚRODEK W SŁONNEM

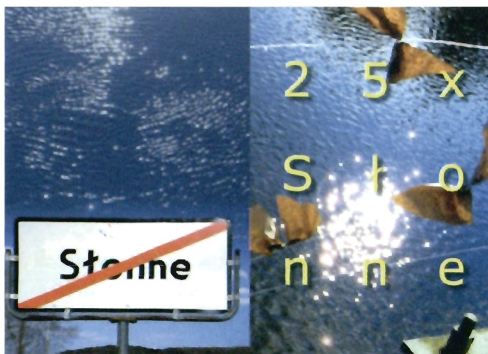
– Renata Wota – całodzienna akcja plastyczna (12 września)

Międzynarodowe Spotkania Artystów w Słonnem

Międzynarodowe Spotkania Artystów organizowane są już od dwudziestu sześciu lat we wsi Słonne koło Dubiecka i w Krasiczynie. To międzynarodowe spotkania z udziałem wybitnych artystów plastyków i fotografików, a także krytyków i historyków sztuki z Polski i innych krajów. Formuła imprezy to 2-tygodniowe, otwarte formalnie, intermedialne spotkania artystów.

Wieś Słonne od wielu lat stała się miejscem międzynarodowych spotkań artystycznych, które ewoluowały od klasycznego, dwutygodniowego spotkania malarzy, poprzez rozszerzenie formuły o nowe media, aż do otwartych formalnie intermedialnych Konfrontacji Plastycznych, gdzie oprócz artystów plastyków zapraszani są także fotograficy, literaci, muzycy czy krytycy i historycy sztuki. Jesienne spotkania w Słonnem organizowane w tym miejscu (a także w Krasiczynie) od roku 1981 mają bezpośredni związek z innym projektem – Międzynarodowym Triennale Malarstwa Regionu Karpat „Srebrny Czworokąt”. Połączenie tych dwóch międzynarodowych imprez stwarza doskonałą okazję nie tylko do nawiązania współpracy pomiędzy galeriami, muzeami, uczelniami artystycznymi czy instytucjami kulturalnymi w celu podejmowania wspólnych przedsięwzięć artystycznych czy wymiany wystaw, ale także, co jest równie ważne – wielu przyjaźni ułatwiających organizację i promocję tych imprez w kraju i za granicą.

Tegoroczne spotkanie rozpoczyna nowy projekt „Międzynarodowe Spotkania Artystów”. Wśród uczestników są znane w kraju i za granicą nazwiska artystów: prof. Marzanna Wróblewska z ASP w Warszawie, prof. Andrzej Załęcki z ASP w Poznaniu, doc. Tadeusz Błoński z Katedry Projektowania Uniwersytetu Technicznego w Koszycach i Prezes Klubu Polskiego na Słowacji, Kazimierz Wiśniak

Okladka albumu „25x Słonne”

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W RZESZOWIE

ADRES: 35-020 RZESZÓW, UL. JANA III SOBIESKIEGO 18

Dyrektor: Ryszard Dudek

Tel./Faks: 017 853 38 11 (centrala)

017 853 36 67 (sekretariat)

E-mail: sekretariat@bwa.rzeszow.pl

Internet: www.bwa.rzeszow.pl

DO 16 WRZEŚNIA

– „Sztuka dawnej Japonii” – drzeworyty, rysunki, wachlarze, katagami

Cenna ekspozycja egzotycznych dzieł wypożyczona z prywatnej kolekcji Lep Art Consulting.

– Malarstwo Tomasza Nowaka z Siedlec

Artysta związany z tamtym środowiskiem i uczelnią podlaską. Oglądamy na wystawie prace inspirowane podróżami do Grecji i fascynacja tamtą kulturą.

– „Fascynacje muzyczne” Anny Baran

Wystawa malarstwa znanej w rzeszowskim środowisku artystki, absolwentki Instytutu Sztuk Pięknych rzeszowskiego Uniwersytetu. ciąg dalszy na str. 43 »»»

– jeden z najbardziej znanych i cenionych scenografów polskich, Stanisława Zacharko – historyk, krytyk sztuki i fotograf, prof. Jan Ferenc z UMCS w Lublinie, a także wielu znanych artystów z kraju i z zagranicy. W sumie udział weźmie 22 artystów z Polski, Moldawii, Rosji, Niemiec, Hiszpanii, Anglii, Słowacji i Rumunii.

W ramach programu Spotkań przygotowaliśmy otwarcie pięciu wystaw, pokazów i akcji towarzyszących (tematy wystaw jak wyżej – red.).

Organizatorem wszystkich dotychczasowych spotkań artystycznych w Słonnem i Krasiczynie była Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyślu – samorządowa instytucja kultury Województwa Podkarpackiego.

dr Janusz J. Cywicki – kurator

OFERTA EDUKACYJNA GALERII SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W PRZEMYSŁU

Galeria prowadzi stale tzw. *Lekcje w Galerii* oparte o kontakty ze szkołami podstawowymi i gimnazjami, polegające na omawianiu kolejnych wystaw oraz rozmowach na temat sztuki współczesnej. Chętnie udostępniamy nasze archiwa oraz udzielamy wszelkich informacji studentom wyższych uczelni piszących zadania semestralne bądź też prace magisterskie.

W październiku br. planujemy wznowić spotkania z krytykami sztuki i artystami pod nazwą *Wieczorne rozmowy o sztuce*. Spotkania kierowane są do młodzieży licealnej oraz osób zainteresowanych problematyką sztuki współczesnej.

45 LAT BIURA WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W RZESZOWIE

««« ciąg dalszy ze str. 42

20 WRZEŚNIA – 7 PAŹDZIERNIKA**Józef Gazda – malarstwo**

W górnej sali BWA wystawa malarstwa Józefa Gazdy. Wystawa odznacza blisko 40-letnią pracę artystyczną znanego rzeszowskiego twórcy, długoletniego pedagoga PLSP w Rzeszowie. Jeszcze w latach 60. XX wieku pełnił funkcję kierownika rzeszowskiego BWA. Jest aktywnym twórcą, a także działaczem kulturalnym. Członek Związku Polskich Artystów Plastyków oraz Przemyskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Jako absolwent Wydziału Malarstwa i Grafiki początkowo uprawiał grafikę. Kilka prac z tego zakresu mieliśmy okazję zobaczyć w ubiegłym roku na wystawie „Zbiory BWA2”. Od wielu lat głównie uprawia malarstwo. Za tę właśnie aktywność artystyczną wielokrotnie był nagradzany na ogólnopolskich i regionalnych konkursach i przeglądach. Ostatnie sukcesy to częste nagrody w corocznym konkursie „Obraz, Grafika, Rysunek, Rzeźba Roku” (BWA Rzeszów) czy nagroda Fundacji Rodziny Zbigniewa Jana Krygowskiego za wierność tradycjom malarstwu. Józef Gazda jest również laureatem nagrody Miasta Rzeszowa w dziedzinie Kultura i Sztuka.

**Ogólnopolski Przegląd Twórczości
Pedagogów Plastyki**

W dolnej sali organizowany już po raz 23 przez Wojewódzki Dom Kultury Ogólnopolski Przegląd Twórczości Pedagogów Plastyki. Bardzo dobra współpraca naszych instytucji pozwoliła na prezentację tej wystawy już ponad dziesiąty raz w murach Domu Sztuki. Wystawa ma charakter ogólnopolski. Obejmuje zakres malarstwa, rysunku i grafiki. Komisarzem konkursu jest artysta plastyk Krystyna Niebudek.

Arvidas Švirmickas – malarstwo

Wystawa litewskiego artysty w Galerii Małej.

11 PAŹDZIERNIKA – 2 GRUDNIA**„Jesienne Konfrontacje” – Triennale Polskiego
Malarstwa Współczesnego – Rzeszów 2007**

BWA powróciło do słynnej i znanej w całej Polsce od lat 60. po 80. ubiegłego stulecia konkursowej wystawy. Reaktywacja tej imprezy jest ważnym dla środowiska wydarzeniem. Od lat bowiem cierpimy na swoisty głód dużych, znaczących wydarzeń artystycznych. Po pierwszym etapie prac jury kwalifikującym zgłoszone prace do wystawy mamy pewność, że takim właśnie będzie. Patronat nad wystawą objęli Wojewoda Podkarpacki, Marszałek Województwa Podkarpackiego i Prezydent Miasta Rzeszowa. Patroni ci również ufundowali nagrody. Triennale spotka-

Józef Gazda, „Zielone przedmieście”

ło się z ogromnym zainteresowaniem wielu środowisk plastycznych całego kraju. Z pośród 532 obrazów zgłoszonych przez 216 artystów jury pod przewodnictwem prof. Antoniego Fałata z Europejskiej Akademii Sztuk w Warszawie zakwalifikowało 98 obrazów 85 autorów.

Drugi etap – nagradzający – odbędzie się tuż przed otwarciem wystawy. Warto wspomnieć o przychylności i zainteresowaniu imprezą władz i sponsorów z naszego regionu. Grad Prix ufundowała rzeszowska firma Elektromontaż – Rzeszów SA – Złoty Sponsor Wystawy.

W Galerii Małej wystawa towarzysząca prac jurorów konkursu. To znany proceder przy tego rodzaju imprezach, konfrontacji i prezentacji twórczości oceniających uczestników konkursu.

Na wystawę składać się będą po jednej pracy wspólnych artystów malarzy i teoretyków sztuki: wspomnianego prof. Antoniego Fałata, prof. Andrzeja Sadowskiego z ASP w Łodzi, prof. Marka Kamińskiego z Katowic, (znanego nam) prof. Zbigniewa Bajka z ASP w Krakowie oraz kuratora konkursu art. malarza Ryszarda Dudka.

Ryszard Dudek, „Akt”

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH W KROŚNIE

ADRES: 38-400 KROSNO, UL. BLICH 2

Dyrektor: Maria Jurkowska
Telefon: 013 432 61 87

31 SIERPNIA – 21 WRZEŚNIA

Urszula Ślusarczyk – wystawa malarstwa

Urodzona w 1968 roku w Lublinie, należy do niewielkiej grupy twórców kontynuujących dzisiaj szlachetną linię „malarstwa materii”. Ukończyła studia w Instytucie Wychowania Plastycznego UMCS w Lublinie; dyplom uzyskała w roku 1994 w pracowni prof. Mariana Stelmaska. Pracuje w Instytucie Sztuk Pięknych Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Uprawia malarstwo, rysunek, grafikę, fotografię.

Jej artystyczna osobowość zarysowała się już w pracach tworzonych pod koniec studiów i tuż po ich ukończeniu. Powstawały wówczas kompozycje zdradzające przede wszystkim wrażliwą obserwatorkę natury, artystkę mającą predylekcje do ujmowania w abstrakcyjne kształty zauważonych w otoczeniu motywów, a także subtelną kolorystykę. Bardzo wczesnie dało się także odczuć, że autorkę interesują ograniczone zestawienia barwne, że wyraźnie ciążyła ku monochromatyzmowi, który stał się w następnych latach jej malarską sygnaturą. Wydaje się zresztą, że jej dotychczasowe doświadczenia układają się niejako w krąg - od tonacji biało-błękitno-popielatych poprzez nasycone barwy ziemi powróciła do tonacji biało-szarych. Punktem wyjścia dla wielu kompozycji jest natura. Malarstwo Urszuli Ślusarczyk nie jest jednak jej opisem, opowieścią o niej, nawet gawędą, a raczej efektem poszukiwania, potrzeby odkrywania racji istnienia pejzażu, ukrytego w nim porządku, kosmosu.

28 WRZEŚNIA – 19 PAŹDZIERNIKA

Franciszek Starowieyski – wystawa rysunku

Malarz, rysownik, grafik, twórca plakatów, scenografii teatralnej i telewizyjnej. Znawca i kolekcjoner sztuki, głównie XVII-wiecznej. Urodził się 8 lipca 1930 roku w Bratkówce koło Krosna. Studiował malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w pracowni Wojciecha Weissa i Adama Marczyńskiego (1949–1952), a następnie w ASP w Warszawie w pracowni Michała Byliny, gdzie uzyskał dyplom w 1955 roku. Przez szereg lat tworzył na przemian w pracowniach w Warszawie i w Paryżu. Zrealizował około 300 plakatów i uważany jest za jednego z najwybitniejszych przedstawicieli „polskiej szkoły plakatu”. Stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej, wykładowca Berliner Hochschule der Kunste (1980) i Europejskiej Akademii Sztuki w Warszawie (od 1993 roku).

Franciszek Starowieyski, artysta obdarzony barokową wyobraźnią, z niezwykłą wprost biegłością łączy w sztuce zmysłowe formy z intelektualnym przesłaniem, szoku-

Urszula Ślusarczyk, „Ślady czasu 3”

jąc często nieoczekiwanymi efektami i surrealistycznymi wizjami. Jego twórczość o wyrafinowanej ornamentacji wypełniona jest charakterystyczną metaforą i własnym systemem znaków wywiedzionych z najbliższej artysty, barokowej estetyki. Malarstwo Starowieyskiego cechuje fascynacja zmysłowym ciałem kobiecym o „rubensowskich” kształtach oraz refleksja nad przemijaniem i śmiercią.

GALERIA FOTOGRAFII MIASTA RZESZOWA

ADRES: 35-030 RZESZÓW, UL. 3 MAJA 9

Dyrektor: Irena Galuszka
Telefon: 017 853 24 45

DO 20 PAŹDZIERNIKA

– „Wczorajsze dzisiaj” – Rzeszów z lat okupacji 1939–1945 ze zbiorów Bogusława Kotuli

GALERIA „POD RATUSZEM

ADRES: 35-064 RZESZÓW, UL. RYNEK 1

1–21 WRZEŚNIA

– Harald Schuppe – Bielefeld (Niemcy)

1–21 WRZEŚNIA

– Dni Kultury Marynistycznej: Orzechówka 2007 – wystawa poplenerowa

Bliższe inf.: Wydział, Kultury, Promocji i Sportu
Urzędu Miasta w Rzeszowie, tel. 017 875 47 59

SZAJNA GALERIA

PAŃSTWOWY TEATR IM. W. SIEMASZKOWEJ

ADRES: 35-010 RZESZÓW, UL. SOKOŁA 7/9

Telefony: 017 853 20 10
Tel./faks: 017 853 27 48

Szajna

Stała wystawa prac plastycznych prof. Józefa Szajny. Prezentuje: collages, malarstwo i rysunki, a także kompozycje przestrzenne. Zwiedzanie Galerii możliwe indywidualnie i grupowo w dowolnym terminie po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu.

««« ciąg dalszy ze str. 3

- **Tadeusz Piekło** – znakomity poeta, współzałożyciel rzeszowskiego oddziału ZLP, obchodzący 50-lecie działalności twórczej;
- **Władysław Salamon** – dyrektor Ośrodka Kultury w Wiśniowej, animator wielu form działalności, wzorowo prowadzący współpracę ze środowiskiem wiejskim;
- **Marek Strączek** – zaangażowany w działalność patriotyczno-wychowawczą w ramach Podkarpackiego Oddziału Związku Piłsudczyków oraz Związku Strzeleckiego „Strzelec”, organizator wielu uroczystości patriotycznych w Rzeszowie;
- **Andrzej Szypuła** – dyrygent, animator kultury muzycznej działający w m.in. w Rzeszowskim Towarzystwie Muzycznym, inicjator i organizator wielu koncertów, festiwalu i realizacji operowych, redaktor naczelny czasopisma społeczno-kulturalnego „Kamerton”;
- **Marek Wojnarowski** – animator teatru i widowisk muzycznych w Stalowej Woli, twórca i reżyser nagradzane wielokrotnie Teatru Okna, obchodzący 25-lecie pracy artystycznej;
- **Jerzy Wygoda** – artysta fotografik, organizator i współorganizator wielu przedsięwzięć promujących fotografię i nowoczesne techniki multimedialne, wielokrotnie nagradzany w konkursach fotograficznych w kraju i za granicą.

Nagrody indywidualne za szczególne osiągnięcia otrzymały:

- **Agnieszka Fryc** – choreograf prowadząca z sukcesami zajęcia taneczne z zespołem „Raclawice” działającym przy Katolickim Domu Kultury „Arka” w Raclawicach;
- **Joanna Kielar** – znakomita młoda artystka, laureatka prestiżowych konkursów wiolonczelowych w kraju i za granicą;
- **Halina Piotrowska** – z-ca dyrektora w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie, koordynująca wiele zadań merytorycznych WiMBP i bibliotek publicznych w województwie służących m.in. doskonaleniu kadry bibliotekarskiej, szczególnie za koordynowaną w województwie akcją „Cała Polska czyta dzieciom”.

Nagrodzona Kapela „Ja Toj” z Przemyśla

fol. M. Zajac

- Pośród uhonorowanych nagrodami zbiorowymi znaleźli się:
- nagrody za całokształt działalności – **Zespół Ludowy „Ziemia Sanocka”** z Nowosielec, **Zespół Obrzędowy „Lasowiaczki”** z Baranowa Sandomierskiego, **Związek Literatów Polskich – Oddział w Rzeszowie, Stowarzyszenie „Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. Zenona Brzewskiego w Łańcucie”, Kapela „Ja Toj”** z Przemyśla, **Harcerska Orkiestra Dęta Ziemi Przemyskiej z Żurawicy**;
  - nagrody za szczególne osiągnięcia – **Zespół Obrzędowy „Mazurzenie”** z Mazurów, **Kapela Ludowa „Przysietczanie”** z Przysietnicy, **Orkiestra Dęta z Błażowej, Chór „Deo Gloria”** z Boguchwały, **Kapela Ludowa „Trzcinicoki”** z Trzcinicy.

Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy!

Cecylia Soja

Festiwal Kapel Folkloru Miejskiego – Przemyśl 2007

W tym roku festiwal noszący dotychczas nazwę Festiwal Kapel Podwórkowych po raz pierwszy rozpoczął się pod szyldem Festiwal Kapel Folkloru Miejskiego. Zachowana została jednak dotychczasowa „numeracja” i dlatego też była to już 29. edycja festiwalu, zorganizowanego, podobnie jak w latach poprzednich, przez Centrum Kulturalne w Przemyślu.

Od wielu lat zespoły noszące nazwę kapeli podwórkowej wykonują repertuar coraz bardziej odbiegający charakterem, stylem oraz sposobem aranżacji od piosenek, które powszechnie uważało się za charakterystyczny dla tego rodzaju folkloru. Równocześnie sposób prezentacji, nie podwórkowy ale sceniczny, oddala te zespoły od minionej bezpowrotnie, jak się zdaje, tradycji. Pojęcie folkloru miejskiego jest nieco pojemniejsze, niż podwórkowego; obejmuje bogatszy wachlarz zjawisk muzycznych i trafniej oddaje dzisiejszą sytuację tego gatunku muzyki. Dlatego też zdecydowano się na zmianę nazwy festiwalu. Jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę, że nawet tak pojemne pojęcie jak folklor miejski ma, podobnie jak każde inne zjawisko artystyczne, swoje granice. Wyznaczają je łącznie repertuar, sposób prezentacji, a także związek z szeroko rozumianą ludowością, co wynika z pojęcia „folk-lore”. Zwracanie uwagi na ten aspekt jest troską wszystkich, którym bliski jest los kapel folkloru miejskiego i muzyki, którą grają.

W tegorocznym przeglądzie, który odbył się w dniach 5–6 maja, wystąpiło 13 zespołów, z których większość brała już udział w poprzednich jego edycjach. W sobotę trwały przesłuchania konkursowe, natomiast tradycyjne już, niedzielne koncertowanie kapel na ulicach Przemyśla, miało w tym roku nader ograniczony zasięg z uwagi na mało sprzyjającą aurę. Z tego też powodu popołudniowy koncert odbył się w nie w plenerze, lecz w wypełnionej do ostatnie-

ciąg dalszy na str. 46 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 45

go miejsca sali widowiskowej Centrum Kulturalnego. Wieczór zakończył się występem kabaretu „Elita”.

Tak jak już niejednokrotnie bywało, wśród uczestników konkursu najliczniejsza była grupa wykonawców z Przemyśla, Sanoka, Przeworska i okolic, gdyż region ten to prawdziwe „zagłębienie” kapel kultywujących tradycje folkloru miejskiego i mających tutaj swoją wierną publiczność. Jak co roku pojawiła się na przemyskiej estradzie Kapela „Wujka Jaśka” z Andrychowa, przyjechały także zespoły z Wielkopolski i Śląska; po raz pierwszy zaprezentowała się przemyskiej publiczności kapela z Suwałk.

Programy konkursowe były, podobnie w minionych latach, dość zróżnicowane, niejednokrotnie stanowiły je wiązanki popularnych, ale nowszych melodii o zasięgu ogólnopolskim, czasem przystosowane do potrzeb zespołu, pojawiały się też szlagiery z okresu międzywojennego. Jednak wiele kapel opiera swoje występy na repertuarze własnym, pisanym przez członków zespołu. Te kompozycje, z natury rzeczy, związane są zwykle silnie z realiami środowiska swoich twórców, co jest istotną cechą folkloru miejskiego. Trzeba też podkreślić, że wiele kapel posiada już swój własny, rozpoznawalny styl. Należy do nich między innymi wspomniana wyżej Kapela „Wujka Jaśka”, występująca w jednorodnym wyrazowo programie, czy też żywołowo grająca Kapela „Śląskie Bajery”.

Po konkursowych przesłuchaniach jurorzy wyłonili zwycięzców festiwalu. I nawet jeśli nie wszystkim udało się zdobyć nagrody, to podkreślić trzeba, iż poziom wykonawczy, jaki prezentowały biorące w nim udział zespoły, był bardzo niejednokrotnie satysfakcjonujący.

Pierwszą nagrodę, ufundowaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, otrzymała Kapela „Śląskie Bajery” z Ornontowic. Drugą nagrodę, której fundatorem był Marszałek Województwa Podkarpackiego, przyznał Przeworskiej Kapeli Podwórkowej „Beka”. Zdobywcą trzeciej nagrody, ufundowanej przez Prezydenta Miasta Przemyśla, została Kapela Podwórkowa „Eka” z Gostynia. Przyznano także cztery równorzędne wyróżnienia, które

Kapela „Śląskie Bajery” z Ornontowic – laureat I nagrody
 fot. P. Then

otrzymały następujące zespoły: Kapela Podwórkowa „Wujka Jaśka” z Andrychowa, Częstochowska Kapela Biesiadna „Grupa Romana”, Kapela Podwórkowa „Tońko” z Dynowa oraz Kapela Podwórkowa Staśka Derenia z Sanoka.

Festiwal Kapel Folkloru Miejskiego od lat jest wpisany w pejzaż kulturalny Przemyśla, w czym nie do przecenienia udział mają organizatorzy – Centrum Kulturalne w Przemyślu, dbający o zachowanie tradycji tego gatunku folkloru. Za rok odbędzie się jubileuszowy – trzydziesty już festiwal i mamy nadzieję, że nikogo z dotychczasowych uczestników na nim nie zabraknie, czego życzymy przemyskiej publiczności i wszystkim miłośnikom folkloru miejskiego.

Bożena Lewandowska

Aktywność społeczno-kulturalna gmin

Realizując swój statutowy obowiązek rozpoznawania stopnia zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców woj. podkarpackiego Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie w pierwszej połowie br. podjął kolejny już raz próbę opisanego aktualnego stanu organizacyjnego gminnych i miejskich instytucji kultury, realizujących w imieniu samorządów lokalnych zadania z zakresu edukacji artystycznej, opieki nad dziedzictwem kulturowym swych środowisk, rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz szeroko pojętego upowszechniania kultury i sztuki.

Instytucjami tymi są gminne/miejskie ośrodki (domy, centra) kultury, które prowadzą większość działań w tym zakresie i wokół których skupia się też działalność wielu organizacji i stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, działań.

Zebraniu informacji charakteryzujących stan organizacyjny tych instytucji, a także aktywność społeczno-kulturalną mieszkańców gmin i miast, służyła ankieta skierowana do poszczególnych ośrodków kultury, a w gminach, w których takich instytucji nie powołano – bezpośrednio do urzędów gmin.

Ankietami tymi nie objęto bibliotek publicznych oraz działalności pozalekcyjnej szkół ze względu na inne ich funkcje i charakter działalności.

Odpowiedzi na postawione w ankiecie pytania były dobrowolne i jawne. WDK nie weryfikował otrzymanych materiałów. Zawarte więc w niniejszym wydawnictwie dane ukazują stan opisany przez respondentów.

W województwie podkarpackim jest 155 gmin/miast i 4 miasta wydzielone: Krosno, Przemyśl, Tarnobrzeg i Rzeszów. Ankietę skierowano do wszystkich 155 gmin, wyłączając 4 wymienione miasta jako nieporównywalne z innymi jednostkami administracyjnymi.

Sieć ośrodków (domów, centrów) kultury w województwie podkarpackim przedstawia się następująco:

– dwie wojewódzkie instytucje: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, Centrum Kulturalne w Przemyślu;

ciąg dalszy na str. 47 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 46

- trzy instytucje w miastach wydzielonych: Krośnieński Dom Kultury, Przemyskie Centrum Kultury i Nauki „Zamek”, Tarnobrzski Dom Kultury;
- 128 gminnych/miejskich ośrodków (domów, centrów) kultury.

Tak więc w 27 gminach nie powołano tego typu instytucji.

Na 155 wysłanych ankiet odpowiedziało 134 respondentów, w tym 109 ośrodków kultury. Według zebranych na podstawie ankiety danych w województwie funkcjonują, pod różnymi nazwami, gminne ośrodki kultury jako instytucje samodzielne o funkcjach wyłącznie związanych z organizacją działalności społeczno-kulturalnej lub połączone z innymi dziedzinami, najczęściej z bibliotekami publicznymi oraz sportem i turystyką. Przypisywane im są także zadania związane z: promocją gmin, wydawaniem lokalnych czasopism, centrum internetowym gminy, redakcją lokalnej telewizji bądź radia, ale także z prowadzeniem basenów kąpielowych, wypożyczalni rowerów, małej gastronomii.

Mimo że ankietowane gminne ośrodki kultury prowadzą 259 swych filii, a w gminach działa jeszcze 286 innych, podległych samorządom lokalnym wiejskich domów kultury, klubów i świetlic oraz 81 tego typu placówek niepodlegających samorządom (parafialne, spółdzielcze itp.), to jeszcze ponad 500 sołectw nie ma żadnej tego typu placówki.

Ankietowane ośrodki kultury zatrudniają w sumie 873 pracowników na pełnych etatach, w tym 429 merytorycznych i 251 administracji i obsługi, oraz 649 pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy, w tym 277 merytorycznych (głównie instruktorów zespołów artystycznych) oraz 112 pracowników obsługi.

Budżet badanych ośrodków kultury zamknął się na koniec 2006 roku kwotą 50 475 451 zł, z czego 6 721 181 zł były to wypracowane przez te instytucje dochody z własnej działalności.

W badanych gminach działało 979 amatorskich zespołów artystycznych (bez zespołów szkolnych), 309 kół i klubów zainteresowań. Wykazano też 746 twórców indywidualnych i osób zajmujących się rzemiosłem artystycznym.

Respondenci wykazali też 1055 organizowanych przez siebie imprez uznanych przez nich za ważne w 2006 roku dla środowiska. Przy czym rozpiętość tej liczby wahała się od 49 do 0.

Gminy wykazały także 290 działających na ich terenie stowarzyszeń społeczno-kulturalnych oraz 91 ukazujących się tytułów gazet i czasopism lokalnych.

Oceniając stan zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców woj. podkarpackiego, stwierdzić należy, że w wielu jeszcze środowiskach brak jest gminnych i miejskich instytucji i placówek zajmujących się organizacją działalności kulturalnej oraz działań zaspokajających spo-

łeczne potrzeby i aspiracje kulturalne. Ankieta wykazała też, że im lepszy stopień zorganizowania gminnej instytucji kultury, tym lepszy stopień zaspokojenia potrzeb społecznych w tej dziedzinie.

Winno to być wskazówką dla samorządów lokalnych i opracowania przez nie strategii rozwoju kulturalnego swych środowisk.

Szczegółowe dane z przeprowadzonych badań dostępne na stronach internetowych Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie: www.wdk.rz.pl. Lesław Wais

Podkarpackie Forum Prasy Samorządowej

Czwarty już raz Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych oraz Wojewódzki Dom Kultury wspólnie z Centrum Kultury gminy Świlcza w Trzycanie zorganizowały doroczne Podkarpackie Forum Prasy Lokalnej.

Prasa ta – wydawana w większości jako miesięczniki, ale i dwutygodniki, dwumiesięczniki i kwartalniki – ukazuje się w prawie połowie gmin i części powiatów województwa podkarpackiego, głównie pod auspicjami lokalnych samorządów. Celem dorocznych spotkań dziennikarzy i wydawców tych czasopism jest przede wszystkim integracja i merytoryczne wsparcie ludzi zajmujących się społecznie działalnością, do której rzadko tylko mają przygotowanie zawodowe, ale którzy podchodzą do tego zadania z ogromną pasją i zaangażowaniem oraz troskę o sprawę istotną dla swych środowisk.

Zadania prasy lokalnej nie odbiegają w zasadzie od zadań innych mediów. Nie powielają one jednak w nieskończoność informacji ogólnopolskich i regionalnych, ale kładą nacisk na dokumentowanie bieżącego życia swych środowisk, ukazywanie historii poszczególnych miejscowości i tworzących ją ludzi, informowanie o działaniach władz lokalnych, promowanie swych małych ojczyzn, integrowanie lokalnych społeczności wokół różnych inicjatyw i działań.

Dzięki tym periodykom jak nigdy dotąd tworzona jest więc szczegółowa dokumentacja rozwoju poszczególnych miejscowości, bieżącego życia społecznego i zachodzących w nim przemian. Wydawnictwa te dostarczają niedocenianych ciągle jeszcze, bogatych materiałów źródłowych, do których coraz częściej sięgają studenci piszący różnego rodzaju prace, naukowcy i publicyści. Gazety te weryfikują również różne problemy, wywoływane centralnie. Widać to wyraźnie na przykładzie problematyki oświatowo-wychowawczej, jakiej poświęcono był w ramach forum konkurs ogłoszony dla gazet lokalnych.

Podejmując problematykę oświaty i wychowania prasa lokalna koncentruje się głównie na problemach konkretnych szkół. Ukazuje nie tylko ich kłopoty, ale także sukcesy, promując ciekawe rozwiązania organizacyjne oraz osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze nauczycieli i uc-

ciąg dalszy na str. 48 »»»

««» ciąg dalszy ze str. 47

niów. Pod tym względem wyróżniono na forum cztery tytuły. Są to: „Kurier Białowski”, „Wiadomości Brzozowskie”, „Brzozowska Gazeta Powiatowa” i „Między Sanem a Wisłokiem” z Tryńczy.

W ramach forum zorganizowano wystawę prasy lokalnej oraz wystawę pierwszych numerów gazet i czasopism ze zbiorów Czesława Długą. *Lesław Wais*

Na ludową nutę

1 lipca melodie polek, sztajerków, tramelek i oberków porywały do tańca nie tylko uczestników, ale także widzów zgromadzonych w Gaci na I Regionalnym Przeglądzie Zespołów Tańca Ludowego „Gacoki”.

Miejsce przeglądu wybrano nieprzypadkowo, bowiem Gać – miejscowość w powiecie przeworskim, szczyti się prawie stuletnimi tradycjami kultury ludowej. W 1908 roku powstał tu Teatr i Chór Włościański, a w 1912 w ramach Drużyny Bartoszewskiej Zespół Muzyki i Śpiewu, którego tradycje kontynuuje Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Gacoki”.

Organizatorem imprezy, której głównym celem jest ochrona od zapomnienia tradycyjnych tańców ludowych, byli: Gminny Ośrodek Kultury w Gaci, Rada Gminy Gać i Centrum Kulturalne w Przemyślu. W prezentacjach konkursowych wystąpiły 3 zespoły i 5 par tanecznych, w których rozpiętość wieku tancerzy wynosiła od 23 do 80 lat.

Jurorzy: Jerzy Dynia – muzyk (Rzeszów), Alina Kościółek-Rusin – choreograf (Rzeszów) i Janina Wojturska – choreograf (Rzeszów), biorąc pod uwagę autentyczność prezentowanych tańców, muzyki i śpiewu, technikę wykonania, dobór kostiumu, opracowanie artystyczne i ogólną prezentację, przyznali:

- w kategorii zespołów tanecznych: I nagrodę Zespołowi Pieśni i Tańca „Markowianie” z Markowej; dwie równorzędne II nagrody: Zespołowi Pieśni i Tańca „Gacoki” z Gaci oraz Zespołowi „Pawłosiowianie” z Pawłosiowa;
- w kategorii par tanecznych: I nagrodę parze Stanisław Zajac i Anna Balawender z Gaci, II nagrodę Renacie

Zespół Pieśni i Tańca „Gacoki” z Gaci fot. K. Trojanowska

i Markowi Ziemiakom z Białoboków, gm. Gać; 3 równorzędne III nagrody parom: Jan Szpytma i Danuta Cieśla z Białoboków, Józef Boratyn i Anna Niemczak z GOK w Zarzeczcu, Krzysztof Kordas i Ewa Sekreta z Białoboków.

Nagrody pieniężne ufundowali: Rada Gminy Gać i Centrum Kulturalne w Przemyślu.

Przeglądowi towarzyszył kiermasz rękodzieła twórców amatorów z naszego regionu. Można było również obejrzeć popisy motocyklistów zrzeszonych w Stowarzyszeniu Tarnowska Konfederacja Motocyklistów „Wataha” oraz Zespołu „Białoboczniki” z Białoboków i działającego przy GOK w Gaci Zespołu Mażorettek.

Halina Kamińska

Co nam w duszy gra...

Muzyka i śpiew już od wielu wieków są związane nierozdzielnie z życiem ludzi i towarzyszą im w ważnych chwilach życia. To właśnie poprzez śpiew i muzykę często wyrażamy nasze emocje, zarówno smutek i żal, jak i szczęście i radość. W zależności od sytuacji odzwierciedlamy stan naszej duszy – pokazujemy „co nam w duszy gra...”. To właśnie muzyka i śpiew stały się elementem łączącym, spajającym ludzi.

Z myślą o podtrzymaniu tej pięknej tradycji wspólnego śpiewu i muzykowania 29 lipca w Tryńczy odbyły się „Spotkania Biesiadne” – I Regionalny Przegląd Piosenek Biesiadnej i Gawędy, promujące wspólne śpiewanie piosenek biesiadnych, a także gawędziarstwo, które dziś zanika, choć właśnie dzięki gawędom i opowiadaniom zachowały się dawne teksty, zwyczaje, obrzędy. Nie były one zapisywane na kartach papieru, lecz poprzez przekaz ustny zapisywały się w umysłach ludzi, którzy przekazywali je w formie gawęd kolejnym pokoleniom.

Organizatorami tego Przeglądu byli: Gminny Ośrodek Kultury w Tryńczy, Urząd Gminy w Tryńczy oraz Centrum Kulturalne w Przemyślu. Patronat honorowy nad imprezą objął Wójt Gminy Tryńczy, zaś medialny gazeta „Super Nowości”. Wzięły w nim udział zespoły oraz gawędziarze z powiatów: jarosławskiego, przeworskiego, przemyskiego. Łącznie czternaście zespołów i czterech gawędziarzy.

„Spotkania” miały charakter konkursu, po wysłuchaniu prezentacji komisja w składzie: Jolanta Danak-Gajda – etnomuzykolog, Jolanta Dragan – etnograf, Stanisław Baryła – muzyk przyznała następujące nagrody:

- w kategorii gawęda: dwie równorzędne nagrody dla Bronisławy Bajor z Pigan, gm. Sieniawa i Bronisławy Władysławy Wołowicz z Białoboków, gm. Gać;
- w kategorii piosenka biesiadna – grupy wokalne: tytuł laureata i pierwszą nagrodę dla Zespołu Śpiewaczego z Kisielowa, gm. Zarzeczce; II nagrodę dla Zespołu Śpiewaczego „Krzeczowiczanki” z Krzeczowic, gm. Kańczuga;

ciąg dalszy na str. 49 »»»

Zespół Biesiadny „Jagiellanie” z Jagielly – laureat I nagrody
fot. A. Hemon

««« ciąg dalszy ze str. 48

– w kategorii piosenka biesiadna – grupy wokalne-instrumentalne: tytuł laureata i I nagrodę dla Zespołu Biesiadnego „Jagiellanie” z Jagielly, gm. Trynczę; II nagrodę dla Zespołu Piosenki Biesiadnej „Śpiewające Zośki” z Gniewczyny Łańcuckiej, gm. Trynczę; III nagrodę dla Zespołu „Nielepkowice” z Nielepkowic, gm. Wiązownica.

Były emocje związane z konkursem, a po nich wspólny śpiew i zabawa, gdzie wszyscy uczestnicy wraz z publicznością zaśpiewali piosenkę „Hej, sokoły” a następnie każdy zespół wyśpiewał po jednej zwrotce dodatkowej – specjalnie ułożonej na tę okazję do ogólnej melodii i wspólnego refrenu.

Biesiada to nie tylko śpiew, zatem nie zabrakło dodatkowych atrakcji: można było skosztować regionalnych potraw przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z gminy Trynczę, ochłodzić się w cieniu parasola napojami, a wieczorem pobawić podczas zabawy tanecznej. Bo jak mówią słowa jednej z piosenek biesiadnych:

*„Będzie prościej, będzie jaśniej, całą radość damy wam.
Będzie prościej, będzie jaśniej, gdy zaśpiewa każdy z was”*

Agata Hemon

XI Prezentacje Twórczości Ludowej w skansenie

W pierwszą niedzielę czerwca na terenie Parku Etnograficznego w Kolbuszowej odbyła się 11. edycja *Prezentacji Twórczości Ludowej*, corocznie organizowanych przez Muzeum Kultury Ludowej. Impreza ta była doskonałą okazją do spotkania z żywym folklorem Lasowiaków i Rzeszowiaków.

Na terenie skansenu, w naturalnym otoczeniu dawnej wsi polskiej, swoją pracę zaprezentowali m.in.: garncarz, kowal, plecionkarz, powroźnik, malarze i rzeźbiarze. W chałupach gospodynie wiejskie pokazały pieczenie chleba „na trzonie”, ubijanie masła w maślnicy oraz przygotowały wiele tradycyjnych potraw. Na scenie można było zobaczyć dawne obrzędy i zwyczaje takie jak „Zamawianie siekiernicy”, „Wieczór taneczny w Budziwoju”, „Wesele w Giedlarowej” oraz występy kapel ludowych. Dużą atrak-

Prezentacje Twórczości Ludowej fot. J. Mazurkiewicz

cją imprezy okazał się występ Dziewczęcej Orkiestry Szalamaitek i Mażorettek z WDK w Rzeszowie, pokaz sprzętu strażackiego oraz jego zastosowania, a także otwarcie nowej wystawy „Zegary ścienne z kolekcji Zdzisława Bisza”.

Ta impreza folklorystyczna jest ważnym elementem kultywowania tradycji, a także promocji regionu. Corocznie spotkanie cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem i przyciąga coraz liczniej młodsze pokolenie, które właśnie tutaj może odnaleźć własne korzenie i odbyć fascynującą lekcję historii.

Katarzyna Dypa

Krośnieński Teatr „i t d...” na fali sukcesu

(festiwalowe reminiscencje uczestnika)

W dniach 23–25 czerwca teatr „i t d...” Krośnieńskiego Domu Kultury uczestniczył w *Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Małych Form „Zderzenia Teatralne”* w Ośrodku Pracy Twórczej Dzieci i Młodzieży „Dorożkarnia” w Warszawie.

Organizatorzy zaprosili 8 młodych teatrów całej Polski – laureatów ogólnopolskich festiwali z ostatniego roku artystycznego 2006/2007. Każde z przedstawień prezentowało swój język wypowiedzi scenicznej, swoistą estetykę i konwencję teatralną. Był to więc swego rodzaju przegląd aktualnych tendencji repertuarowych i warsztatowych młodych teatrów w kraju. Trzeba dodać, że wszystkie teatry, jako laureaci innych festiwali, dysponowały znakomitym warsztatem.

Z dużą starannością organizatorzy przygotowali festiwal w „Dorożkarni”, z powagą, szacunkiem i gościnnością traktując młodych artystów. Trzeba też dodać, że zespoły przebywały w „Dorożkarni” na koszt organizatorów festiwalu. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe gadżety, w tym koszulki z okolicznościowym nadrukiem, a także bezpłatne bilety na wszystkie środki komunikacji miejskiej, na każdą trasę. To pozwoliło młodym ludziom, z różnych stron Polski, zwiedzać ciekawe zakątki stolicy. Oczywiście największym zainteresowaniem cieszyło się Śródmieście i Szlak Królewski.

ciąg dalszy na str. 50 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 49

Atrakcją pierwszego dnia festiwalu były wianki nad Wisłą, na które wybrali się wszyscy. Wśród gwiazd świętojańskiej nocy na nadwiślańskich bulwarach znaleźli się znani wykonawcy: Budka Suflera, Kasia Kowalska, Lenin-grad Cowboys. To był dzień, a raczej noc niezapomnianych wrażeń, niestety przerwany burzą.

Równie bogaty we wrażenia i emocje był drugi dzień pobytu w Warszawie. To był czas prezentacji własnych przedstawień. Epilogiem, a raczej drugą częścią każdego prezentowanego spektaklu był panel dyskusyjny wykonawców, reżysera i publiczności, moderowany przez Komisję Artystyczną, której przewodziła znana aktorka warszawskiego Teatru Narodowego i wykładowca PWST w Krakowie – Beata Fudalej. Te rozmowy pozbawione wyścigowo-konkursowych emocji były dla grup teatralnych cennym doświadczeniem odczuwającym nową teatralną wiedzę. Były też znakomitą formą wzajemnego poznania się. Dużo satysfakcji sprawiły teatrowi z Krosna komplementy, jakimi zostało obsypane ich przedstawienie „Nuda”, zarówno przez Komisję Artystyczną, jak też publiczność. Krośnianie nawiązali wiele nowych przyjaźni i zyskali licznych sympatyków swego teatru. Drugi dzień miał też artystyczny wymiar – obejrzenie w Teatrze Narodowym spektaklu „Sen nocy letniej” w reżyserii Grzegorzewskiego, w gwiazdorskiej obsadzie.

Ostatni, trzeci dzień przeglądu był niezwykle twórczy i pracowity. Młodzi artyści spędzili go na warsztatach teatralnych prowadzonych przez Beatę Fudalej. Ale największe emocje rozbudził w uczestnikach plebiscyt publiczności na najlepsze przedstawienie. Okazał się sukcesem teatru „i t d...”, który przywiózł do Krosna Puchar „Nagroda Publiczności”. Była to jedyna nagroda niekonkursowego festiwalu.

Dotatkową nagrodą dla krośnian jest zaproszenie jako laureata na następną edycję „Zdarzeń” w 2008 roku złożone oficjalnie na uroczystości zamknięcia festiwalu.

Henryk Wichniewicz

Polsko-Ukraińskie Warsztaty Artystyczne

Kolejny raz grupa młodzieży z Ukrainy odwiedziła Krosno, by uczestniczyć wraz z młodzieżą z Polski w warsztatach teatralnych. Przez trzy dni młodzi ludzie zgłębiali tajniki różnych technik teatralnych. To właśnie w dniach 25–27 czerwca odbywały się warsztaty w ramach Młodzieżowej Akademii Sztuki. Polsko-Ukraińskich Warsztatów Artystycznych projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Polska–Białoruś–Ukraina INTERREG III A / Tacis CBC 2004–2006 i budżetu państwa. Była to piąta część projektu. Dotychczas młodzież poznawała tajniki tańca, grafiki komputerowej, śpiewu oraz grafiki tradycyjnej.

W pierwszym dniu zajęcia prowadzone były przez członków Stowarzyszenia Teatralnego „Chorea” – Janusza Adama Biedrzyckiego i Małgorzatę Lipczyńską. Duet ten przekazał część swoich doświadczeń i umiejętności z dziedzin: teatru ruchu, teatru plastycznego, możliwości wykorzystania choreografii w teatrze oraz elementów akrobatyki. Dla części warsztatowiczów operowanie nie tylko głosem, ale także ruchem i symbolem było czymś zupełnie nowym, z czym do tej pory nie mieli do czynienia.

Dzień drugi rozpoczął się wycieczką do miejsca, które z teatrem mocno jest związane – odrzykońskiego Zamku „Kamieniec”, gdzie Aleksander hrabia Fredro na podstawie odnalezionych tam akt sądowych napisał najbardziej rozpoznawalną komedię zatytułowaną „Zemsta”. Pomimo nieco gorszej pogody młodzi ludzie poznali historię i zwiedzili ruiny systematycznie odbudowywanego kamienieckiego zamku. Drugim etapem wycieczki stał się malowniczy Rezerwat Przyrody „Prządki”, którego nazwa pochodzi od legendy o kobietach pracujących w niedzielę, za co zostały przemienione w kamienie.

Tego samego dnia popołudniu młodzież rozpoczęła trwające do wieczora warsztaty z aktorem tarnowskiego Teatru im. Ludwika Solskiego i współzałożycielem krakowskiego Stowarzyszenia „Teatr Mumerus” – Robertem Żurkiem. W trakcie zajęć grupa warsztatowa wykonywała ćwiczenia rytmiczno-ruchowe, oddechowe oraz dykcyjne. Ponadto, niejako na podsumowanie, młodzież mogła spróbować swoich sił w etiudzie teatralnej. Było to dla większości dużym wyzwaniem, gdyż wymagało krótkiego czasu reakcji w związku ze zmieniającymi się partnerami scenicznymi oraz niezmiennym wątkiem.

Trzeciego dnia do Krosna zawiązał dr Janusz Pokrywka, scenograf i plastyk związany ze środowiskiem teatru lalek w Krakowie i Rzeszowie, również wykładowca akademicki. Tym razem polsko-ukraińska grupa miała za zadanie stworzyć lalki niekonwencjonalne, a konkretnie z elementów, które otrzymali. Jak się okazuje, było to doskonale ćwiczenie na wyobraźnię, którą następnie młodzież musiała wy-

ciąg dalszy na str. 51 »»»

Warsztaty teatralne

fot. P. Fiejdasz

«« ciąg dalszy ze str. 50

korzystać do stworzenia krótkiego scenariusza opowiadającego historię związaną z owymi stworzonymi lalkami. Ciekawym elementem było połączenie w scenariuszach języków polskiego i ukraińskiego. Podsumowaniem tej części zajęć było odczytanie go z odpowiednią modulacją głosu. Następnym elementem tego dnia warsztatowego było opracowanie jednej z bajek Brzechwy. Uczestnicy mieli za zadanie podzielić bajkę na role, opracować koncepcję przedstawienia i wystawić bajkę jako etiudę teatralną. Należy przyznać, że pomimo bariery językowej świetnie sobie z tymi zadaniami poradzili.

Te trzy dni warsztatowe z pewnością nie tylko kreatywnie wpłynęły na młodzież, ale także dały możliwość zdobycia niezbędnej wiedzy, niezwykle koniecznej przy tworzeniu spektakli teatralnych. Warsztaty również umożliwiły spotkanie się dwóch odmiennych języków, kultur, których łącznikiem stał się język teatru. Dzięki temu językowi młodzi ludzie mogli spotkać się, poznać, a w niektórych przypadkach nawet zaprzyjaźnić.

Paweł Fiejdasz

Idźmy w życie z wyobraźnią

Pod takim hasłem, w dniach 27–29 czerwca odbyły się w Krośnie *I Spotkania Artystyczne Osób Niepełnosprawnych*. Inicjatorami i organizatorami przedsięwzięcia byli Krośnieński Dom Kultury i Warsztat Terapii Zajęciowej PSOUU Koło w Krośnie. Imprezę realizowano w ramach programu operacyjnego „Rozwój Inicjatyw Lokalnych” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W pierwszych Spotkaniach uczestniczyło 11 zespołów artystycznych reprezentujących różne placówki zajmujące się osobami niepełnosprawnymi. W konkursie zaprezentowało się 10 zespołów: grupy teatralne ŚDS w Potoku, „A teraz z innej beczki” ŚDS w Krośnie, „Kameleon” WTZ w Starej Wsi, „Amadeusze” WTZ w Lesku, „Przeminęło z wiatrem” PSOUU w Rymanowie, „Irys” WTZ w Jarosławiu, ŚDS w Baranowie Sandomierskim, „Zgrana paka” WTZ w Jaśle, grupa DPS Zakonu oo. Bonifratrów w Iwonicy, WTZ Spółdzielnia Niewidomych „Start” w Przemysłu. Spektakl „Z tego wyłonić się musi piękna, szeroka i otwarta sztuka” oraz recytacje wierszy Stanisława Wyspiańskiego przygotowane przez gospodarzy Spotkań, Warsztat Terapii Zajęciowej w Krośnie, prezentowane były poza konkursem, ale spotkały się z miłym przyjęciem zarówno publiczności jak i jurorów, którzy zdecydowali się wyróżnić spektakl i recytatora dodatkowymi, pamiątkowymi dyplomami.

Uczestnicy Spotkań mieli okazję zwiedzić królewskie miasto Krosno oraz uczestniczyć w ognisku przygotowanym w zabytkowych murach Zamku „Kamieniec” w Odrykoniu. W drugi dzień Spotkań dla wszystkich uczestników i zaproszonych gości zagrała wspaniała orkiestra Vita Activa z Gdańska. Publiczność zgromadzona na koncercie miała okazję wysłuchać oryginalnych aranżacji autorstwa

dyrygentki Mirosławy Lipińskiej w wykonaniu blisko 40 osób grających na ksylofonach, dzwoneczkach, metalofonach i innych instrumentach perkusyjnych. Koncert mistrzowski wykonany przez doskonale zgrany zespół osób niepełnosprawnych, ich rodziców i wolontariuszy niezapomniane wrażenia. W piątek przed ogłoszeniem wyników uczestnicy Spotkań obejrżeli wzruszającą historię „Lessie”, a instruktorzy wzięli udział w warsztatach prowadzonych przez jurorów Spotkań.

I nagroda powędrowała do WTZ w Jarosławiu dla grupy Irys za inscenizację „U podnóża gór”. Jury nie przyznało II nagrody, ale dwie równorzędne III nagrody dla grupy WTZ Spółdzielnia Niewidomych Start w Przemysłu oraz grupy teatralnej ŚDS w Potoku. Przyznano także cztery nagrody indywidualne. Otrzymali je: Agnieszka Tulko (WTZ Stara Wieś) za wykonania instrumentalne, Barbara Osięga (WTZ Spółdzielnia Niewidomych Start w Przemysłu) za recytację i własną twórczość poetycką, Maciej Lewandowski (DPS oo. Bonifratrów Iwonicz Zdrój) za wykonania wokalne i Gustaw Krawczyk (ŚDS Potok) za rolę Diabła.

Projekt artystycznych spotkań twórców z upośledzeniem intelektualnym dobiegł końca, pozostawiając wiele wzruszeń. Mamy nadzieję, iż spotkanie na trwałe zagospodrzy w kalendarzu krośnieńskich imprez i owocować będą promocją twórczości środowiska osób niepełnosprawnych.

Dorota Cząstka

Malarska natura rzeczy

Wakacje wcale nie muszą oznaczać sezonu ogórkowego w kulturze. Dowodem wystawa „Natura rzeczy”, będąca pokłosiem *V Forum Malarstwa Polskiego Orelec '2006*. Ponadczasowa aktualność tematu i czysto malarskie walory prezentowanych obrazów, bez wątpienia czynią z wystawy jedno z największych wydarzeń z dziedziny sztuk plastycznych w tegorocznym kalendarzu kulturalnym Mielca.

Wystawa jest rezultatem spotkania artystów i teoretyków sztuki, jakie odbyło się we wrześniu 2006 roku w Orelcu w Bieszczadach. Nie był to zwykły plener, lecz spotkanie

ciąg dalszy na str. 52 »»»

Z wernisazu wystawy

foto: S. Bryg (Foto Lab)

««« ciąg dalszy ze str. 51

ludzi sztuki, którzy nie tylko się lubią, cenią i podziwiają, ale przede wszystkim wiodą ważne spory o charakterze manifestów sztuki. Był to prawdziwy panel dyskusyjno-filozoficzny z udziałem autorytetów, które zebrał i do wspólnej pracy namówił dyrektor artystyczny Forum, jego pomysłodawca i organizator – Kazimierz Rochecki. Krytyk sztuki Jacek Kawalek, uczestnik pleneru, deklarował: „Śmiem twierdzić, a wiem co mówię, że jest to chyba najlepsza wystawa malarstwa w Polsce jaka została zorganizowana w bieżącym roku. Jedynie Zachęta w Warszawie próbuje prezentować współczesne malarstwo polskie w takiej skali i formacie. Podobnie próbowano jeszcze robić w Bydgoszczy, ale oceny tamtej wystawy wyrażane przez krytyków były wielce kontrowersyjne”.

Głównym celem Forum jest wspieranie i promowanie malarstwa współczesnego, kultywującego szlachetne tradycje warsztatowe malarstwa sztalugowego i pozytywne, głębokie wartości w sztuce. Organizatorom udało się skupić wokół tej inicjatywy grono znakomitych artystów, krytyków i teoretyków sztuki z wielu ośrodków w całym kraju, m.in.: Łukasza Huculaka (Wrocław), Piotra Klugowskiego (Toruń), Pawła Lewandowskiego-Palle (Wrocław), Joannę Stasiak (Warszawa), Wiesława Szamborskiego (Warszawa), Janusza Kaczmarek (Warszawa), Stanisława Białogłowicza (Rzeszów). Wspiera to przedsięwzięcie szereg instytucji kulturalnych i wystawienniczych z całej Polski. Do tej pory odbyło się pięć edycji Forum. Pierwsza (w 2001 roku) podejmowała temat: *Malarstwo – sztuka kontemplacji*, druga (w roku 2002) – *Malarstwo – obraz duszy*. Kolejne, trzecie spotkanie odbyło się pod hasłem *Malarstwo – piękno i dobro*, czwarta edycja obrała sobie za temat: *Ecce homo* (nota bene w ubiegłym roku, przez miesiąc, była ona prezentowana w Mielcu, stanowiąc piękny hołd w rocznicę śmierci Jana Pawła II).

Wystawa „Natura rzeczy” gościła w Domu Kultury w Mielcu do 10 sierpnia.

Grzegorz Kruszyński

Wystawy malarskie w Kolbuszowej

Artyści plastycy związani z ziemią kolbuszowską postanowili w letnie miesiące 2007 roku pokazać swoje dokonania artystyczne i tym samym ożywić życie kulturalne miasta. Pierwszą wystawą (maj) zorganizowaną przy współpracy z Muzeum Kultury Ludowej było malarstwo Wojciecha Trzyny, drugą (czerwiec) malarstwo Maksymiliana Starca, zaś trzecią (lipiec-sierpień) rzeźba i malarstwo Leszka Kuchniaka. Trzyna i Starzec ukończyli studia plastyczne w Instytucie Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie, natomiast Kuchniak studia na Wydziale Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Artyści na swych indywidualnych wystawach zaprezentowali prace z początków swojej twórczości aż po czasy obecne, ukazując tym samym rozwój własnych dróg artystycznych.

Na wystawie malarstwa Wojciecha Trzyny

fort. J. Mazurkiewicz

W malarstwie Trzyny przez te kilkanaście lat zmieniała się forma przedstawień, od geometryzacji i deformacji do form bardziej realistycznych. Jednak mimo upływu czasu jego malarstwo pozostało rozpoznawalne, głównie poprzez podejmowany w pracach temat religijności ludowej. Malarza niewątpliwie fascynuje napotkana w krajobrazie obecność człowieka, tj. kapliczki i krzyże przydrożne kryjące często osobliwe historie ludzkich losów, drewniane cerkiewki o pięknych formach architektonicznych oraz pokryte kolorowymi malowidłami ściany klasztorów prawosławnych znajdujących się na Bukowinie (płn. Rumunia).

Natomiast Maksymilian Starzec, przez ten długi okres ponad 20 lat, pozostał wierny swojej jasnej kolorystyce oraz formie, w której przedmioty wylaniają się z większych lub mniejszych, aczkolwiek dokładnie wytyczonych kształtów plam barwnych. W pracach Starca często pojawia się temat kobiety, pięknej przyrody okolic Kolbuszowej oraz próba opisanie abstrakcyjnych pojęć. Choć w autoportrecie artysta oprócz jasnej strony swojej osobowości zaznacza również ciemną, to w pracach daremnie jej szukać. Prawie wszystkie dzieła to eksplozja barw i fascynacja otaczającym go światem.

Prace Leszka Kuchniaka z upływem lat zyskały żywsze, bardziej nasycone barwy. Natomiast w tematyce artysta pozostaje wierny swojemu zamiłowaniu do malowania podkarpackich wsi i miasteczek wraz z ich bogactwem kultury ludowej oraz żydowskiej. Kreuje świat, który wyniósł z domu i z tradycji, w której się wychował. Fascynują go świątki, kapliczki, anioły, wiejskie pola, zabudowa małych miasteczek oraz tradycyjne zwyczaje i obrzędy. Obrazy Kuchniaka są swoistym umiłowaniem prowincji.

Katarzyna Dypa

Promocja literatury pogranicza polsko-słowackiego

29 czerwca br. w Bibliotece Publicznej w Svidniku odbyła się uroczysta promocja katalogu „Krosno-Svidnik: wydawnictwa pogranicza 2000–2006”. W dwujęzycznym

ciąg dalszy na str. 53 »»»

««« ciąg dalszy ze str. 52

katalogu zawarto blisko 200 odnotowanych opisów publikacji dotyczących kultury, obszarów chronionych, zabytków sztuki i architektury, mniejszości etnicznych, tradycji i zwyczajów charakterystycznych dla Beskidu Niskiego po obu stronach granicy. Znalazły się w nim również opracowania dotyczące wspólnej historii oraz publikacje będące rezultatem wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i turystycznych w ostatnich latach.

Katalog opracowany został przez pracowników Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej i Podduklińskiej Książnicy w Svidniku i wydany w ramach projektu „Krosno – niepowtarzalne miasto w wyjątkowym miejscu”, realizowanego przez Miasto Krosno od ubiegłego roku. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG III A Polska – Republika Słowacka. Promocji katalogu towarzyszyła bogata wystawa wydawnictw regionalnych pogranicza polsko-słowackiego, która trwała do 6 lipca.

Promocja katalogu i otwarcie wystawy to ważne wydarzenia podczas uroczystości w ramach Dni Svidnika, zgromadziły więc liczne grono przedstawicieli władzy samorządowej, instytucji kultury, bibliotek i mediów. Wystawę otworzyli uroczystie primator z Miasta Svidnik Michal Bartko, Teresa Leśniak – dyrektor Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej oraz Kamil Benko – dyrektor Podduklińskiej Książnicy w Svidniku.

Monika Machowicz

Konkurs Poetycki „Moja Rodzina”

Kolejny Konkurs poetycki (poprzednie to „Wiersze dla Mamy” 2005, „Wiersze dla Taty” 2006) adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjum, stworzył możliwość zaprezentowania wierszy młodych poetów szerokiemu gronu odbiorców.

Na III Konkurs Poetycki „Moja Rodzina” prace (zestaw dwu wierszy), przysłało 469 uczniów, co wskazuje na ros-

nące powodzenie imprezy. A jej wyniki artystyczne świadczą, iż osiągnięte zostały główne cele Konkursu, którymi są: rozwijanie wyobraźni twórczej, zdolności i zainteresowań poetyckich wśród dzieci i młodzieży.

Wydana została antologia nagrodzonych wierszy opracowana przez Jadwigę Orzechowską z ilustracjami uczestników Konkursu. Jak zauważa Zofia Brzechowska, autorka wstępu do tego wydawnictwa, „młodzi autorzy starali się utrwalić wizerunek życia rodzinnego (...) które jawi się jako niezaprzeczalna wartość i wizerunek szczęścia”.

W Konkursie obowiązywały cztery kategorie wiekowe uwarunkowane możliwościami rozwojowymi: I grupa – klasy I–II, II grupa – klasy III–IV, III grupa – klasy V–VI, IV grupa – gimnazja.

Komisja artystyczna, w skład której weszli: dr Zofia Brzechowska i dr Zenon Ożóg (Instytut Filologii Polskiej URz) i Małgorzata Hołowińska (z-ca dyrektora WDK w Rzeszowie) przyznała następujące nagrody:

- w I grupie wiekowej (151 autorów): I miejsce – Marta Szczygieł, „Oaza” (SP nr 2 w Rzeszowie); II miejsce – Łukasz Róg, „Moja babcia” (SP w Lipnicy); III miejsce – Patrycja Dyndał, „Moja rodzina” (SP nr 1 w Majdanie Sieniawskim) oraz 8 wyróżnień;
- w II grupie wiekowej (100 autorów): I miejsce – Iwona Myzia, „Niezwykła historia” (SP nr 2 w Sędziszowie Młp.); II miejsce – Joanna Domino, „Dom rodzinny” (SP w Czudcu); III miejsce – Magdalena Król, „Smutek i zazdrość” (SP nr 2 w Rzeszowie) oraz 8 wyróżnień;
- w III grupie wiekowej (169 autorów): nagród nie przyznano, wyróżnienia otrzymało 6 osób;
- w IV grupie wiekowej (49 autorów): I miejsce – Katarzyna Jordan, „Mam źródło siły” (Gimnazjum im. K. K. Baczyńskiego w Sędziszowie Młp.); II miejsce – Dominika Sokółowska, „Babci” (Publiczne Gimnazjum w Jabłonicy Polskiej) oraz 7 wyróżnień.

Irena Łobos

ciąg dalszy na str. 54 »»»

Laureaci konkursu „Moja Rodzina”

fol. A. Kus

«« ciąg dalszy ze str. 53

Jarmark Krośnieński

17 czerwca odbył się na historycznym rynku Krosna *Jarmark Krośnieński* – impreza rozpoczynająca sezon letni w Krośnie, realizowana w ramach projektu „Krosno – niepowtarzalne miasto w wyjątkowym miejscu”.

Na gościnnym starym bruku zagospodarowali stragany rękodzielniczków. Przez całą niedzielę można było kupować wyroby rękodzieła artystycznego, w tym: drewniane rzeźby, witrażowe anioły, charakterystyczne dla Krosna artykuły szklane, lniane stroje, a nawet koronkową suknię ślubną. Na pięknie udekorowanych w tradycyjny sposób stołach panie z Kół Gospodyń Wiejskich prezentowały swoje wyroby, przenosząc degustujących gości Jarmarku do świata pradiadków.

W ramach imprezy na scenie wystąpiły się lokalne zespoły. Wśród nich znalazły się: „Lubatowskie Pastuszki” prezentujące pieśni ludowe, działający przy Krośnieńskim Domu Kultury zespół wokalny „Sonante” oraz zespoły artystyczne pracujące pod auspicjami Spółdzielczego Domu Kultury KSM. Podczas Jarmarku nie mogło oczywiście zabraknąć gości ze Słowacji. Przed widzami zaprezentowały się mażoretki „Ragtime” z Koszyc, a także Orkiestra Dęta ze Szkoły Muzycznej I stopnia w Bardejowie grająca standardy jazzowe.

Po południu odbyło się rozdanie nagród dla najmłodszych adeptów sztuki recytacji. Blisko 90 uczestników konkursu mówienia wierszy pn. „Zaczek Przedszkolaczek” zostało wyróżnionych i wytypowanych do nagrody. Wszystkie dzieci otrzymały przepiękne zbiory wierszy W. Chotomskiej, J. Kerna, J. Brzechwy, a najmłodszy uczestnik konkursu pokazał mistrzostwo w wierszu o zagubionych okularach pana Hilarego.

Tradycyjnie już na scenie podczas Jarmarku Prezydent Miasta Krosna wręczył nagrodę w konkursie na koszulkę promocyjną miasta Krosna „Kochajmy KROSNOLudki” oraz nagrody za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury. Otrzymali je w tym roku w kategorii animator – Piotr Łopatkiewicz i Tadeusz Łopatkiewicz, w kategorii twórca – Maciej Syrek, w kategorii pracownik samorządowych jednostek organizacyjnych i szkół artystycznych – Dorota Cząstka. Nagrodę specjalną w uznaniu zasług za wieloletnią pracę na rzecz upowszechniania kultury w Krośnie otrzymał Ryszard Sudyka.

Wieczorem dla licznie zgromadzonej się na krośnieńskim rynku publiczności zagrali Max Klezmer Band, Renata Przemek z zespołem oraz Andrzej Cierniewski z zespołem.

Dorota Cząstka

Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Mielcu BEETHOVEN NA POCZĄTEK!

21 czerwca w Kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy zabrzmiało dzieło nadzwyczajne, muzyczny testament wielkiego kompozytora, utwór będący wzorem i natchnie-

niem dla późniejszych pokoleń, wielka, klasyczna *LX Symfonia d-moll* Ludwiga van Beethovena. *LX Symfonia d-moll op. 125* Beethovena to jeden z najwybitniejszych i najbardziej znanych utworów muzyki klasycznej. Jest to też zarazem ostatnia symfonia Beethovena, którą ukończył w całości. Po raz pierwszy publicznie symfonia została wykonana 7 maja 1824 roku w Wiedniu. Jej premiera spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem. (...)

O *LX Symfonii* powiedziano i napisano już chyba wszystko. Znają ją i lubią nie tylko uczeni muzykolodzy, zawodowi muzycy czy szerokie rzesze miłośników muzyki klasycznej, ale także ludzie mający na co dzień raczej z tego typu muzyką kontakt niewielki, by nie powiedzieć – żaden. To utwór znakomicie utrwalony w masowej świadomości, któż bowiem nie zna wspaniałego finału symfonii, którym jest brawurowo rozpisana na orkiestrę, chór i solistów *Oda do Radości* F. Schillera? Jej głęboko humanistyczne przesłanie zaczerpnięte z hasła rewolucji francuskiej (braterstwo wszystkich ludzi) spowodowało, że stała się ona zresztą hymnem Unii Europejskiej. Natomiast wpadająca w ucho linia melodyczna dawno już zawędrowała pod strzechy – czy to w postaci zapisanych płyt CD, czy ... sygnału dzwonka w telefonach komórkowych. Oburzać się nie ma co, ot kolejne współczesne *signum temporis*.

Mielecka publiczność na szczęście miała okazję wysłuchać *LX Symfonii* w Mielcu „na żywo” i w znakomitym wykonaniu solistów: Katarzyny Wiwer – sopran, Katarzyny Suskiej – mezzosopran, Pawła Skałuby – tenor, Piotra Nowackiego – bas, Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Rzeszowskiej, którą dyrygował Marek Pijarowski (nie pierwszy raz w Mielcu – zostało w pamięci wspaniale przez niego poprowadzone „*Requiem*” Mozarta na finał ubiegłorocznej edycji Festiwalu) oraz Chóru Polskiego Radia w Krakowie przygotowanego przez Włodzimierza Siedlika.

Pierwsze wrażenie? Żywe tempo, dynamika i potęża brzmienia orkiestry. Tak duży skład instrumentalistów grał w mieleckiej świątyni po raz pierwszy i na pewno ta masa dźwięków musiała zrobić na słuchaczach duże wrażenie.

ciąg dalszy na str. 55 »»»

Koncert Inauguracyjny

fol. Foto Lab

««« ciąg dalszy ze str. 54

żenie. Świetnie wypadła część finałowa, głównie za sprawą krakowskiego chóru, którego partie, bardzo przecież trudne, brzmiały mocno i ekspresyjnie. Bez wątpienia mieliśmy do czynienia z kompetentnym i profesjonalnym wykonaniem arcydzieła Beethovena. Żywiolowa reakcja publiczności wyrażająca się w kilkuminutowych brawach może posłużyć za najkrótszą recenzję.

Grzegorz Kruszyński

NIEMEN ŻYWI! (nie tylko we wspomnieniach)

Memory na orkiestrę symfoniczną, chór, jazzowe combo i operową primadonnę

Jeszcze nie ulotniło się ogromne wrażenie, jakie wbiło w krzesła melomanów, po beethovenowskiej inauguracji X MFM w Mielcu, a już na festiwalowe audytorium czekała następna nie lada sensacja. Dla odmiany koncert z gantku lekkiej, ale wcale poważnej muzy.

Muzyka Niemena – artysty, kontestatora, eksperymentatora, ekspresjonisty, poety i wokalisty, niezapomnianego poprzez oryginalność i wciąż aktualną nośność utworów – manifestów sztuki minionego wieku, barda pokoleń Polaków od lat 60., po koniec XX wieku, dla których socjalizm miał tylko czasem ludzką twarz – właśnie w osobie Czesława Niemena. King live – chciałoby się rzec, jak w odniesieniu do legendy Elvisa Presleya i nie ma w tym krzty przesady, bowiem znaleźli się ludzie (i ciągle będą się znajdować), którzy poniosą tę muzykę dalej, przetwarzając i nadając jej nowy autorski wymiar. Tak też się stało w przypadku drugiego z kolei festiwalowego koncertu, którego świecki zgoła charakter skuśił do sali widowiskowej Domu Kultury, licznych fanów muzyki Niemena, głównie rówieśników Czesława, sądząc po szpakowatych fryzurach i mocno wysokich czołach. Choć nie brakowało także młodzieży, dla której obok utworów Niemena niewątpliwym magnesem był topowy wiodący wokalista jazzowy, ziomek i krajan – Marek Bałata, dziś artysta z najwyższej półki. Za jego (głównie) sprawą i grona przyjaciół-jazzmanów mogło nastąpić mistyczne ożywienie legendarnego już pieś-

niarza. Jak mocno w pokoleniowej zmianie żyje muzyka, odeszłego przedwcześnie muzyka-wizjonera, można było przekonać się po spontanicznych reakcjach publiczności żywo reagującej na niezwykle muzyczny spektakl-misterium „Niemen – wspomnienie”, w porywającej interpretacji i opracowaniu M. Bałaty. Przebojowe megahity Niemena, Bałata przefiltrował w imponujące instrumentarium, angażując w to isticie barokowe przedsięwzięcie młodą, ambitną orkiestrę symfoniczną Akademii Beethovenowskiej pod dyktando utalentowanego równie młodego dyrygenta T. Łaskarzewskiego (sami wyborni instrumentalisci – laureaci krajowych i nie tylko festiwalu) i imponującego na warunki recitalowe, towarzyszącemu artyście, zespołu połączonych chórów ZNP i I LO w Mielcu (przy okazji wielki honor i zaszczyt, że z powodzeniem podołali zadaniu) oraz w duecie z diwą scen operowych Elżbietą Towarnicką. Zabieg formalny artysty, polegający na szerokim spektrum aranżacyjnym na orkiestrę symfoniczną, chór i sekcję jazzową przyprawił o niesamowite wrażenia. Niemen zabrzmiał jak Niemen, a jednocześnie to zupełnie inna muzyka, której wysokiej klasy dojrzały wokalista potrafił nadać osobistą interpretację, na czym nie stracili zarówno odeszły bard, jak i pozycja i kunszt Bałaty, jego własny świat dźwięków, połączony z zapierającą improwizacją w nowatorskiej interpretacji i opracowaniu.

Mieleckie audytorium bezwiednie dało się ponieść wielkim uniesieniom przepieczonym sentymentem i niezwykłymi emocjami. Nie może być większego hołdu od tego, składanego artyście przez artystę, nie roniąc nic z właściwości pierwowzoru i jednocześnie obdarzyć tak głęboko osobistą interpretacją w swej niezaprzeczalnej indywidualności. To zarazem miara wielkości wokalisty i artystyczna uczciwość w odejściu od naśladownictwa na rzecz zupełnie nowej a jednak harmonicznej wartości i wymiaru tej muzyki w oprawie swoistej semantyki interpretacyjnej. Efekt powalający, zapierający dech, a jednocześnie wszechogarniająca дума – to wszystko w skromnym mieleckim music – hallu, zanim zachłyśnie się tym eksperymentalnym projektem „snobistyczna warszawka”. Bałata natchniony Niemenem, Niemen natchniony Bałatą. Wzajemne przenikanie sacrum i tajemnicą. To udaje się tylko nielicznym, wielkim artystom. W sumie, niepowtarzalny, wielki koncert zapadający w pamięć, w serce, we wspomnienie człowieka, który wielkim artystą był. Do tego z półtoragodzinnego muzykowania zrobił się 2,5-godziny wielki show-misterium. Żal było wracać do domu. Bisy mogłyby trwać nieskończenie. Wszyscy artyści, chóry, orkiestra, jazzowe combo, dyrygenci, dali z siebie wszystko. Osobiste refleksje prowadzącego koncert redaktora naczelnego Pawła Brodowskiego z „Jazz Forum”, przy obecności Malgorzaty Niemen, sprawiły, że obecność *spiritus movens* (głównego sprawcy) – Czesława Niemena, odczuwało się na tej sali, wręcz sensualnie. Marek Skalski

Niemen – Wspomnienie

foto. Foto Lab

„Madame Butterfly” G. Pucciniego w wykonaniu Teatru Wielkiego w Poznaniu, w roli tytułowej Galina Kuklina, na Festiwalu im. Adama Didura w Sanoku. Na tegoroczną, 17. edycję Festiwalu (program na s. 40-41), jego organizator Sanocki Dom Kultury zaprasza od 5-14 października

fot. Zygmunt Nater